

ERDÉLYI TUDOMÁNYOS INTÉZET

C O D I C E S H U N G A R I C I

II

A P O R = K Ó D E X

BEVEZETÉSSSEL ELLÁTTA
ÉS HASONMÁSBAN KÖZZÉTESZI

SZABÓ DÉNES

KOLOZSVÁR

1942

Felelős kiadó: Szabó Dénes.

18.724. — „Élet“ Irod. és Nyomda Rt. XI., Horthy M.-út 15. — Igazgató: Laiszky Jenő.

BEVEZETÉS

A táblák.

Az Apor-kódex 7 mm vastag, hosszanti erezetű bükkfa-táblákba van kötve. A felső tábla nagysága 220 mm×145 mm, az alsó tábláé 217 mm×149 mm. A könyv nagysága 208 mm×140 mm. A táblák éle a bordánál kívül, a többi három oldalán belül le van csiszolva. A táblákat vaknyomással díszített barna borjúbőr-borítás takarja. A bőr a táblák élén köröskörül elkopott, erősen szakadozott, töredezett, a felső tábla közepén fel van szakítva. A bőrborítás a hátsó tábláról és a bordáról levált, úgyhogy azok jól megvizsgálhatók. A fatáblák külső élén a kapcsok számára mélyedések vannak vágva. A felső tábla alsó kapcsának sárgaréz-anyája sértetlenül megvan, a felső kapocsból csak két sárgaréz-szeg maradt ránk. Az alsó tábla kapcsainak sárgaréz szorító lemezkéje csak alul van meg, felül itt is csak a szegek láthatók. A kapcsok pántjai borjúbőr-szíjakkal voltak a táblához erősítve. A pántok maguk elvesztek. A kapcsok alakja, elhelyezése és felerősítésének módja nagyon hasonlít a Guary-, Lázár Zelmaés-Lányi-kódex kapcsaiéhoz. Az Apor-kódexével egyező alakú kapcsot találunk még Sylvester János Testamentumának 1581-ből származó tábláján is (az Országos Széchényi-könyvtárban). A könyvkötő a táblák díszítésére növényeket ábrázoló vésett pecséteket használt. A tábla beosztása az élékkel párhuzamos. A középső téglalap alakú mezőny három részre oszlik. A részeket egymástól hármas vonalozó vassal kétszer egymás mellé préselt hatos vonalozás választja el. A középső mezőnyt átlóirányban felosztott üres mezőnyök kapcsolják a késői renaissance-mintával ékesített kerethez, amelyet a tábla szélén kis, ú. n. Luter-

rózsákkal ritkásan kirakott keskeny üres mezőny szegélyez. A mezőnyöket két vékonyabb vonal között húzódó vastagabb vonal választja el egymástól. A borda beosztása is három részre tagolódik. Az egyes részek között a bordazsinórok alkotják a határt. A részeket itt is hármas vonal keríti. A tábla díszítésére használt pecsétek mintái a következők: 1. a tábla közepén nagy rózsza hármassziromgyűrűvel; 2. a középső mezőny két végénél lábbal egymásnak fordulva 2—2 virág, levélkoszorúval és terméssel; 3. a keret alsó és felső sávjában renaissance folyó-díszítmény akanthuslevél-elemekből, fűrészszélű palmettákból egyéni átalakítással; 4. a keret két oldalán ugyancsak renaissance folyó-díszítmény, akanthuslevél-elemekből; 5. a táblákat szegélyező mezőnyökben kis rózsák; 6. a borda lábánál és fejénél négyzetes mezőket kitöltő, átlók irányában szimmetrikus területű levéldíszítmény; 7. a borda középső mezőnyének ornamentikájáról csak annyit lehet megállapítani, hogy az szintén növényi elemekből áll, és hogy rajza különbözik az itt felsoroltaktól.

1.

2.

3.

4.

5.

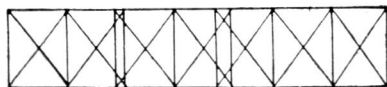

6.

A tábla beosztása s a pecsétek elhelyezkedése:

Az alsó táblán a pecsétek elhelyezkedése egyezik azoknak a felső táblán való elhelyezkedésével, csak a keret felső sávjában különbözik:

A bőrborítású fatáblák vaknyomásos díszítésének az a módja, melyet az Apor-kódex tábláin látunk, egyezik a XV. század végi és a XVI. század eleji képprereseléses tábladíszítés általános szokásaival. A táblák főbeosztása ebben az időben kettős, hármas, vonalozó vassal vont egyenes vonásokkal történt. A középső mezőny az azt körülvevő keret szélességétől és számától függően hol kisebb, hol nagyobb, több vonallal mezőnyökre osztott, melyekben pecsétek helyezkednek el (H. Loubier, *Der Bucheinband von seinen Anfängen bis zum Ende des 18. Jahrhunderts.*² Leipzig, 1926. 99). A pecsétek mintái a XV. században javarészt állatminták. Ezeket a század végefelé növénydíszek szorítják ki (Loubier i. m. 101, Hunyadi József, *A magyar könyvkötés művészete a mohácsi vészig.* Bp., 1937. 24).

Az Apor-kódex táblájának főbeosztásához hasonló táblabeosztást találunk a latin, főleg azonban a magyar kódexek kötésén. Távollabbi hasonlóságot mutatnak a Nemzeti Múzeum Országos Széchényi-könyvtára 143., 148., 179., 224., 240., 262., 275., 359., 369. és 397. számú latin kódexeinek (I. E. Bartoniek, *Codices Latini medii aevi.* Bp., 1940). XV—XVI. századi táblái, egy olasz tábla (W. J. Fletcher, *Foreign bookbindings in the British Museum.* London, 1896. VIII. tábla), két gráci kötés 1531- és 1566-ból (Sammlung Bibliothekwissenschaftlicher Arbeiten 46. füz. III. tábla), a kőszegi szőlőhegyek telekkönyvének 1552-ből származó táblája (Végh Gyula, *Régi kőszegi könyvkötések.* I. tábla. Az Országos Széchényi-könyvtár kéziratárában.) stb. Egészen közeli hasonlóságot mutatnak azonban a magyar kódexek közül a Guary-, Lányi-, Virginia- és Lázár Zelma-kódexek táblái.

A pecsétformák koronként és műhelyenként különbözők voltak, úgy-hogy ennek alapján nagy valószínűséggel lehet következtetni a kötés származására. Egy-egy motívumnak több változatát is ismerjük: az Apor-kódex díszítő mintáinak változatait is megtaláljuk több hazai és külföldi kötésen. Az említett 1. és 5. számú rózsa változatait a XV—XVI. században Európaszerte használták: az 1. változata megvan többek között a Virginia-kódex tábláján, az 5. változata a Guary-kódex kötésén. A kis

rózsa a bártfai könyvkötők egyik kedvelt pecsétje is. A 4. minta változata látható a Virginia-, a 6. változata a Virginia-, Lázár Zelma- és Érsekújvári-kódexek tábláján. A 3. motívumnak két változatát is megtaláljuk egyik kései kötésű Corvinán (K. K. Hofbibliothek. Bucheinbände. Wien, é. n. XIV. tábla, és H u n y a d i i. m. XVI. tábla).

Megtaláljuk azonban az Apor-kódex motívumainak teljesen azonos párját is a Lányi-kódex tábláin. A 2. minta a Lányi-kódex középső mezőnyében, a 3. a keret felső és alsó sávjában, az 5. a táblák szegélyén, a 6. a keret két oldalán szerepel. A Lányi-kódex díszítésének minden motívuma megvan az Apor-kódex tábláin. A Lányi-kódex tábláinak beosztása és pecséteinek nagysága is egyezik az Apor-kódexével. Nagyon valószínű ezért, hogy a két kódexet egy műhelyben kötötték, talán nem is nagy időközben egymástól.

A kötés helyére és idejére vonatkozólag csak sejtéseink lehetnek. Támponatul szolgálhat az említett Corvina kötése. Tábláinak beosztása és két pecsétje nagyon hasonlítanak az Apor-kódexéhez. A Corvinát okleveles adat szerint 1515—1517 között kötötte egy budai könyvkötő (i. m. Einleitung, 39). A másik támponatot Gazius Patavus humanista 1508-ban Thurzó Zsigmond váradi püspök számára írt „De tuenda et proroganda . . . iuventa Libellus“ című kéziratának kötése (St. H e g e d ü s, *Analecta recentiora . . . Bp.*, 1906. 144; a kötés fényképe¹ a 125. l. előtt) nyújtja. Táblájának beosztása hasonló, növénydíszű pecsétje pedig a hasonmás alapján azonos lehet az Apor-kódex táblájának beosztásával és 3. motívumával. Mivel Thurzó püspök 1512-ben meghalt, s mivelhogy Gazius 1511-ben Budán írt (i. m. 129—31), feltehető, hogy a kéziratot 1508—1512 között Budán kötötték.

A kötés.

A táblákat a könyvhöz két borda- és két oromzsinór erősíti. Ezek anyaga fehérre cserzett szarvasbőr. A bordazsinórok az ívek vastagságában hosszában kettévágott 9—11 mm széles szalagok; felvágatlan végeik egy-egy faszeggel a táblák külső oldalába vésett mélyedésekbe vannak erősítve. Az oromzsinórok 6—7 mm széles szalagok; végeik ugyancsak faszeggekkel a táblák sarkaiba ferdén metszett barázdákba vannak beleerősítve. A zsinórok elhelyezkedésének távolsága alólról fölfelé számszámítva 0—75—145—210 mm. A kettős fűzőfonál az ívből a bordazsinór vágásán kilépve azt alulról megkerüli, majd a vágáson keresztül

¹ Valószínűleg 1 : 2 arányban kicsinyítve.

ismét visszatér. Az ív felfűzése után az oromzsinórokra hurkolódik. A fűzőfonalak fehér hurkai között az oromzsinórt bordóra festett négyes kenderfonál díszíti. A fűzőfonalak egy-egy fehér csikjához 2—2, az alsó oromzsinóron azonban az első és utolsó csikhoz 3—3 íveket felfűző fonál kapcsolódik. Így az oromzsinór fehér-vörös csikjai is támaszt nyújtanak a kódex eredeti ívszámának a megállapításához: az alsó zsinór 9 és a felső 10 fehér csikjához 20 íveket felfűző fonál csatlakozik. Ezek közül néhány már leszakadt az oromzsinórról. A borda és az oromzsinórok között a fűzőfonalak lánckötéssel tartják össze a fasciculusokat. A fűzőlyukak távolságai 5—35—70—140—170—200 mm. Az íveket a könyvkötőnek a fűzés megkezdése előtt kellett körülvágnia, mivel azokat a bordazsinórhoz is és az oromzsinórhoz is ugyanaz a fonál erősíti. A fátáblákat a zsinórok között három 22—24 mm széles bőrszalag fogja össze.

A kötésnek kedvelt módja ez a XV—XVI. században. Így van kötve többek között pl. a Magyar Nemzeti Múzeum CodLat. 253. jelzetű kódexe is (l. B a r t o n i e k i. m.). Ugyanezt a kötési technikát mutatják magyar kódexeink közül a Virginia-, Lázár Zelma-, Lányi- és Guary-kódexek (az utóbbi kettőt restaurálták).

A táblák belső oldalára ragasztott papiros mind elöl, mind hátul jórészt le van tépve. A rongálásnak elég régen kellett történnie, mert már A p o r P é t e r a papiros megmaradt szélére, a tábla jobb oldalára írta a nevét.

A könyv mai állapota.

A kódex mai állapotában csonka. Eredetileg 20 fasciculusból állott, ezek közül azonban ma már több hiányzik, és a meglevők közül is sok csonka. V o l f (Nytár, VIII. k. XXXV. l.) és utána C s ű r y is (A Székely Nemzeti Múzeum régi kéziratáiból: Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múzeum ötvenéves jubileumára. Szerk. C s u t a k V i l m o s. Sepsiszentgyörgy, 1929. 95) említik a pusztulást, amely a kódex elejét érte, de a veszteséget pontosan nem állapítják meg. V o l f a Vulgátával való összevetés után a hiányt hozzávetőlegesen 20—21 levélre teszi (i. h.). A fűzőfonalak tanúsága szerint azonban elöl három teljes fasciculus elvesztett. A fonalakhoz ma már csak az ívek hajtásának szakadozott foszlányai tapadnak. Az ezután következő fasciculusok csonka levelei közül többnek nincs meg a párja. A további ívekből is vesztek el levelek; erről számot ad V o l f is. A XIII., XIV. és XV. fasciculus minden levele,

a XVI-iknak pedig 3 levele részben késsel, részben ollóval ki van vágva. Az így kivágott levelek száma nem 26, mint ezt V o l f mondja (i. h.), hanem 27. A könyv végén is hiányzanak levelek. A hiányt itt is a füzőfonalak segítségével lehetett megállapítani. A két utolsó fasciculusból csak egy levél maradt meg.

A könyv első 12 fasciculusa sexternio: 6—6 ikerlevélből áll. Az V. fasciculus kivételesen septernio: 7 ikerlevélből áll, illetőleg állott. A hiányzó első három fasciculus sem lehetett kisebb sexterniónál. Az egyik füzőfonál mellett sikerült is hat levélpár hajtásának maradványait megszámlálnom. — A kódex második részét quaterniók alkotják. Itt is van azonban egy kivétel: a XVIII. fasciculus ternio: csak három ikerlevelet tartalmaz. A két utolsó fasciculus is quaternio volt: mutatják még ezt a füzőfonál mellett ránkmaradt papirosrészecskék.

A kódex mai állapota a következő:¹ —3VI + VI (—1, —11, —12) + VII (—1, —2, —13) + VI + VI (—9, —10, —11, —12) + 2VI + VI (—1, —2, —3, —10, —11) + VI (—12) + VI—3IV + IV (—1, —7, —8) + IV + III + IV (—2, —3, —4, —5, —6, —7, —8) —IV. Vagyis a kiadásunk lapszámozása szerint hiányzik az első lap előtt 37, a 18. és 19. lap között 4, a 38. és 39. között 1, a 80. és 81. között 4, a 128. és 129. között 3, a 140. és 141. között 2, a 164. és 165. között 1, a 188. és 189. között 25, a 156. és 157. között 2, a 228. után 15 levél. A kódex tehát eredetileg 208 levélből állott; ebből 92 levél, vagyis az egésznek több mint kétötöd része (44%) elveszett. A veszteség azonban még ennél is nagyobb, mert 21 levél (1—42. lapok) nagyon csonka, csak felső belső sarkuk van meg, a 131. lap. külső alsó sarka le van tépve, a 81. lapnak pedig a közepéből kiesett egy jó darab.

A kódex elejét a pusztulás nem sokkal azelőtt érthette, mikor a könyv C s e r e y J á n o s birtokába került, mert a szakadás még új és a felső lapok tiszták: a bepiszkolódás ellen nemrég még védve voltak. Az utolsó lapok már régebben kiszakadhattak, mert a hátsó levél már gyűröttebb, kopottabb.

Feltehető, hogy a kódex elveszett első 37 levelén a hiányzó I—XXX. zsoltár szövegén kívül terjedelmesebb más szövegek is lehetnek. A zsoltárok ugyanis aligha töltöttek be annyi helyet. Nem tudhatjuk, hogy a kivágott leveleken volt-e írás. A XVI. fasciculus kivágott első levelének maradványán mindenesetre találunk írásnyomokat. Lehet,

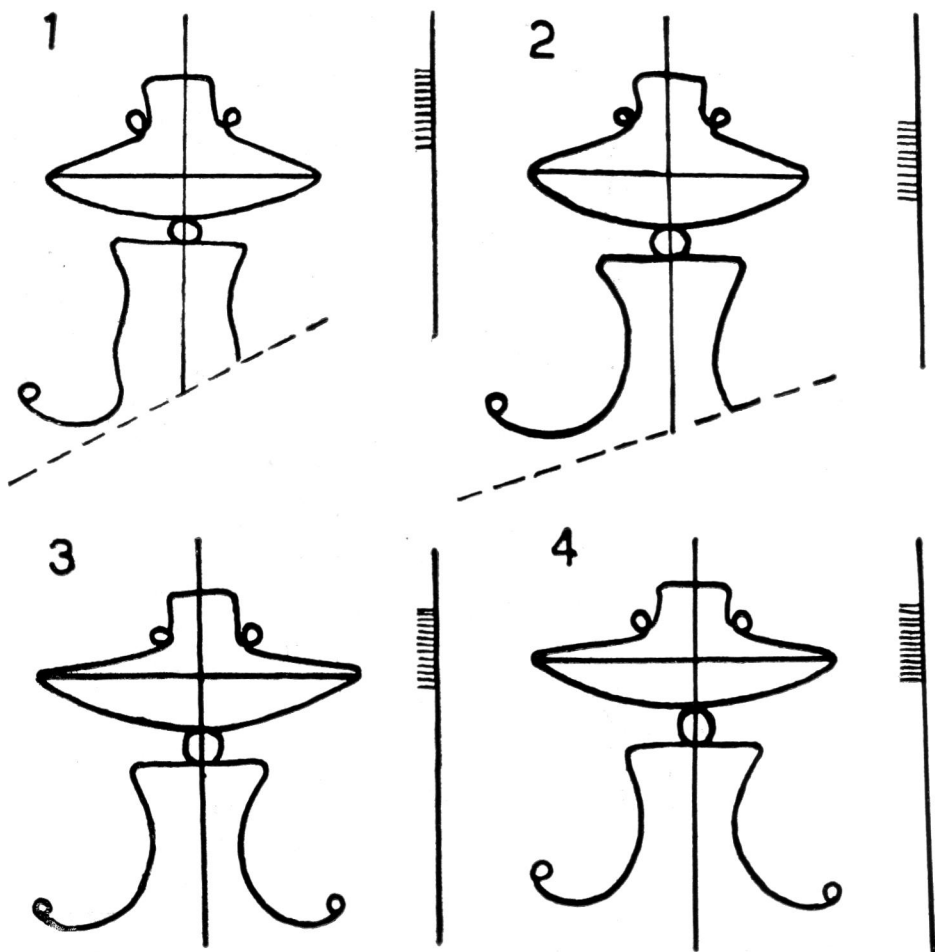
¹ A római számok terniót, quaterniót, sexterniót, septerniót, a — jel hiányt, a zárójelben levő számok a fasciculusok leveleit jelölik.

hogy a kódex legvégén kitépelt levelek iratlanok voltak, mert a szöveg már a meglévő utolsó lapon hirtelen megszakad.

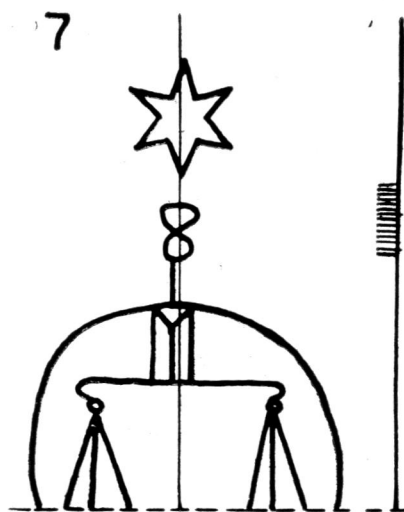
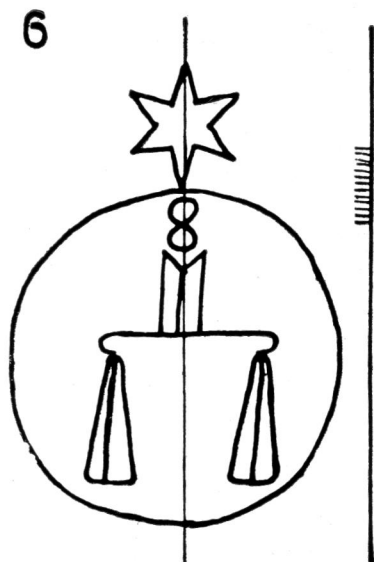
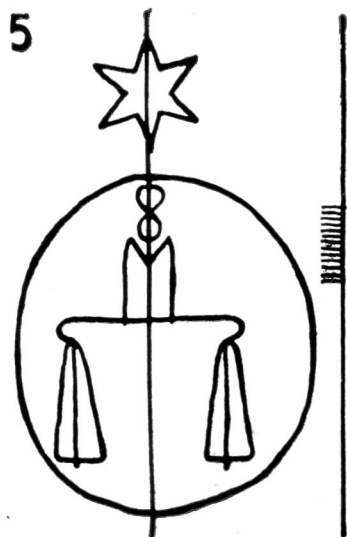
A papiros.

A könyv papirosának nagyon sokat ártott a nedvesség. A kódex többször teljesen átnyirkosodott és meg is penészedett. A tinta sokhelyütt szétfolyt a vizes papiroson: nagy barna, sárga foltok keletkeztek, melyek alaposan megnehezítik az olvasást. Különösen a 25-ikkel kezdődő száz lap rongálódott meg nagy mértékben.

A kódex papirosában található vízjegyek a papiros szitaoldaláról nézve:

Elhelyezkedésük:

1. IV.¹ 10 : 3 (17 : 3), 7 : 6 (11 : 9); V. 11 : 2 (37 : 19), 5 : 8 (25 : 31);

¹ A római számok az ıvek, az arab számok az egyes ıvekben a levelek sorszámát, a zárójelben levő számok kiadványunk lapszámait jelölik.

2. V. 4 : 9 (23 : 33);

3. XVII. 4 : 5 (205 : 207), 7 : 2 (211 : 201);

4. XVIII. 3 : 4 (219 : 221);

5. VI. 1 : 12 (41 : 63), 3 : 10 (45 : 59); VII. 0 : 4 (0 : 71), 0 : 2 (0 : 67), 5 : 8 (73 : 79); VIII. 5 : 8 (89 : 95), 9 : 4 (97 : 87); XII. 4 : 9 (171 : 181), 5 : 8 (173 : 179);

6. VI. 5 : 8 (49 : 55); VIII. 12 : 1 (103 : 81); IX. 1 : 12 (105 : 127), 8 : 5 (119 : 113), 10 : 3 (123 : 109); X. 0 : 12 (0 : 141), 5 : 8 (131 : 137), 9 : 4 (139 : 129); XI. 4 : 9 (149 : 159), 5 : 8 (151 : 157), 0 : 1 (0 : 143); XII. 1 : 12 (165 : 187);

7. XVI. 2 : 7 (189 : 198. 1. után kivágott levél maradványán).

A XIII., XIV. és XV. fasciculusok kivágott leveleinek maradványai az említettektől különböző jegyek nyomait mutatják. Elhelyezkedésük: XIII. 7 : 2, 5 : 4; XIV. 7 : 2, 5 : 4; XV. 8 : 1, 6 : 3.

A könyv negyedrért ivnagysága miatt a vízjegyek a papiros hajtásába esnek, ezért egy vízjegy két levélen látható.

Az 1. és 2. jelzett vízjegyű papirosok bordázata azonos: hosszanti bordázásuk (vergeurs) 10 mm-en 10, a keresztbordák (pontuseaux) egymástól való távolsága 33 mm. A papiros vékony, fehérés árnyalatú. A vízjegy segítőbordán nyugszik. — A 3. jelzett vízjegyű papiros (205) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága a lap alsó szélétől a felsőig, a hajtásban számítva 26—56—86—116—147—177—205 mm. A 4. jelzett vízjegyű papiros (219) bordázata, nem számítva a 2. és 3. keresztborda 1—1 mm-es eltérését, azonos a 3. jelzett vízjegyű papiroséval. Mindkét papirosfajta vastagabb, szürkés árnyalatú. A vízjegyek a negyedik keresztbordán függnek. — Az 5. jelzett vízjegyű papiros (59) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága 4—35—66—95—120—143—171—203—205 mm. A 6. jelzett vízjegyű papiros (49) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága 8—41—70—100—125—150—177—205—206 mm. E két utóbbi papirosfajta vastag, rózsás árnyalatú. A vízjegy az ötödik keresztbordán, segítő bordán nyugszik. — A 7. jelzett vízjegyű papiros (189) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága 14—44—83—110—139—179—205 mm. Papirosa vastag, merev, fehérés árnyalatú. A vízjegy a negyedik, segítőbordára van fűzve.

Az 1. és 2., a 3. és 4., továbbá az 5. és 6. jelzett vízjegyek nyilván egymás változatai. Az 1—4. jelzett bíboros kalap vízjegyek összevethetők Briquet 3401. számú vízjegyével, melynek előfordulásai: Bergamó 1498, változata Udine 1498, Würzburg 1500, Ferrara 1503, Verona

1512, Velence 1504; ivnagysága 32 cm×43 cm (Les filigranes. Paris, 1907. I, 222—3). Összevethetők továbbá *L i c h a ĉ e v* 3360. számú vízjeggyével, mely Oroszországban egy 1523. május 5-ikével keltezett papirosban kerül elő (Paleografičeskoe značenje bumažnych vodjanyh znakov. S.-Peterburg, 1899. I, 394—5). A bíboros kalap vízjegy változatait megtaláljuk magyar kódexeinkben is. Így megvannak Ráskai Lea kódexeiben: az 1510-ben írt Margit-legendában; az 1514—1519-ben írt Cornides-kódex 191. és 196., 180. és 183., 194. és 193. levelében; az 1521-ben írt Apostolok méltóságáról szóló könyvecske 4. és 1., 13. és 12., 17. és 16., 19. és 22. levelében, melyek közül az utóbbi azonos *L i c h a ĉ e v* 1434. számú, 1519-cel keltezett papirosával (i. h. 142). Találunk még ilyen vízjegyet a Sándor-kódex 17. és 16. levelében is. — A 7. jelzett mérleg összevethető *B r i q u e t* 2586. számú vízjeggyével, melynek előfordulásai: Firenze 1505, változata Seyboltsdorf (Bajorország) 1505; ivnagysága 28 cm×43 cm. Magyar kódexeink közül az 1514—1519 között írt Cornides-kódex 12. és 3., 6. és 9., valamint a XVI. század első negyedében írt Weszprémy-kódex 61. és 58., 66. levelében vannak meg e jegy változatai. — Az 5. és 6. jelzett mérleg vízjegyek feltűnő sajátja, hogy a nyolcas, mely a csillag és a kör között szokott elhelyezkedni, itt a kör belsejében van, közvetlenül a mérleg nyelve fölött. Ilyen alakú mérleg vízjegyre egyebütt ezideig nem találtunk példát. Nem lehetetlen, hogy hazai papírmalomban készültek (vö. *F i t z J ó z s e f*, Hess András. Bp., 1932. 89—91).

A l a p b e o s z t á s.

A kódex lapjainak a beosztása változó. Az 1—36. lapig sem az írástükör körülkerítésének, sem a sorok megvonalozásának nyomát nem találjuk. A felső margó szélessége 8—15, a belső 25—35 mm között laponként változik. A sortávolság is különböző: 4—8 mm között ingadozik. Itt egy-egy lapon a sorok száma is változó lehetett. A 37. lapon már látjuk a sortávolságok egyenlő elosztására (7 mm) való törekvés. A 38. lapon megjelenik a vonalozás. A 37. és 38. lapon a margószélességek még egyeznek a megelőző lapokéival. A lapoknak az az egyenletes beosztása, melyet a kódex javarészában láthatunk, a 39. oldalon kezdődik. Ez ívváltozással van összefüggésben. A levelek peremét apró tűszúrások kerítik. Ezek azt a célt szolgálták, hogy a lapok beosztásakor a vonalozónak pontos s minden lapon azonos irányt mutassanak. A vonalozásnak e módjáról olv. *W. W a t t e n b a c h*, *Das Schriftwesen im Mittelalter*. Leipzig, 1871. 137.) Az írás tükre 155 mm×102—105 mm, négy

oldalt hosszabb vonásokkal bekeretezve. A lapok jobb szélén kisebb túlírások vannak. A margó köröskörül 250—270 mm széles. A belső margó szélessége 10, illetőleg 14 mm. A sorszélesség 6 mm. A sorok száma egy lapon 25. — A 189—98. lapig az írástükör nagysága 150 (a 189. lapon 135) mm×82, illetőleg 89 mm. A tükör jobb és bal oldala kettős 4—5 mm közü vonallal van lezárva. A margó szélessége felül 18—25, alul 35—40, oldalt 25—30 mm. A 189. lap sortávolsága változó: 6—9 mm, a sorok száma 18. A többi lapon a sortávolság 7 mm, a sorok száma 20. — A 199—217. lapig a tükör nagysága 134 mm×96 mm. Az írásnak négy hosszabb vonal szab határt. A felső és külső margó 25—28 mm, a belsők 20—20, az alsó 45 mm széles. A sorszélesség egyenetlen: 8—10 mm között változik. A sorok száma 14. — A 127. lap tükre az előzőkénel valamivel rövidebb. — A 288. lap tükre 128 mm×92 mm, margószélessége azonos az előző lapokéval, de alul 53 mm. A lap végig van vonalozva, de a vonalozás más beosztás szerint történt, mint az előző lapokon. Sorszélessége változó: 4—10 mm. Sorszám 15.

A z í r á s.

A kódex több kéz írása. Ezt már azok az eltérések is sejtetik, melyek a könyv lapbeosztásában mutatkoznak. Az első 36 lap írása kapcsoltba átmenő rideg barátgót. Sok benne a kereken hajlított vonás, a többnyire kistestű betűk gyakran jobbra dőlnek: lendületes, gyors férfi könyvírás, mely nem nagyon törekszik a díszes külsőre. Érdekes sajátága, hogy a *d, l, r, y, z* betűk több formában szerepelnek benne. A zsoltárok kezdőbetűi nagyobb testű díszesebb, az egyes versek kezdőbetűi kisebb egyszerűbb vörös uncialisokkal vannak írva. A 7. lapon a XXXIII. zsoltár kezdőbetűje zöld festékekkel is volt ékesítve. A leíró a rubrumot szokás szerint a szöveg megírása után pótolta az üresen hagyott helyekre. A 33. lapon azonban, jóllehet ott van az emlékeztető *n* betű, a rubrum mégis elmaradt. — A 37—176. lapig a könyv másik kéz írása. V o l f úgy véli, hogy ez az utóbbi kéz írta az elől elpusztult részt is, „mivel a felső bal sarka maradt 21 levél világosan az ő vonásait mutatja“ (i. h. XXXVI. l.). V o l f nyilvánvalóan tévedett. A V o l f tól elsőnek nevezett kezét most már másodiknak nevezzük. E m á s o d i k írás biztos kézre valló, fegyelmezett, energikus rideg barátgót férfiírás, melynek következetes szép formái szembeötlő módon elütnek az első kéz vonásaitól. E második kéz egyes szövegrészeket vörössel ír. V o l f kiadásában ezek ritkítva vannak szedve. Nincs azonban vörössel írva a 164. lap alján levő szövegrész, csak vörössel aláhúzva. A *Te Deum laudamus* még aláhúzva sincs.

A zsolttárok kezdőbetűi nagyobb, díszesebb vörös betűknek vannak írva, a versek kezdőbetűibe azonban csak megkülönböztető vörös vonal van behúzva. Az egyes éji vigyázatok első zsolttárának kezdőbetűje nagyobb a többi zsolttárkezdő betűnél. A 60. lapon azonban valami okból a kezdőbetű megfestése elmaradt. Teljesen hiányzik a rubrum a 172. laptól kezdve egészen a második kéz írta rész végéig. — A 177—88. lapig a kódex egy *harmadik* kéz műve. Ennek írása rideg, kiforrott következetes; néha meg-megremegő vonásaiból idősebb kézre lehet következtetni. Mind kis-, mind nagybetűinek formája lényegesen különbözik az első és második kézétől. Más koloztori iskola írásmódja lehet ez. Az egyes részeket kezdő díszesebb nagybetűk itt is vörösek. Az egyes verseket kezdő, de néhány egyéb nagybetű is vörös vonással van kiemelve. A 182. lap 3., 4. és 5., a 185. lap 2. és 11. sorában a javítások feketével és vörössel is vannak írva. A többi vörössel írt szót *Volf* kiadásában ritkítva szedette. — A 189—98. lapig terjedő rész egy *negyedik* kéz írása. A ridegen egymás mellé rakott szétnyílt betűk, a hurkolások és elhúzások jellegzetes apáca-írássá teszik. A nagy kezdőbetűk, az aláhúzás, az áthúzások, a szavak között látható elválasztó vonalak vörösek. A szöveg nagybetűi díszítve vannak vörössel. *Volf* a miniummal írt szavakat itt is ritkítva szedette. Nincs azonban vörössel írva a 189. lapon *Jesus maria*, a 198. lapon az ötödik sorban viszont vörös az *utan* szó. — A 199—222. lapig terjedő szöveget egy *ötödik* kéz írta. Betűi formájukban hasonlítanak a harmadik kéz betűihez, de nehezebb, megnyúlt alakjuk, bizonytalan rendjük és íráshibái gyakorlatlan íróra vallanak. E kéz írásának a harmadikéhoz való hasonlóságát *Volf* is észrevette, és kódexkiadásához írt bevezetésében (XXXV. l.) azt mondja, hogy az egész Passió a harmadik (*Volf*nál második) kéz írása. *Csüry* tévesnek tartja *Volf*nak ezt a megállapítását és úgy véli, hogy a 222. lap negyedik soráig bezárólag a szöveget egy másik kéz írta, és csak innen vette át újból az írást a harmadik (*Volf* szerint második) kéz (i. m. 98). Az ötödik kéz írta részben nincsenek vörös nagy kezdőbetűk. A szöveg nagybetűinek javarésze azonban díszítve van vörös vonásokkal. A 210. lap utolsóelőtti sorában az *edes* szó vörössel van javítva. A 212. laptól a rubrum teljesen elmarad. — A 222. lap ötödik sorában egy *hatodik* kéz folytatja az írást. A betűk formájukban nagyon hasonlítanak az előző kéz betűihez, úgyhogy *Volf* nem is vett itt észre kézváltozást. A széles, egyenetlen vonások, a betűk változó nagysága, kerekése, a sorokban fel- és lecsúszó bizonytalan rendje, valamint az az eltérés, melyet némelyik betű (*g, h, k*) írásában tapasztalunk, kétségtelenné teszik, hogy

más kéz írásával van dolgunk. Megerősíti ezt a tinta színében és a rubrum ismételt alkalmazásában bekövetkezett változás is. Feltűnő, hogy a hatodik kéz írta szövegben az előkerülő nagybetűk jó része teljesen vörössel van írva. Némelyik ilyen nagybetű előtt a kettőspont is vörös. Fekete nagybetűt vörös vonással díszítve csak a 222—3. lapokon találunk. A 226. lapon az 1., 2. és 11. sorban a javítás, a 222. lapon két szó (V o l f nál ritkítva) vörössel van írva. — A 227. lapon a harmadik sortól kezdve a könyv kisebb betűkkel és halványabb tintával készült, mégsem találunk elég okot arra, hogy e végső sorokat újabb kéz írásának tartsuk. A sorok folyékonyabb menete, a jobban dőlő betűk a *g* és *y* betűk elhúzott szárai s néhány ligatura csak az írás szabadabb, gyorsabb voltára mutatnak. Mint V o l f, C s ü r y is úgy gondolja, hogy a kódex végén a harmadik (szerintük második) kéz ismét átveszi az írást, csakhogy V o l f az ötödik és hatodik, C s ü r y csupán a hatodik kéz esetében gondol erre (i. m. 101. l. 3. jegyz.). Kétségtelen, hogy e három írás formákban közel áll egymáshoz, viszonyukat azonban inkább a tanító — tanítványok viszonyával jellemezhetnők. Mind a hat kéz meglétét különben helyesírási és nyelvi tények is bizonyítják.

A kódexben későbbi kezektől származó bejegyzések is vannak. Legrégebbieknek látszanak azok a sorok, melyeket a 41—164. lapig javarészt a lap alsó szélére, néha a felsőre is, folyóírással vetett a könyv egyik olvasója. Férfi-írásnak tetszik. E bejegyzéseknek nem sokkal a könyv elkészülte után kellett megtörténniök. Az írás, jellege szerint, a XVI. század elejéről való lehet. V o l f kiadásában ez apró betűvel van nyomtatva. V o l f azt hiszi, hogy e lapszéli jegyzetek a második (V o l f nál első) kéztől erednek, de nyelvre nézve a zsoldároknál sok tekintetben fiatalabbak (i. h. XXXVII. l.). C s ü r y más kéz írásának nézi (i. m. 101). A 188. lap felső szélére írt *Maria*, valamint a felső és alsó tábla belső oldalára írt régies vonású szavak ugyancsak a XVI. századból származóknak látszanak. A XVIII. század első feléből való A p o r P é t e r öreges névbeírása. A XIX. század elejéről származnak a 102. lap külső szélére, valamint a 188. és 228. lapra írt kifakult bejegyzések. A felső tábla belső oldalán három sorban C s e r e y F a r k a s keze írását látjuk (V o l f i. h. XXXVIII. l.).

A t i n t a.

A régiak kedvelt tintája volt a gubacstinta (vö. W. W a t t e n b a c h i. m. 140 kk.). Ennek elkészítéséhez szükséges vasgálicot úgy nyerték, hogy kénsavban bizonyos ideig vasszegeket áztattak. Ha a ka-

pott vasgálicban kénsav maradt vissza, akkor ez a tintával a papirosra kerülve, azt elszenesítette. Mikor a papiros később átnyirkosodott, a kénsav szétszivárgott a betűk közötti területekre és azt is megbarnította, illetőleg szétmarta. Így történt meg, hogy a kódex leveleiből egész darabok esnek ki, a hajtások tele vannak fekete porral, a betűk kormoznak. A pusztulásnak ez a kémiai folyamata idővel mindinkább előrehalad. A kódex V o l f idejében még jobb állapotban volt, mint ma. A kénsav a kódexet — dr. Zsivny Viktor múzeumi igazgató úr szíves tájékoztatása szerint — bármilyen gondos őrzés mellett is tovább marja mindaddig, míg száraz ammonia-gázzal nem közömbösítik. — A negyedik kéz koromból készült tintát használ. A 186—9., 199. lapokon, valamint a felső tábla belső oldalán látható nagy tintafoltok, bár színük hasonlít a negyedik kéz tintájához, későiek, mert a 188—9. lapok között található levélmaradványokon való elhelyezkedésükből meg lehet állapítani, hogy e levelek kivágása után kerültek a könyvbe. A vörös betűk miniummal íródtak. A harmadik kéz piros festékébe takarékosági célból vörös vasokkert is keverhettek.

A k ö n y v ö s s z e t é t e l e.

Mint több más kódexünk, az Apor-kódex is colligatum. Első fele sexterniókból, a második fele quaterniókból áll. Az első rész 12 fasciculusával önálló könyvet alkotott. Az utolsó sexternió utolsó levelének gyűrött, szakadozott és szennyes volta arra mutat, hogy hosszabb ideig a könyv legutolsó levele volt. A kódexnek ekkor még kötetlennek kellett lennie, mert a ma is meglevő kötésen kívül más kötés nyomát sehol nem találjuk. A könyvnek ezt a részét a XVI. század legelején, esetleg már a XV. század legutolsó éveiben két férfikéz írta. Üresen maradt azonban a XII. fasciculus második fele: itt később más, talán már női kéz folytatja az írást. A sexterniókat követő nyolc fasciculus nem alkotott önálló könyvet. Ezeket, mint kisebb kéziratokat bizonyára könnyebb kezelhetőség végett hozzákötötték a zoltárokat tartalmazó testesebb könyvhöz. Hogy a kivágott három quaternión canticum, könyörgések, collecták lehettek-e, mint amire G á l o s R e z s ő gondol (Legrégibb bibliafordításunk. Bp., 1926. 12—3, 15), nem tudhatjuk, mert eredetileg nem tartoztak a zoltáros könyvhöz. Mutatják ezt e rész vízjegyei is, melyek különböznek a kódex minden más vízjegyétől. A három jeles szolgáltatásról szóló rész és a Passió sem tartoznak össze. Az első egy önálló quaterniót foglal el, a második új fasciculus első lapján kezdődik. Vízjegyeik különböznek. A 197. lapon látható tűszúrások a 198-ikon nem folytatód-

nak. Egy ugyan folytatódik, sőt a 199—211. lapig a külső margóvonalon fekszik. Ez a szűrés azonban nem a kódexíróktól ered, hanem feltétlenül egy kései kéz műve, és akkor keletkezett, mikor már a könyv a mai rongált és szétesett állapotában volt: a lapok különböző helyén levő tűszúrta lyukak a 151. laptól, — mert itt kezdődnek, — a kódex végéig pontosan egymás alá kerülnek, ha a könyvet kinyitjuk, és a levelek természetes fekvésük szerint egymáson nyugosznak.

A quaterniókra írt szöveg női kezek munkája. A három jeles szolgáltatásról szóló részről megállapítható, hogy premontrei apáca írta (Timár Kálmán, Prémontrei kódexek. Kalocsa, 1924. 31): valószínű, hogy a kódexet premontrei apácák köttették össze. Megerősíti ezt a feltevést az is, hogy a kódexet abban a könyvkötő műhelyben köttették, amelyben az 1519-ben írt, feltétlenül premontrei eredetű Lányi-kódex kötése is készült. A kötés ideje a XVI. század tízes éve, helye talán Buda volt.

A könyv sorsa.

A kódex nevét első névszerint ismert tulajdonosától, báró Apor Péter írótól, illetőleg az Apor családtól vette. A könyv a múlt század derekán Pünkösti Gergelyné báró Apor Zsuzsanna ajándékából a Cserey család birtokába került. Később özv. Cserey Jánosné Zathureczky Emília a tőle alapított imecsfalvi Székely Múzeumban helyezte el megőrzésre, majd midőn az Székely Nemzeti Múzeummá alakult át, oda is ajándékozta. Vasady N. Gyula, az imecsfalvi Székely Múzeum őre 1878. március 19-én a M. Tud. Akadémia kérésére tudományos használat végett a kéziratot Budapestre küldte; onnan az két és fél év múlva Sepsiszentgyörgyre, a Múzeum új székhelyére került.

A könyv régi sorsára csak következtetni tudunk. A kódex fértikezettől írt első része mint önálló psalterium premontrei apácák birtokába jutott. Ezek azt, valószínűleg a XVI. század második évtizedében néhány kolostorukban készült kisebb kézirattal összeköttették. A kötetet egy budai mester készíthette, aki később a Lányi-kódexet is kötötte. A kolostor, amely budai könyvkötő műhelyben dolgoztatott, bizonyára Buda közelében feküdt. Timár Kálmán azonban azt mondja a Lányi-kódexről, hogy az Somlyóvásárhelyt készült, és alapjául egy régebbi ordinarium szolgált, melyet a szegedi Szentlélek-kolostorból 1511-ben Somlyóvásárhelyre átköltözött premontrei apácák vittek magukkal (i. m. 26—7). De nyilván téved, mert a kódex 291—2. lapján a követ-

kezőket olvassuk: „Mynd zentek napian, Patronus napyan, (a zent lampert nalatok) Zent yfthwan kyral . . . napian . . . kel kethzer || Benedictufra es magnificatra Antifonat mondany“. A *nalatok* szó bizonyítja, hogy a könyvet nem a somlyóvásárhelyi kolostorban írták, amelynek csakugyan Szent Lampért volt a védőszentje (K a r á c s o n y i, MNy. XVII, 150, Rupp, Magyarország helyrajzi története. Bp., 1870. I, 344), hanem valamelyik másik premontrei kolostorban. A kódexben nem sokkal alább azonban ezt találjuk: „az boldog azon orayth . . . Mynd zentek napian Egyhaz zentfege napian Patronusoknak, Nalatok zent leleek napian . . . nem kel karba mondany“ (293. l.). V o l f arra gondol, hogy itt egy templom különböző oltárainak védőszentjeiről van szó, és azért nem is határozza meg a kolostort, amelynek számára a kódex készülhetett. (Nytár. VII. k. XLVII. l.) Azt hiszem, hogy ez a következtetés az ordinarium átírójának figyelmetlenségén alapszik, és egyúttal annak is bizonyítéka, hogy az átdolgozás alapjául szolgáló ordinarium csakugyan a szegedi kolostor számára készült, amely Szentlélekről volt címezve (T i m á r i. m. 7), de nem Szegeden, hanem valahol másutt. A Lányi-kódex írásának helyére következtethetünk a következő sorokból: „Zent gyergy Martyrol eztergomy egyhaztol duplexnek kelly Tartanwnk mert a melly pyfpefeg alat lakwnk A myt || oth yllenek, nekönk ys illew az“ (185—6. l.). Vagyis nemcsak az a kolostor, amelynek számára készült az ordinarium, hanem az is, ahol azt írták, az esztergomi egyházmegyéhez tartozott. Ez a hely pedig a Nyulak szigetén levő premontrei kolostor lehetett.¹ E mellett szólnak a kódex következő sorai is: „Byzonnyal twdjatok hogy az Concede nos ygy kellene Mondanotok Mert az zent domonkos apacyayt halotham hogy ygy Mongyak con || cede nos famulas tuas quefumus domine deus Merth az famulos ferfyat illet“ (100—1. l.). Célzás lehet ez a közelben levő dömés apácakolostorra.

Talán nem tévedünk, ha ezek után azt állítjuk, hogy kezdetben az Apor-kódex is a nyulakszigeti premontrei apácák tulajdona volt, és azok köttették be Budán.

Az Apor-kódex további sorsa, vándorlása természetesen összefügg birtokosai, a nyulakszigeti premontrei apácák hányatott életével, és párhuzamos a Lányi-kódexével. A török elől menekültek a margitszigeti

¹ Somlyóvásárhely legalább is 1395 óta az esztergomi érsekséghez tartozott, mert a pápa kivette a veszprémi püspök joghatósága alól (K a r á c s o n y i i. h.); a margitszigeti premontrei prépostság egyenesen az esztergomi érsek joghatósága alá tartozott (T i m á r i. m. 6).

apácák is. Tették ezt a dömések 1536-ban (R u p p i. h. 106), és tehet-
ték a premontreiek is (Ö r i G. Gy ö r g y, Margitsziget történelme.
Kassa, 1875. 55). Talán ők azok, akik 1544-ben elfoglalják az elhagyott
mórichidai monostort (T i m á r i. m. 9). A mórichidai apácák 1553-ban
Ferdinánd királytól engedélyt kapnak, hogy a török elöl átköltözhesse-
nek a vásárhelyi kolostorba (L u k c s i c s P á l, A vásárhelyi apácák törté-
nete. Veszprém, 1923. 38). A század végefelé együtt menekülnek mind-
két kolostor apácái észak felé. A vásárhelyiek a pozsonyi, a mórichidaiak
valószínűleg a nagyszombati klarisszáknál találnak menedéket. A vásár-
helyiek 1585-ben már Pozsonyban laknak (T i m á r i. m. 14). 1600-ban
a vásárhelyi monostor birtokait a Pozsonyba menekült óbudai, 1601-ben a
mórichidaiakét a nagyszombati klarisszák kapják meg. Az óbudai apátnő
ezután a vásárhelyi, a nagyszombati a mórichidai apátnő címét is viselte
(L u k c s i c s i. m. 41, T i m á r i. m. 15). Így került a Lányi-kódex, és
kerülhetett az Apor-kódex Pozsonyba vagy Nagyszombatba. A menekü-
lők utakra bizonyára mindig magukkal vitték zsoldáros könyvüket és ordi-
nariumukat. Talán nem véletlen az sem, hogy az Apor-kódex Passiója
latin eredetijének kézírata ma a pozsonyi káptalan könyvtárában van.
G r ó f A p o r I s t v á n († 1704), b á r ó A p o r P é t e r nagybátyja
és gyámja 1698-ban kelt végrendeletében úgy rendelkezett, hogy alapít-
ványa egy részének kamatait egy ideig a pozsonyi és nagyszombati nő-
szerzetek kapják. A nagyszombati klarisszák ebből 1000 forintot 1710-ben
fel is vettek. Lehet, hogy e kapcsolat révén jutott a sok viszontagságon
átesett, nagy utakat megtett zsoldáros könyv az Apor családhoz
(G u l y á s P á l, Magyar írók élete és munkái. Bp., 1939. I, 693.
J a k a b E l e k, Apáca-klastromok Erdélyben: Magyar Történelmi Tá-
XIII, 75, T i m á r i. m. 31).

Az irodalomban a kódexről először 1878-ban történik említés (A
M. Tud. Akadémia Értesítője XII, 70, T o l d y F e r e n c, A magyar
nemzeti irodalom története a legrégebb időktől a jelenkorig rövid előadás-
ban.⁴ Bp., 1878. 31). Apor-kódexnek először V o l f nevezi (Nyelvemlék-
tár. VIII. Bp., 1878—1881).

AZ APOR-KÓDEX HASONMÁSA

A. 1330.

Legyen min

Petény
tyor

1879
Dars Apoc Sasirka
Pünkösdi Gergelyné
uramra ajándékos

Mens e

ky me

Be

legg

tal

ko

enem
kerenge:
ellenfe:
m yl:
gabat
ygal:
elgeb
wl
s

mond
el ve
ya e
en
A

Gamisa:
M
ellenon
es tge
iden
iab
h

Syete

myn

nak ta.
g nepel
eg Gy
katz
the
to:
e

H 9917
kelkeko
benst
merth
mo
m
t

es vt meij
den myc
te eteg
sele k
ky
lastok
e:

es kenafes
azabon
Un
tenet
eml
es
D

re Ugro
ellen kyk
D en lolkon.
gged
map
niva:
kem
neb
k
tg:

nyawa
zagabo
tanot
kerid
sal
le'

dyo
en negeh
seth
am
ted:
ywo!

enren

gyak

eger

eg/

o.

n gonofok:

got kedey

inden

es

e

begy

es

De
myr
afl

- atkosta:

z byk

medeb

AB

in

8

erew
br
erew
gen
geg
r

labozyal
ertz or
nem
by mynd
D
gyc:
B
etz
8

hogi lat
fejenne
mogs
feds v
vram
3 eg
by
e

3 bodogor
g clerum p
tetq cu
K nek
natyanat
mugh
Qu
ly en
ette:
d
tak
es
en

R

ey
deg v
penlos
tem v
hog
nu
rai
le
e

205 gyonaf.

epneb

omozw

cytas

el ysten:

onom

sen

am

m:

M koro
naron
mirze
es my
emc
es u
yd

+

T
d

borgach
kenben
rom en
cb en

ll
sz.
yt
n:
v:

Enghe
kett g
telyser
diger
new

M

300

7

1

onap es
L etienfeg:

Wek
teged
telennol
edden

mentg

petg

W

tez:

gen

H

pro me

ember

aspe

cu

as

de

re

eth meath
Swad ewtelg
kopban ke
mynden
lyraly lea.
yben
lyral
na
hoß.
foßat.
pad.

crayten **F**
talya is
de ewe
meg ,
isten
pogo
Zai
Vr
n
s

erzetet
en es br
vator mi
lyntornalva
rnalyator
a ysten
poganop.
n
gelte.
Snck

Vgn lat
my yste
szewol
yrgat
kezep
te d
telj
es
y

28

ew czeget.
pknak sob
no meq
v eb nom
eseth
talmat
eb eel
w
t
nyt.
e.
be

Itten me
nap ki
ne fel
yend
haza
hala
zal

n
?

iyassayats

n nepem

tezek

uyok

tyedlek

wenkor

kek

gor:

teknok

ty:

n

n

Patra
sole fu
vetted
no jag
sago
sya
fyo
es
e

en mag

st te el

besied:

etell

gontam

anyam

el es

styt

na:

es

m

meqg
78
en ne
en a
hy
ta

hato
est
ent a
alla
s:
nga
s

el h'mech
zom ten
Oram m
menbol
ellens

L

ma

m

o

am
lenben
te enge
s Zellet
m es
tel
caros
emet
R
at
P

uaxoj
fogmat cu

iaronfra
val loya
nak cler
hailakol
hof v
ffwe
qudet
zabo
tol
solt
ha
v
v
v

id est
et engemet
mendestig
da kozofo
tol felck:
ben dy
enlette
F Mend
en alle
Ben
at
Ra
o.

halaktol: es en labarnat izarnaktol:
 hogy kellessen istennek elotto eleu-
 neknek vilageban Vegzetol el ne
 Vegessed dauidot Amagy megne toried
 dauidot o vgenek iratta mkoz futna
 sawl elot a barrangba 1 Xc xxm

Izgalmany ysten emekem Ps Lvi
 Izgalmany emekem: mest te beled
 bizot en lelkem Es te zarnadnak arne
 kaba zemenkedem migten el memnyem
 hamissag fuoltok felseges istenhez:
 istenhez ki iol tot emekem Kreztet men
 bol es meg zabadeitot engemet: atta
 bozsusagba engemet normodokat Krezte-
 tte isten o izgalmassagat es o igazsagat:
 es meg zabadeitotta en lelkemet orozla
 noknak kolkei kozzol: alluttam habo
 zoltatot Embereknek fiay o fogai o
 sequeri: o milay es o neluok eles tor
 Agaggatok istennek memnyeknek se-
 lette: es menden fold selet te Drzeseged
 Lort alkotanak en labarmak: es meg
 gorbeitettek en lelkemet Astanak en
 orozam elot Vermet: es estenek o bele
 kez en yvem isten kez en yvem:

Handwritten notes at the bottom of the page, including the name "J. Bent-cuk" and other illegible text.

encklek es eneket mondok kel fel en dy
chessegem kel fel soltar es hegedoben:
fel felet holual Wallok teneked ne
pekben Gram: es eneket mondok tene
ked nemgetekben. Mert fel magasztatot
memnekiglen te irgalmassago: es ky
doliglen te igassagot. Fel magasztassal
memneknek felette isten: es minden fol
dnek felette te dicseseged ps 2 vn

Na byzonaba es ug igassagot be
szelletek: igazan itelletek emberet
nekfiar. Es mert zuben hamissago
kat nyelkettek földön: hamissagokat
tu kezeitek enekelnek. El idegenolte
nek búnosok az mehtol auagy anadol
teuelgettenek a mehtol befelletteknek
hamissakat. Ditzelenkedet azoknak ke
gonak hasonlatta zerent: mikent zoket
aspise es o filei be zekestpe. Ki nem hal
gatta meg a búnosoknek zauat: es a
merezg a kotoct bolgyen búuoloket.
Isten meg tori o fogokat ommon zauok
ban: o zapiokat meg zegi or. Gemme
Saltoztatnak ment el folo or: meg
busta o vici mignem meg betegolteste.
danzd keriverend Mendek hoygy
at in ellenkerit meg vouca

nek Mikent vny by el foly eluctetnek:
es fellol eset tyry es nem lattak napot
Mielot extenek ty tyryssetek a zammult:
mikent eleueneket ig haragban meg emest
ofet. Vigad igah mikor latand gozpedetnek:
meg mossa q kezit bunesnek. Vezeben
to mond ember es ha valobizon Vagyon
igahnak gimolage: es bizon Vagon isten
ofet itelo foldon Ne Vezesset el dauidot
Vegeszol a mag ne toried meg dauidot
q vgenek vattatta es mindon eresztet
sardl es quzte q hazat hog meg olne
otet. 1. 2. 19 psalm 1. 18

Menek meg engemet en ellensegemptol
en istenem: es en ellenem hamna
dq ktol Zabadeh meg engemet. Menek meg
engemet a hamissag myvelkedoktol
es a veretnek fizsialtol uduozok engem
Mert ki vottet en lalkemet: omlotta
nak en zcam erossok. Is sem en ham
ssagom es sem en bunom Vram: ham
ssagnalkul kouttem es futtam. Kely
felte en elombe es las, es te iozagodnak
istene Vram uslnet istene. Vgekeziel
meg latatodra menden nemzeteket: ne

Leuerev v istenuek hoy enire
af en ellensegnek mastalok merr

irgalmaſy mend aſoknak fiſ mywelleſed
nek hamiffagot. Meg fordollanak eſze
es ehet zemueggenek ment ebet: es kezen
gik a Warost. Yme bejelnek q ſaiokkal:
es tor q auakoban merit fi hallotta. Es
te Gram meq meucted oket: es ſemmie
Waltoſtak menden nemzeteket. En ezoſſe
gemet te hoſiad qzitem: merit iſten en
gemet fogado Wagy: en iſtenem q irgal
maſſaga elokkolt engemet. Iſten yelen
tet en nekem en ellenſegimen: ne qlet
led meq oket hogy Galaha el ne felegge
nek en nepem. Dimezed el aſokat te
tehetſegedben: es leueſſed oket Gram en
oltalmam. Q ſaioknak wetkezetek q
auakoknak bezedek: es meq fogattaffanak
q keuelſegedben. Es az atokrol es az ha
zugſagrol hirdettnek emeztetben: emez
tetnek haragia es nem leznek. Es meq
tuggak merit iſten Oralkodik iacobon:
es foldnek hatarm. Meg fordollanak
eſze es ehet zemueggenek ment ebet: es
kezen gik a Warost. Qk elhimmletnek etel
re: Se ha nem lendnek meq elegittetek
moroznak. En fe eneklem te ezoſſegedet:

es vigadom holual te ugalmassagodat
 Mert lottel engemet fogado es en bi
 zodalmam en tozedelmemet napia
 ban. En zegedelmem te neked encklek
 mert isten en fogadom sag: en istenem
 en ugalmassagom. A hoket fik tano
 sagot Valtoztatnak. A mag dauid vgo
 irattattanak tanosagaba Valtoztatnak
 midon meg goita mezopotamiat. mas
 kent sophat es syriat. Mas kent sophat
 es smat sobalt. Mas kent sobatot es
 meg fordita suiat. es edornbol meg ve
 re a sos Volgon. xii ezeket. Dauidnak
 encke. 2 R. Om es x. r. es 1 paralipo
 memom. xviii. es xix. Az apastalo knak
 Sauok midon xps Jenuedet ps. I. ix
Isten el ustel minket es meg tortel minket.
 haraguitat es ugalmassat minket. Meg
 yndeltottad foldet es meg haboreitottad
 otet: Vigaziad meg o tozedelmemet mert meg
 indoltatot. Jelenkettel te nepednek keme
 neket: itattal minket Jomoro datnak bora
 ual. Attal teged feloknek igyetet: Gogy
 el tauozianak ymet orzaiatol. Hog meg
 zabadoltassanak te heretoid: odueced te
 dauid halat ad ww istennek
 A ew ellenfogit meg

io godat es halgas meg engemet Isten be
Zellet q Zentiben Vigaddk es meg ostrom
sittmat: es meg merem hailakolnak
bolget. Enem galaad es enem manasses:
es effraim en seiemnek erossege, Juda
en hazalom: moab en remenssegemnek
fagoka. Dumcaban ki noitom en saru
mat: maganmat idegenek alasztattak
ki Uzen engemet a rakot Varosba: ki U
zen engemet ydumcaiglan. Item de te
isten e: ki el vstet mynket es nem
megy ki isten mu tehetsegoneben. Ig
myneknek segedelmet a torpedelimbol:
mert hyn embernek vdrassege. Isten
ben kezunk iozagot: es q semmie val
toztatta mynket torpedelimejoket.

Dauidnak ercke es digereke. Zent pal
apastalnak Jaua Cristoszol mond. ps
Halgashad meg isten en orzol. Lx
latomat: vgtkeziel en ymadsa
gombhoz vfoldnek vgegetol kairaltottam
ve hoziad: mykor bvtolstatnek en y
vrem a kouon fel magasztattal engemet
vyseltel engemet mert lottel en demen
segem: es erosseget toria ellensagnet
Istentent keu dy foydelimnek hollu
erent, ellensiget vido gyfidelimnek yo
idemejok es isteniek kedvok

orçaiatol lakozom te hailakodban orok
ke: meg oltalmaztatom te Zarnadnak
fedeleben. Mert te en istenem meg halga
tad en ymadzagomat: attal orokot te
neuedet feloknek. Napot kivalnak nap
felet toldaz: o extendet nemzetnek na
piazlan es nemzetrigten. Meg marad
orokte istenem Zemeleben: igazmassa
gat es o igazgat ki keresi meg. Ig ene
ket mondok te neuednek oroktel orokte:
hog meg yggam en fogadasimat naprol
napra. Dauidnak psalmosa Idrbi
tomert cshaznak Zaha ps. Lxi.

Dentde istenem alasztatot lezen en
lelkem e: mert o tollq en ydresse
gem. Mert es o en istenem es en udnyo
Zeitom: engemet fogado nem mozdolta
tom touabba. Migten omlotof embere
meg oltok mend tu: monual le hailot
falza es el hagot maczerieie Galobyon
en azramat meg gondoltak el tauoztat
mi: futtam en Zorniamban o Zaioktal
meg alonakuala es o Zovoktel meg
atkozna gala. De Galabyon istenem
alasztatot lezen en lelkem: mert o tollq

*It is in the name of the Lord our God
that we have written these things.*

en bekeſegem **M**ert en iſtenum es en
 vduſſegem: en ſegedelmem nem ki me
 get. Iſtenben en vduſſegem es en dy
 ſſegem en ſegedelmemnek iſtene: en
 zemenſegem iſtenben **C**agyon. Nemen
 keggete q bele neyneſt menden gule
 keſete ki oſſeteſt q elotto tu jrveteſt.
 mert iſten mu ſegedelmmoneſt qzotte
Salabizon herat emberetnek fiay q mer
 tekeſben hazugot emberetnek fiay:
 hog meg es allanak of a hivſagbol a
Gomban. Ne akariatok zementednetek
 hamſſagba es zagadozatoſat ne akar
 iatok ſduarmotok: kaſdagsagok ha ſo
 kiſolandnak ne akariatok aſvret ho
 ſia vetnetek. Egger beſelleſt iſten e ke
 ttot hallottam mert hatalm iſtene es
 teneked **O**ram regalmassag mert te meg
 atz egmendenek q muvelkedete ſerent
Davidnak psalmosa mikor volna ido
 meanak **E**retteneben. **E**ghagnak **J**aua
Criſtoſiol psalmus **L**xii

Iſten en iſtenem: te hoſiad **S**ilagbol **S**iga
Sok. **Z**ommagot te benmed en lelkem:
Lincl ſok keppen teneked en huſom. **E**
*David iſti muſkovon volna ad ſchuda
 nak jndoyaba. Iſtentend ſerifegent
 nev nagj gonyedat. Jmel ad illuſig allu*

puzta földben es es ottan es es vjettlen-
 ben: ig e zentben ielentem teneked hog
 latnam te iogagodat es te dygosszegedet /
 Mert iob te izgalmassagod clettel: en
 aiafim digernek tegedet. Ig aldlak meg
 tegedet en cletemben: es te neuedben eme-
 lem fel en kezemet. Mi kent adesses es
 koucssegget be tellet en lalkem: Vigassag
 nak atakual diryer en jam. Ig emlekezem
 te zollad en agamon: Veteire koron em
 lekezem te benned mert voltal en segedel-
 mem. Es te Zaruaidnak fedeleben Vigadt.
 egesolt en lalkem te Otamad: fogadt
 Agemet te iogod. De qk heaba kezesek en
 lalkemet be tennet földnek allq ba:
 adattanak toznek kezebe zaruaidnak ze-
 zet leznek. De kiral Vigattatik istenben
 digertnek mend azok kik eskeznek o be-
 le mert be zekertetik hamissag bejellet
 nek Zaiok. Dauidnak psalmosa nepnek
 Zaua Custosnak getielmerol. Ps Lxm

Dalqasd meg isten en ymad sagomat
 mitor onzollak: ellensegnek felel-
 metol menyed meg en lalkemet. Meg
 oltalmaytal engemet gonozkodoknak.
 Dauid istent azon nagy erot az
 ellensegek avallmassagait

10
gülekezeteköl: hamissag myvel kedvetek
fo kassagatol. Mert meg elesitettek q nel
ueket mkenet toet meg kuztak q velet
kesero allatot: hog loyenet zeiteken fer
tefettent. Duztelen louit otet es nem fel
nek: tokelletteneq ommon magoknak alnak
bezedet. Bezellettenek hog et zeiteneq a to
zoket: mondottanak kilatta azokat. Tu
dakoztanak hamissagokat: meg fogatkozta
nak tudakozman tudakozattal. Cepek
ember magas zuhos: es fel magasztatik
isten. A pridoznak mlav lotteneq q zapa
sok: es meg betegoltet q nelueq q elletnek
Meg habordtattak mend azok kiz lattak
Dala azokat: es felt menden emberet
hizdettek istennek myvel kedtet: es q
tetet meg ertettek. Vigasztaltatik igaz
Urban es zemenkedik q bele: es diczeret
nek menden igaz zinuonek. Dauidnak
psalmosa Determinasnak encke Aggeussal
es Ezechiellet a zarandoklatnak igeczol
Arvag a nepnek babilomba Vitlezol m
for el kezdetek volna credm ps Lxiii
O encked illik diczeret isten szonban:
es teneked meg adatik fogadat ieru

Dauidnak encke es dyeddy

yalat ne ne istennek hogi ad ewangye
wau mind of dolo nyeddyk es

salcemben **H**algas meq en imad sagomat:
 te hoziad menden test iq. **H**ammisatnak
 igiect hatalmastak my zaitont: es my
 begetlensegmben te kongrolz. **B**odog kit
Sulaytortal es hoziad vottel: es lakozit
 te hailakodban. **B**etel lesednek te hazad
 nak iannual: zent a templom czudulatos
 igassagban. **H**algas meq mynket mo
 vdmosse gonknek ystene: fold menden
 gegemek zemensege es tengerven tauol
Borgatuan hege ket te tehetsegeddel
 suedgyven hatalmal: ki meq haborga
 tod tengernek melet q habmak zozatnak
 Meq habozoliatnak nemzetek es felnek
 kit lakoziat a hatarokat: te iclensegudtol
 veternei ki menet es esue generpedel.
 Meq lattad foldet es meq degegettetted
 otet: meq sokaseitottad kazdagaitmod
 otet. **I**stemek folgia betolt otzetkel:
 kezeitetted meq azot eteket merit hazag q
 kezoletet. **Q** czeggetegit meq zezegethed
 meq sokasehad q szemteit: q csterhaiban
 vugad szemezzo. **M**eq aldmari te igoza
 god extendemek koronuit: es te mezfid
 betelnek bosszegel. **M**eq konerednek

így az urakhoz ha az ur isten
 dicsővén az ur bontak vala. 40

120
Kiettemek Zepi: es halmok quedesztetnek
Orgasaggal. Meg oltostettek iszolnak
Kösi es Volget buvolkednek buzanal: ka-
ialtnak es mezt diezerezet mondnak

Davidnak encke fel keleszol ps Lxv
Anekletet ystemek menden föld: enc-
ket mongatot o neuencet: aggatok
diezoseget o diezerezetnek. Mongatot isten-
nek mel felclmesek te myvelkedtid via:
te iszagodnak so kassagaban: hazudnak
te neked te ellensegid. Menden föld ima-
gion tegetet isten es eneklen te neked:
Eneket mongon te neuednek. Nouctek es
lassatok ystemek myvelkedtit: felclmes
stanaljolban emberetnek fiaj felet.
Ki fordeita tengert Zarragba: labbal al-
tal memek folon: ot Oigadont o benne
Ki oralkodit o tchetsgeben orokke o ze-
mej Fremyeteke neznak: kit ellentek-
nek nem magasztatnak fel omgon benne
Meg algatot nemyeteke my istenenket:
es hallandoua tegetek o diezerezetnek
Zauat: ki vette en lelkemet eletre: es
nem atta mozdolatba en labaimat. Mezt
meg bizoncitottal munket isten: tuzzel

Allyisten neget ebbe hald adalva yuti ad
profes edevs hooj ewket yjakovka ad
baluimat rofakal ki minette volna

munket meg tisteitottal mikent meg tis-
toltatik ezüst. Vittel munket tord.
Vettel tordelmeket mu hatonka: Vettel
nepeket mu seientke. Altal mentonk
tuzon es Ozen: es ki hoztal munket
lyredelmbe. De meget te hajadba al
dozatokban: meg adom en fogadasi-
mat kikit meg Valasztottanak en aialim
Es hozellet en haan: en tordelmekben
Velasuldozatokat aldo k teneked: ko-
sofnak gerizeteuel aldo k teneked te
heneket ba kottal. Fouetet halgassa-
tok mend kit felitet ysent: es Hirdetem
mencieket tot en lelkennek. O hozia
en Zammal uuqltottem: es Vgaltam
en neluem alat. Namissagot ha te
kenettem en Ziuemben: nem halgat
meg Or. Azert halgatot meg Or, es
vge kezet en onzollatommak. Aldot
yten ki nem tauoztatta el en madra-
gornat: es q irgalmassagat en tollom
Dauidnak psalmosi eneknek ymnosiban
Isten irgalmazon mu nekone es Lxvi
meg algon munket: meg Vilagoscha
q Zenelet mi zaitonk es irgalmazon

Howman bog unquid of John
fowlden of ystunck yppre hysday
1511

minnekonk hog meg es mezinik foldon
 te utadat: minden nemzetekben te
 vdiussegedet. Vallanak teneked nepek
 isten: Vallanak minden nepek. Viga
 gyanak es oroltenek nemzetek: mert
 utelsi nepekert igazsagban es bizem nem
 zeteket foldon. Vallanak teneked ne
 pek isten: Vallanak teneked minden ne
 pek foldatta o gimnolzet. Meg algon
 mynkert isten mi istenonk es oneg
 algon mynkert isten: es sellek otter fol
 dnet minden vegi. Dauidnak eneke

El kellen isten es elhimle. ps lxxv
 Assenek o ellensegi: es el fustanak
 o orzaiat elol fik guboltek otter. Mi
 kent meg fogatkozot fyst meg fogat
 kozianak: mikent el fol a vitz fuznek
 orzaiatol: igen el vezienek a bunsokot
 istemmel orzaiatol. Es igazak gener
 leggenek es viganaganak istemmel ze
 mde elot: es gaverdegenek. Viganaganak
 Enekletet istemmel es eneket mongatol
 o neuvenek: osuent tegetek neki ki fel
 ment napnyugatra. Ez neue amas
 vrolletet o zemele elot meg habozolint

A vristrosnak fel vudadat, minny
 van vristros. Jant elolletet el vudata
 vristros elolletet vristros

nak q orzaiatol azuaknak attol: es q
uegetnek biraiok. Isten q zent heleben:
isten ki lakoztat eg erbolozeneket hazban
ki ki vigen kotyoztatol q erpsegeben: azon
keppen aholat kit magdolnainak kit lakoz
nak szerelben. Isten mlor ki menendeg te
nepednek zemeleben: mlor altal me
nendeg apicellenben. Iffold meg indolt es
merit memiek czepegetek: syha istenenek
orzaiatol isracl istenenek orzaiatol
A karat zereztualo esset Valasztas isten
te orzkozodnek: es meg betyoztatet. De te
meg tokellettet otet. Le kellesid lakoz
nak q benne: kezeitel te edessegedben ze
gemiek isten. Or aad iget etvangeliya
loknak: sok igazagal. Hozagok: tal kua
la zereztio: es haz zemeleie meg ota
m fozlatokat. Da alogatok zereztetsek
nek kezeitetek meg czustozot galam
baknak tolli: es hatnak otollay aran
nak hizuadattaban. Mlor meg Valaszt
memiey kiralokat q zaita houal meg
feizeitetnek selmonban: isteniek hege
kouez heg. Alut heg kouez heg: hgy
mit ganeritatok az alut hegetek. A Heg
es birumit bozjanthet mit

16
kiben iol kelleret lakozm istennek o ben
ne: es mert or lakozit Gegezetol isten
nek zeteri sokkeppen valo tuzer egeri
Vigadobnak egeri: or o bennet sponban
scntben /ffel mentel magassagda fog
tad a fogfagot: Vittel atandofokat em
beretol / Es mert nem hiuok: lakoz
mot Vrnak hazat / Aldot or nappal
menden napon: bodog osuent tpt mi
nekont mit udmozeitentnek istene
Ny istenont vduozeto isten: es or
halalnak kimenete Valobizon isten
meg zegi o ellensegmet feicket: o Vette
Zetekben iazokat fuztelnek teteri Mon
dot or basambol meg fordeitom: meg
fordeitom tengert meleben / Hog be
martasset o Labol a Verbe: te ebeid
nek neluck ellensegetbol o tollot / La
ttat te bemenetedet isten en istenemnek
be mense en kuralome ki Vagon scnt
ben / Fleuckoltenek a fedelmek egge sol
tenek: az ifiugka timpamzalok eneklok
nek kozepettek / Egyhalaban iol monga
tok istennek: Vrnak yracinek forrasidol
Dth beniamin hoscske: elmenek zute

teben Judanak fedelmi o Gezeri Sabulonak
fedelmi Neptalimnak fedelmi Paran
gol isten te igazadnak: tokelled meg azt
isten mellet mi melkettel mi berront
Te zent templomodtol ki Gagon Jerusalemben:
teneked aiando konyak kiralok aiando
kostat. Meg porchad a nadnak Vadatyt: bi
katnak gullekezetek byaloknak meiekben
hog ki zekeziek azokat kik byonoritattak
Ezustud. Et himezed a nemzeteket kik
hadakat afarnak: ionek konyeket egyptom
bol: Zerecyen igazadol hog o keze elol
kelle istent szoldmek igazal enekletek
istennek: enekletek ornak. Enekletek
ornak ki fel ment memnek: memere
nap keletre. Yme agya o Zauanak Zauat
igazgot agyatok. Dicsosseget istennek
israelen: o nagysaga es o igazaga konyeben
Ezudalaty isten o zentiben israelnek iste
ne: o aad tehetsseget es erosseget o nepi
nek aldot isten. Azoknak vettekzetek
kik meg Valtoztatnak. Maskent dauidnak
iratatta. Ez az otod es igazgat Lxxiii
Aggomonk Maria ymagy bnyessetekis

18
 duo Joh isten engemet: mert
 be mentenel wjet mend en
 lalkemigen. Tottem agagnat
 melebe: es myney alat. Iquet
 tengernel magasagaban: es fergetel el
 merced engemet. Mun kul kottom uuolet
 wen meq rekettel en emin meq fogastel
 tanak en zemem mfor zemen fedem
 en istenembe. Meq sokasoltanak en seiem
 nel furzi selet: kik gulostenel engemet
 magem. Meq batorottak en ellensejim kik
 eldoznel engemet hamissan: melieket ne
 zagattam tabat fyetem ualek. Isten te
 tudod en heitsagomat: es en uetkejetim ne
 zeitettel el te tyllod. Ne altalkoggnat en
 berrnem: kik uarnak tegedet oram rogag-
 nak ora. Ne alagstassanak en zaitim:
 kik kereznel tegedet isrluel istene. Mert
 te erted turtem bozzusagot: be sette ala-
 zat en oroggnat. Adgon lettem en atim
 fiamak: es yarandok en anam fiammak
 Mert te hazadnak zereleme meq ot enge-
 met: es tegedet zidalmasoknak bozzusagot
 estenel en zeam. Es be fedem boitel en
 lalkemet: es lot bozzusagba emmekem

David istenel konigwog het uoer of as el
 d'oggnel meq uniof' uniof' jandok alaf
 d'oggnel jandok es d'oggnel uniof'

A **S** **V**eter en zuhamma siliciomot: es
 tottem agolnak velen bojedben. En elle-
 nem bohelnekvald hit vlnetvala a kapu-
 ban: es en ellenem enekelnekvala hit boit
 vlnakvala. En te: en ymadzagomat te
 bojad gram: iol kelletet idoret istene.
 Te ugalmassagodnak so kassagaban hal-
 gassmeg engemet: te vduossegednek uga-
 jagaban. Menemeg engemet a sarbol
 god ne totem bele: Habadachmeg engemet
 a goltol hit gulolick tegedet: es vlnetnek
 melitol. Ne merchen el engemet vlnet
 fergetege: es ne emegien meg engemet mel-
 seg es netassa en ream hit q zaiat. Hal-
 gassmeg engemet gram merit engedelmez
 te ugalmassagod: te ugalmazatodnak so
 kassaga zeren telenez en ream. Es ne for-
 dehad el te orgadat te germekedtol: merit
 toredelmestotem gorsan halgassmeg enge-
 deliket en lelkennek es zabadehad meg
 etet: en ellensqimert menemeg engemet.
 Te tudod en bozuzagomat es en alazato-
 mat: es en befoletemet. Te zemeled elgo-
 vadnak mend hit toredelmefnek engemet:
 bozuzagot es namat vart en ziduem.

meo p... al...

40
Es túrtém hi egembe meq Zomozetitánek
es nem volt: ~~his~~ hi meq ~~Sigistaltatnek~~ es
nem laltém ~~Es~~ attáradk en ettembe epet:
es en Zomiambam utattanak engemet cettel
Legen o aytalok q clottet torben: es meq for-
dattatban es meq gonozbolatba. Be fete-
tollenek q Zemet hog ne lassanak: es q
hatolat mendenha meq gorobod. Qsd hi
q zcaiof te haragodat: es te haragodat
hirtelenkedete meq foglalla qtet. Legen q
lako halef pusta: es q hailatobban ne
legen hi lassanak. Mert kit te meq vertel
elbolytet: es en sebimmel serelmehoz toldo-
ttak. Toly hamissagot q hamissagokhoz:
hog ne memenek be te igazagodba. Ne
torlessenek eloknek komucbol: es igazak-
kal ne rattassanak. En Sagok Zegen es
bus: ysten te vduosseged fdgadot engemet
Dizcerem ystemek neuet erikkel: es fel-
magasztatom qtet dizzeretben. Es kellettik
ystemek Or bozumat felette: Zaruakat
es kormoket hozandonal. Lassak Zegenek
es Sigagyanak: keressetek ystem es el-
tu kellettik. Mert meq halgatta a Zegeneket:
Or: es q kotozottit nem Otalta. ~~Dizcerem~~

Dizcerem a ysten nepeit elcseszi den fozal

De beled gram zemenbetem ne alaf
tassam opette: te agassagodham Ja
Ibadch meq engemet eb meneg meq engemet
Naigad hozam te fukedat: es do dugoch
engemet. Leg emekem oltalmam ystene
eb crosseitet hel hog edugoch engemet
Mert en crosseitetem: eb en byodalnam
Oag te. En ystnem meneg meq engemet
bitnesot kezebol: es toruen Ellen miund
kedonek kezebol eb hamissobol. Mert
te Oag en bekessetem gram: eb zemen
segen en ifusagomtolfoquan. Te ben
ned meq tobelletem mechtol: en anam
nak hazabol te Oag en oltalmam. Te
bermed en enekletem mendenba: mon
nal ielenseg lottem so kafnab. eb te erod
segredem. Te telleseg jet en sam dige
dattel hog eneklem te dugossegedet:
mend estik te nagsagodat. Te Vessel
engemet Vensegnick. Idien: mitor meq
fogat lozik en tihasegen ne hag meq en
gemet. Mert monednam en Ellenegim
emekem gonozokat: eb lik ozifikuat
en lalkemet tanalozot tartottak eagembe
Mondnak ysten meq gatta otet Vldy

ictet es meq fogiatok otet: mert nincz
 ki meq menize otet. Isten ne tauozial
 el en tellem; en istenem en segedelmeme
 telencz. Alastassanak es meq fogiatokianak
 en lalkemmet olezarloy: be fozestessenek
 alazatal es zemeimmed hit beasnet go
 nozolat emeletem. En te mendenor zemon
 kedem: es eroldom te menden dazeretedre.
 En sam huzeti te igassagodat: mende esit
 te iduossegedet. Mert nem esmertem wast
 be meget. Vnakt hatalmaba: es enalekezem
 te zupa igassagodol. Isten tuncitottal en
 gemet en ifussagomtolfoquan: es maiglan
 huzetem te duxretidet. Es Vensegiglen es
 Vensoliglen: isten ne haq engemet. Migne
 huzdessem te karodat: menden nemzetted
 ki iquendo. Te hatalmadat es te igassago
 dat isten: magassagiglan melletet tottel
 nagzagolat isten ki egenlo te veled. Mel
 soz toredelmetet es gonozolat ielentittel en
 nekem: es meq fordoluan meq eleuereitettel
 engemet es foznet mel segiyol es meq ki
 goszal engemet. Meg sozafetitottad te nag
 zagodat: es meq fordoluan meq Vignak
 kitalal enget. Mert es en Gallom teneted

Dokumente

Tarsybeli kiralog es zigetick aiamdokant aian.
 dokoznak: Arabiabeli kiralog es sabbabelick
 aiamdokokan hejnak oda es imaggak otet
 menden foldi kiralog: menden nemzetek zel
 galnak neki. Azt meg zabaditot zegent
 a hatulnyastal: es a zegent kint nem Ca
 la stegedhne. Enged zegemet es naualas
 nak: es zegeneknek llllket adugyan
 Es szuresbol es hamisagbol meg zaba
 deita q elletet: es tuztelekido q edict az
 elot. Es el es adatik oneki az arabiabeli
 granban es imaggak otet menden: men
 den naponkend es mondhat. oneki. Az en
 crossodet folden hegetnek magassagaban:
 fel magasztatik q kaba libodubna felette
 es viraqoznak. Carostol milent foldnek
 Zenaia. Legen q neuc aldot czok kol: nap
 elot meg marad q neuc. Es meg aldatnak
 q benne foldnek mendi nemzeth: menden
 nemzete fel magasztatik otet. Aldot ez
 usztrak utene: ki tot adakot qnoma
 Es aldot q nagaganak neuc czok: es
 be tellesedik q neucet menden fold legem
 legem. Meg fogatkozta Davidnak dizecti
 Azag eneki. Fmar kezdetik asaphnak

Asaph eneki / Vigadialia ebben az zupia az.
 Fkinne wpe / zeei mo ni habozianax arban be
 ik d nyilvan az zornak onod / vancolozis u zeron
 es az zornolozis is zornolozis magon

vesse fianat psalmsa 66 Lxxii

Mel'io israhel' istene: azotnat' hit
magasat' zivuel' En labaim' te: men
nal' meq' mo'zoltattat': mormal' ti' q'le
ttet' en' papim' Mea' uel'kettem' ham
ssagia: labuan' b'inessat'net' be'ke'ge'ket
Uert' n'net' latat' q' g'yalalob'dan: es' ex
sp'let' q' g'ap'p'ob'dan' Emb'et'net' m'ant
iob'dan' nem' sadnat': es' emb'et'bel' nem
ostorlatnat' A'zert' m'ionta' q'let' b'irel'seg:
be' fed'z'ettene'et' ham'ssagal' es' q' be'g'iet'ten
seg'et'el' Razmagat' mormal' ad'q'ob'ol' q' ha
r'm'ssagot': al'na' ment' zivuel'net' ar'at'at'ob'
ban' Gondoltamat' es' be'f'el'let'tene'et' al'no' b'
sagot': ham'ssagot' magassag'oa' be'f'el'let'tet'
Get'tet' m'ende' q' z'io'fat': es' q' n'el'ue'k' al'nal
mente' s'ol'det' A'zert' meq' s'ordol' a'zen' ne
pem' it': es' tel'les' napot' le'let'net' q' be'met'
Es' mondottat' m'ient' tugga' isten' es' ha
dagon' tud'man' magassag'ean' Im' q' b'u
nesset' es' be'ou'lt'at' q' q'le'k': t'at'at'tan'at'
bag'dag'sagot'at' es' mond'et' a'zert' meq' iqa
z'et'it'at'm' en' zivuel'net' b'eg'iet'tet': es' be'f'
em'el'tem' ar'at'tan'ot' k'z'et' en' be'z'em'et' k'z'
meq' ostorlat'tam' m'end' es'teg': es' en' get'iel'

men Vetrindan. Ha mondom Vala meg
hizdetem ig: um te fridnað nemjetit meg
maslottam. Vlatomvata hog meg esne
iem: a munka en elottem Vagon. Migne
be memmet ystermet sanctuarionaba: es
ceterogion q' stollat lan Galobison ad al
nastoduritt. Vattel nefit: le haqstattad
q'kot mibor sel emelkedenet. Merit lotte
net pufstolatta: hirtelen meg fogattotta
nab: cl' vesermet q' hamissagotter. Mitet
sel kelofuct abnotat Gram: te Varosodban
q' kexket semmie Valtoztattad. Merit meg
langasolt en Zorem: es en Veserim meg
Valtoztattuk: es en semmie Valoztattom
es nem tuttam. Lottem ment barom te
nalad: es en mendenya te Vclod Tartottad
en iog kesemet es te akaratodban Vclod
angemet es te digesegebbe fogattal enge
Merit m' emmetam meriben: es te tollad mit
akartam spoldon. Meg fogattotot en testem
es en Zorem: en Zoremmet ytere es te
zefed spen oppte. Merit me fit cl' tauof
tatta: q' magolat te tollad cl' vesermet: cl' uog
tetta mendagolat fit cl' belendykedenet
te tollad. Finckem te: io ystermet egge.

Handwritten text at the top of the page, likely a title or header, written in a cursive script.

Solupn: es Getnem en retnensjegemet. Or
istenbe. Hog hradessam mend o predicaao:
it: spon lyanruat kapuiban. Xaphnak
ertelne mitor meq uiltatnet ps lxxiii

Dog mit spon Getel el engetmet. Vegzetig:
meq haragut te hietalen fedted te ad
telednet ughita. Meq emlabozal te gale
kezetedrol: kit brutal. Vegzetig foguan.
Meq Waltottad te orobidnet. Vegzeict: spon
nat hoge kiben laboztal o benne. Imad
fel te kezeidet o kouchegelte. Vegzetig: me
neict genofodot ellenseg a fadate. Es diez
ketterick kit gulstencet tegetet: te unncped
net kopzette. Vettel o idgetet of nem of
meritet meq: mitent alormat ki menete
ben. Monnal faknak erdeiben feyzekkel ki
faragat o autairazonban feyzekkel es horo
qqal le ertek ort. Tuffel meq graapattet
te sanctuarionmodat: meq seatezetick sol
don te harlakodat. Mondottamat o jantok
ben o rokom egembe: meq zomont. Isten
net mend imbecpnapit. Foldrol. My ie
gonket nem lattuk immar minet. pheta:
es mitket nem esmez meq touabbah. Hog
mitgen isten panazol ellenseg: zeffon.

az ellentét te nevedet Vegyjetol Irag my
 forditod el te kezedet es te igodat te ke
 belednek kezebidol Vegyjetol Isten ke:
 mi kyalonk oroknek cletto: myvelke
 det Odusseget foldnek kezepte Te meg
 tpelelted te tehetsegedben tengert: meg
 te ted szarmanak feiet orokben Te
 meg tyted szarmanak feiet: attad oket
 ze agnek nepeinek cletke Te meg tpe
 ted aforrasokat es az arradatokat: te meg
 azaltud et harnak folot Tyed nap
 es tyed or: te furaqtad a hainalt es a napot
 Te tyted foldnek mind hatmit: mart es
 tauagt te kezetted abolat Emlekeziel
 meg emet ellensag panazol ornak: es a
 heit ney rezepte te nevedes Ne aggad
 vadnak te neked vallolnak lelket: te ze
 gemdnek lelket ne fellegged el Vegyjetol
 Tebeny te testamentomozra: mert be telle
 sedted kit meg setetolnak hamissagoknak
 foldy hazokban Ne forditassal el alogatuy:
 ulasztatot zeem es naualay duzerit te
 nevedet kel fel orom itelled en igemet:
 emlekeziel meg te bozussagodrol mellet
 vadnak abertol mend estig Ne fellegged

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, including the word "Kennek".

Et te allensgeidnet Hauolat: o kundsegek lik
tegetet gudloket fel megen mendendia

Ne Gezezel auag ne tor meg Gezezetol
asapa psalmosanak encke ps Lxxiii

Allont teneket isten: Vallont teneket
ce kuaalont te nauedat Huttertunk

te zuduidat: maber isten Venet en iadet
igassagot. Meg oluadet fold: es mendinet

lik la tofnak o benne en meg tofnak sem
o oflopi. Mondet hamisabnak ne abar

iatok hamisat muuellednetek: es a
vet lyzednek ne abariatok fel magasztat

notok a zaruat. Ne abariatok fel ma
gastatnotok magassan to zaruatokat:

ne abariatok befellenetek isten ellen ha
missagot. Neet sem napokot felol sem

nap nyugat felol sem a vieten hegete se
loket mert isten bno. Ist alogia es est fel

magasztatta: mert Venak kezeben tista
vizes elegente bovamat telice felbe. Es

hantoma eddel ebbe: de Valobison o Jopro
io nem ferminde meg yne l belolto fold

nek meho bünosi. En beherdetem peok
ke: encklet iacob isteneret. Es meg se
gem bünosoknek meho zaruatok: es

fel magistralnak igazságnak Jaruak
Te affiriosolnak diczeretelke duagy eme
felte egbekent affiriossol ellemvald emek
asaphnak psalmosa Lxxv

Hue yselben. Ho lot betekesden q
bele: as q. Lafodolgo sronban. Oly meq se q
te hatalmodat q diet ppaist oia hadat ^{reg a} tpt
Meq vilagpfordit te qudalhat al orok
ke. ~~Meq s. borezattak mend heit~~
Jemonek. Meq aluttat q almodat es sem
ma semel dehet. ~~Tagdagsagnak. mend~~
fropid q tekelben. Te perunafodol iacob
nak ystene: el aluttat mend kib ellettek
Louacra. Te felclines vag es ki al te elle
nad: tahat ~~amiff~~ ~~gany~~ te haragod. Men
bol hallentem ~~at eltedes~~ fold meq re
mek es meq nupot. ~~Matol~~ fel kelde ysten
iteletben: ~~hog~~ ~~duogheite~~ne foldnek mend
lappit ~~te~~ ~~at or~~ ~~bernek~~ gondolatla Val
lanf ~~tenched~~ ~~nel~~ ~~luttal~~ ~~mandeh~~ yn
mey napot ~~te~~ ~~tenched~~ ~~aggatok~~
es meq ag ~~te~~ ~~tenched~~ ~~aggatok~~
nek: ~~te~~ ~~tenched~~ ~~aggatok~~ ~~aggatok~~
aiandolgan ~~felclinesnek~~ es neki ki el

Wigafalla ~~eben~~ ad ystene ~~meq~~ ~~ben~~ ad
yten ~~at~~ ~~gany~~ meq ~~oladmassa~~ ~~es~~ ~~ad~~ ~~gany~~
meq ~~fold~~

11/10 Jommit Linnivunyt lalki haborn/sagovus
vogni veviofi skuefin ad en vngalmat Jommit

Seu fedelmeknek Jelleket felelmesbnek
foldnok mend kiralmal. Asaphnak
psalmossa ps Lxxvi

En Jommal Ozhoz Vuoltottem en
Jommal istenhöz: es Ögekezet
emekem. En tordelmenniek Napriaba
istent meq kezesem es en kezesben or
iel o elleno: es non Sagot meq Gala
ttatot. Meq Galta Vngaltalm el lelke
met meq emleketem en meq Ögen ke
ttem: es tanestattam es meq fogutkozot
en Jelletem. Elol kizet a Jgilia dat
en Jemem: meq habozottattam es nem
bezellettem. Gondoltam regi napokat:
es orok estondoket ezemben Vallottam
Es emleketem en Jommal: es
tanolokvata es meq Öp. en vela en lelke
met. Minem Öet el öpötte or suag nem
hozia Öet: hogi kellemeteb legen röeg/
Suag Öegzetel el mezi o psalmagagat
nemzetel. en meq Öp. en Adag el feled
kezit en Jommal isten: Öngig meq karta
o hat. en meq Öp. en Öp. en Öp. en Öp. en Öp.
Öet ma bezedtem ve fellegetem. en Öp.
Vallottattat. Meq emleketem en Jommal

Es elvinte olet monnal nazynak bodden:
es meq etalial tuq et Oilegossagaban.
Mag wite a bozirat emonban, es meq
italia olet monnal sot melleqden. Es
ei hozta a wiet a boziratol: es el hozta
mondal wietnek folon. Es hozta toldu
nal meges bünhotmet qnch: hazagaban
es meq wietnek selqent a wietnben.
Es kescitk istent o zomogden: hog ber
nenek et beket o lalketnek. Es gonozol
bejelletek istenrol mondottal: minem
kezentek isten astalt a wietek. Sen Mert
clapta a bozirat es soltanc. wiet: es
diradatok meq arzattanak. Minem ad
hat kencet aduag es al kotqat astalt
o nepenek. Hozat hallotta se el halag
totta es tuq geusdet iatobban: es istennek
haragia sel ment iselben. Mert nem hi
ttenek istenbe: sem zementettenek o wduo
zentoide. Es paranczolt sel boddenek:
es meq mita qnnek auidit. Es ofets
onket meomat etelelic: es meq meq
kencet adot onket. Angaloknal ke
neret ote ember: et beket dretet onket
bozirat. Et wite meqrol az esp zeket.

es be Witte & tehetgeben a del Gelet.
Es esit & reuiof huius milent poet: es
tollas rephof miferi tengetet foue
mit Es efene & fatorelmal bypettele
& hailabofnal. Es onck es igen meq
elegedenek es & heuansagobit ad qne
lib: non habet huius meq & heuansa
poltol. Meqten & et fel qnon huioban
Galanaf: Es ysternek haragia fel me
ne & reuiof. Es meq oltio & bouerit:
es ysternek Galafottit meq Santotta. Mend
efetben & unhottenek meged: es nem hatte
nek & q reuaba. Es meq fogat fortinat
heuansagoban & napot: es & estendiek spe
telmet. Mutor meq oli wala otet kerefit
wala otet es meq fordolnak wala es hol
ual ignek wala & hofia. Es meq emlekyend
met ysten & segedelmeq: es selseges ysten
& habadeuiof. Es seketet otet & huiob
fal: es neluellet huiudagat & neti &
huiuof te: nem wala igog & walek: es
nem Galanaf huiup & testamentomaba
D te: ygalmas: es segedmes lesen & bu
ngknek. Es bouelkudet hog elfordeita
na & haragiat: es nem getiofte mend

q haragiat. Es meq emleket mezt test
el menő zellet: es nem meq fordolo. Me-
nyer meq haragottak otet a kietlenben:
haragra zezzeztettek otet a szetlenden.
Es meq fordoltanak es befertettek istent:
es uszettek stent meq haragottak. Nem
emleketek meq q kofezel anapon: mellen
meq zabadeitola qket tozedelmek kezebol
Mikent vette egyptomban q földi telense-
git: es q membe telensegit mezziben. Es
fordita Verbe q foloikat: es q harma-
tolat hog ne immanal. Es ezte q kofezte
ebleget es meq cue qket: es bekat es el
vezte qket. Es ada q gimlogoket roga-
nal: es q munkuokat saskaknal. Es
meq qlt q zolpokat ky esel: es q feder-
ieket ho harmattal. Es ada ky esnek q
barmokat: es q balalokat tuznok. Es ezte
q beleiek q meltatlan kodattanak harag-
iat: meltatlan kodattat es haragiat es
tozedelmet be ezett gonog angholoknak
matta. Apt Otat q haragokat osucne-
nek es nem engedte q letteknek halalol:
es q barmokat halalra izeztette. Es
meq ezte menő elo letelt egyptomnak

foldben: q menden munkuoknae eler
chammak hailakaban. Es elreitette q
nepet mikent iohokat: es altal vutte
qket mikent chardat akietlenen. Es
Ei vutte qket zomensegben es nem felt
nel: es q ellensegetet be fette tenges.
Es be vutte q tot q zenssegenet Hegere:
a hegre fut kereset q iogua. Es Ei vutte
q ortuokt elol nemzetet: es millal
meg zotta nehit a foldet oflasnat
koteleueltes lakoztata q hailakoban
uzlnek nemzetet. Es kesertette es mig
haragottal felszeges ystent: es q tanol
sagit nom oriztet. Es elforditottal
q magofat: es nem tartottal a fogu
dag: mikent q attok fordoltanak qo
noz yibe. Haragban meg rezestette
otet q halmokon: es q faraguanokkal
uzelkeditie rezestette otet. Hallotta
ysten es vialta: es igen semmne Valtoz
tatta ystet. Es elut: solonak hailakut
q hailakat hol lakoztakuala emberekben
Es ada q tehetssegetet possagba: es q
zesssegetet ellensegnek kezebe. Es meg
rekezte ysteben q nepet: es q oroket

es engedelmes es soþ irgalmassago,
mennekes te gedet he lalobnat. De
fulledu fulleled en madmassaget gram:
es vgelezes en onzollatomne. 2. 2. 1. 1.
hoy. En toredelmennet naxian kvalcof
gram te hofad: mert, meg hofgatal engo.
N meg egenlo te vled isten. 1. 1. 1. 1.
Gram: es mmog te mmuelbedend. Ferent
Merd nemzetek Valamelleket tovel ignet
es madkograt te elotted gram es digg
restal te nevedet. Mert nag dag te es
Gudabat teuo: te dag isten. Gups magad
Gusel engemet Gram te Stadban: es he
meget te igassagodba. Gungagon en Zuum
hoy felle, te nevedet. Vallot tenched
Gram en istenon mard en Zuummel:
es. 1. 1. 1. 1. nevedet. Mert
te irgalmassagod nag en vaitam: es si ra
gattad en lalkemet ag also potolbol.
Isten hamssak tammattak en gram: es
hatalmasofnak smagovaiok kerestet en
lalkemet: es nem veltet te gedet o ze
nakt elibe. Es te or isten irgalmasso
es irgalmas: belseseges es soþ irgalma
ssago es igal. Teknag en gram es

Jewendens mond d' cyftrud ordjannak spuntifurq
in felymb f'lan's wudig ordjannak spuntifurq

Dzgalmasi emmetem: aggad te exaarla
tobat te gemmesonek. Te vdeozeked te
Zolqab d'annodnak wat Dej in Selem
ie. L'g' r'oban h'q' lagrat bit g'udol
tek engemet es alafassanak: merit te
Oram f'gelleitel engemet es meq Oigas
taltal engemet Chore fianak enete ps.

Dffondamentom Sent. Lxxvi
egekten: zereti or spomak bermit
iacobnak mend hailaki felet: Digesige
set mondattat te zolqab. f'hemel d'arofa
Meg emlatem zabeth es babillom: en
gem tudolat. Dme idegenek es tozod es
Zerezeneknek nepe: eket Wolimat oty
Midenem monja f'ron e ember es ember
Zulat q berne: es o f'elleges fondalta qtet
Or hirdene nepeknek itaf d'ban es f' d'one
leben bit Wolimat q berne. Mitent me
den Oigadote labodalm wagon te bermed:
Chore fianak enete amalethert felelm
yzaclitai emianak ertelme. Mastent Izrai
tenak ps. Lxxxvii.

Mam en vduffegemmet ifone: ne pal
es oriel vuolofem te eloted. De
mennen te Zemeled cleibe en madfagoin:

d' nagi ofenvelgumye kennjacob istenhiry
nat fobadkodassal f'at f'ol

Dauid te fuledet en leuente. Merit
te tolt gonosokful en lillim: es en ele
tem potolhos befeleit. Aduittatum a
patalha Galloftal: lottem mibent ember
segedelmmelkul halottak kofot Zabad.
Mikent sephetet serdmben alunaiob: kik
mek nime emleketek touabda es of
te kegettal dugette. Dettenet engemet
ag also potolda: setenke es halalnaf az
nelaba. In zaitam meq crossitet te hir
telenteted: es mero te habauda hostad
en ream. Eltraugettat en esmerimmet en
tollem: Gettel engemet utalatussagot q
nehi. Aduittatum es nem meget wala ki
en zemeim meq leleteget nauala mias
Iupltottem te hoziad Gram mend estig.
Ki terpegettem te hoziad en kesemet.
Minem a halottaknak tejah eudakat:
Quag vruosok kolent fel es valnak te
nelad. Minem hirdeti Galaki serben te
urgalmassagodat: es te igassagodat weze
delmben. Minem esmeritnek meq seret
seggeben te eudaid: es te igalolatod el
feladetak foldeben. Es en te hoziad iupl
tottem Gram: es holual en imadsagom

elol kel tegetet oram. Hog mit oram
elugod en imadsagomat: el forderod te
oregadat en tollem. Segen vagot en es
en ifiusagomtol fogus mynkabban. fel
magastatuaru ke: alasztattam es meg
habozolattam. En belem mentenek te
haragot: es te felelind meg habozeto-
ttak engemet. Meg korrepedtek enge-
mekent viz mend eslig: meg korrekes-
tenek engemet egembe. El tauostattad
en tollem baratomat es dofonomat es
en esmeromet naualatol. Izaclitai
emamak eneke eztelem psm 9 Lxxxviii

Mznak irgalmassagit: orokte eneklen
nemzetekbol nemzetekbe: hirdete
te igassagodat en Sammal. Mert mon-
dottad orokte irgalmassag alkottatik
menekben: bejoltatik te igassagod o ben-
nek. Fezgettem testamontomat en Galag-
totrimnak: eskottam Davidnak en Solga-
nak. orokiglen meg keserem te magya-
tidat. Es alkotom nemzetbe te zekedet
vallak mennek te ezudaidat oram:
es mert te igassagodat zenteknek egha
Zaban. Mert ti egenesoltatik kodyben

csistur ordaganat alazattas meg yuja
David Szalay ordaganat nevet al

Ural: egenes lehen Ural ysten fray bygt
Usten ki digu uoliticit Zentelnek tanal
chokbay: mag es felhelmes mend azot
fiset kib o honollo vadnak. Uram io
zagoknak ystene ki egenlo teueled: ha
talmag vag uram. es te igassagod te
kornolled. Te uralkodol tengeri ha
talmag: es o habarnak indolatit te
choksteled. Te ko alastad mikent seb
helted a keuelit: te karodnak be tehet
segeben elugtotted te ellensegidet. U
ed mermet es tred fold foldnek uila
gat es o tellesseget te fondaltad: aquil
kont es tengert te tremitted. Labor
es hermon te neuedbe wigadnak: te
kurod hatalmal. Erossentseget te kesed
es fel magasztasseget te rogod: igazolot
es iteled te zekednek fezoletit. Irqalma
mag es igassag elol kelik te oz vadat
bodoq nep ki tud enckletet. Uram te
Zemlelednek uilagaban iarnak es te
neuedbe wigadnak mend estig: es te
igazolotodban fel magasztatnak. Mert
o tehetsegetnek diego sege te vag: es te
iol kellektedben fel magasztatit my

Zaruonk Mart es o my feluetlonk: es
my kiralonke isradnek zentie. Tabat
Zoltal latatban te zentidnek es mon
dottal Octem segedelmet hatalmassa
: es fel magasztatam a valasztottat en
repeim kszol. Meg lestem duudot
en zolgamat: en zent olaiommal ma
kerettem oret. Mart en kezem segedsej
lezen neki: es en karom meg tofel
otet. Bermisszem haznal az ellenseg o
benne: es hamissagnak sia nem edo
kodik neki aztam. Es elmettem o
zaia elol o ellensegit: es oret guloloket
futatva fordeitom. Es en igassagom
es en igazmassagom o vele: es en re-
vemben fel magasztatik o Zaruia. Es
Octem tengere o kezet: es folokra o iog-
iat. O kadale engemet en atam vag-
te: en istenem es en vduossegennek
fogadnia. En eloletelol Octem o fel-
sejje soldnek kirali felet. Orokte tanto
onnek en igazmassagamat: es en hu te-
stamentomomat armat. Es Octem oro-
kkel orokte o magasztat: es o zent miket
memnek napit. Ad te meg hazangat.

q siar en tozuenemet: es en iteletimben
nem iasadnat. Ha en igassagimat mg
scimmicitendik: es en parangolatimat
nem qzizandik. Meg latom wessquel q
hanq. qz: es wessqetel q bing
bet. En igabassagomat be: nem wa
latom meq q tollq: es nem aatol en iga
p. wessqetel es nem semieitem meq en
testamentomomat: es mellet. Zardnat
nat en aatimatol nem heueitom meq.
Esqet eston en Zentiben dauidnat
nem h. Zard: q meqhatta qzette ma
rad. Es q Zeti mibott nap en Zemclem
elot es mibepen tofelleres hod qzette:
es hu tano menben. De te cluztel es mg
wialat: eltrauozantad te erisofodat. El
fordeito. Es q Zardnat testamentomat
: es q santuanomat meq ferteztetted
Meg tozted mend q squemt: wettel q erq
solteteiert erosseget. El zagadoztat qtet
eton mend iarot: lot bozzusag mend
q Zomfomat. Mel magastantad q tet
le nomobnat wqzotat: es meq wqzaz
taltad q mend ellensegit. El fordeito
nad q toznet segedelnet: es nem loittel

o neti segedem haddan Meg torted otet
atiztolattol: es o zekit foldre vetted Big
kussbeittetod o idicinet napit: meq
ottotted otet alazattal Gram nriglen
fordeitod el vegezetol me qz
tiz te haragod. Amledeziel meq mel
en iom: meci minem heiaha zezetted
emberetnek mend fiart. Bi el
bi el es nem lat halalt: meq menti o
leket pokolnak kezetol. Dol. ardnak
te regi irgalmassagid Gram: mibent
estoliel daudnak te igasodan
Meg embekeziel Gram te zolgnadnak
bozzusagokrol: mit vifeltiem en kebe
lennen sok nemzeteket. Mellet meq
Zidalmastak te ellensogid Gram: Inel.
let meq Zidalmastak te zozodnak val
tozattat. Meg alde vi: orokke legen
legen. — Moysesnek isten emberetnek
mhad saga mas kent zombati enektetnek
duzerete ps. Lxxxix

V Kam bi odalm lottel mynekonek
nemzetekbol nemzetekbe. Ai elot
keget lemenek auag alkottatnek fold
es vilag: oroktol foguan orokiglen te

Vag usten. Ne fordes ebembet alajatu
saga es mondotal. fordollatof meq
embereketek fia. Mert ezet estendof
te zemelednek elotto. mikent a tegna
pi nap bi el molt. Es vezet evrel.
mert semest vallatik q. Berdei legret
Dolual mikent su el memmen halual vi
za. Hiet es el memmen: estue le hul mg
kemenegget es meq azion. Mert meq
fogattokont te haragodbat: es te hitte
lenkedtedben meq habozolont. Deated
my hamissaginat te zemelet elot: my
vilagontat te zemelednek vilagossaga
ban. Mert my mend napmit meq fo
gattokantat: es te haragodban meq fo
gattokont. My ezet mek mikent fo
uen meq emleketetnek: my estendemk
nek napi q. bennef hetuen estendof.
Da te hatalmaban noloquan estendof
es q. a. abiol muba es seclm. Mert
fekt. esa iot egiagosq: es meq sege
ttatont. Es ezet te haragodnak ha
talmat: es te seclmedtol meq samlalmi
te haragodat. Ekeppen meq ielenyed
te iogodat: es belof segden tanolt fine.

Handwritten note at the bottom of the page, likely a commentary or correction, written in a cursive script. It appears to be a continuation of the text or a separate entry, mentioning "agion" and "emmen".

fet. W. Diglon el f. ad. l. i. v. am: es onjol-
 latus leg te folgaidon. Holiual betol-
 tonk te irgalmassagoddal: es v. g. adonk
 es oruendztek vagonk mend m. na
 p. inkban. Qrolonk anapobban mel
 l. g. t. en. d. l. l. n. a. l. i. t. a. l. m. i. n. k. e. t. : h. i. l. l. e. n.
 lattonk gonozolat. Teleny te folgai-
 dia es te m. i. u. e. l. l. e. d. e. n. d. i. c. : es v. i. s. e. l. l. e. d. o.
 fiait. Es legen m. v. r. o. n. k. i. s. t. e. m. e. t. f. e.
 n. e. s. s. e. g. e. m. v. z. a. i. t. o. n. k. : es m. v. b. e. z. e. m. k. n. e. t.
 m. i. u. e. l. l. e. d. e. t. v. i. s. e. l. l. e. d. m. v. z. a. i. t. o. n. k. e. s.
 m. v. b. e. z. e. m. k. n. e. t. m. i. n. k. a. i. a. t. v. i. s. e. l. l. e. d. :

Daudnak enekletnek dirzerte ps Lxxx
Bi lakozik felszegesnek segedelmeben:
 memm istemet otatmaban lako-
 zit. Mond Enim engem fogado bag-
 te: es en bizodalman en istemet ze-
 mentkedem o bele. Mert o meg Zabadi-
 tot engemet a vadofolnak terebol: es
 az eles igetol. O Gallaiud ~~...~~ te-
 ricked: es o tollai alar remenkedes. Pa-
 ussal meg korneas ~~...~~ te gedet: nem
 felz az ex felelmol. Anappal repolo ml
 tol a setetben iaro gplarcodastol: az ellen
 futatol es a deli oridzitol. Isnek te ol.

ad istemet mulo bizodalman m. i. u. d. e. r. e. n. a. n. i. s.
 v. i. s. e. l. l. e. d. o.

Dalad felol Jeron es tidsere Jeren te iogod
 felol: te hazzad he nem kyzelutnck. Ca
 lobyon te zemeiduel meq mertekled: es
 meq latod bunofoelnet forbarlattat. Mert
 te vag vram en zemenfegem: feljegest ve
 tted en budoalmam. Nem vepit te hoz
 iad gonoz: es ostoz nem kyzelit te haula
 bodhoz. Mert q angalmat paranzolt
 te rollad: hog orzienenek tegedet te mend
 vtaidban. Kezeken vifelnok tegedet: ne
 talantal meq fertemed a kyzhoz te labadat
 Appison es bazalestoson iazah: es meq
 nomodod az orziant es a farkant. Mert
 enbelem zemenkedet meq zabadeitom
 qtet: meq obtalmaom qtet mert meq
 esmerete en neuemet. Juoliot en hoziam
 es en meq halgatom qtet: q vele vagok
 tpedelmben: meq mentem qtet es meq
 diezonenitem qtet. Napoknal hoziusa
 gant de talem qtet: es mutatom q
 nobi en vduofsegemet. Sombatnal
 Zo Vallam: encklete. ps lxxxix
 Vornak es encklem te neuednek feljeged
 Idolual te vgalmasagodnal huredet
 ttre: es te igyragodat evel. A tyz huro

My fel nyivelnij gnuis napon mig anyj ad af
 hogj ad napon halaz kol alny ad istennik
 mynden my hofant walo yo voland

soltarban: enellik hegedoben Mert or
uendestettal engemet Gram te tetelidben:
es te kezidnek muvelkedetiben viragosok.
Ki fel magasztattak te muvelkedetis Gram
igen melletk lottel te gondolatid Deit
fuszin nem esmeri: es balgatal nem ezin
ezeket. Mikor ki kelendnek bungsok m
kent Zena: es meg tetendnek mendemiek
tik muvelkednek hamissagot. Es eluez
ienek orokel orokle: temen magad ora
felseges orokle. Mert ime te ellensegid
Gram mert ime te ellensegid elueznek:
es himletnek mend azok tik muvelked
nek hamissagot. Es fel magasztatik en
zaruam mikent Om koris es en Gense
gem by ingabnassagban. Es meg utal
ta en Zenen en ellensegimet: es en
ellenem tammadokban gonozbodokban
hal en sulem. Tguz viragosik mikent
palma: mikent libanosnak cedrossa
meg sokasoltatik. Polantaltattak or
nak hazaban mi vront istenont ha:
zanak palotaiban viragosnak. Meges
meg sokasoltatnak by Gensegeben: esiol
tudok leznek bog huzessenek. Mert

Jatuseitottak, es te orokdet bolgattak
Dzueget es igucuent meq oltenek: es
azuakhat meq oldokflottenek. Es mondo
ttanak nem latta ye: es nem erti ia
cobnak istene. Hozgetek herok nepek
kozot: es balgatagot Valaha orizietek
ki plantalen a fulet nem hallae: az
ki Gersette a Semet nem meq mert. He
ki poreit nemzeteket nem meq fide.
ki tancit embert tudomama. Ez dug
ga emberelnek gondolatid: mert hemek
Dobog ember. Ez te oktatanid gram:
es te foruenedbol tancitod otok. Hoz
engestel neki gonoznapoktol: migriem
astasset. Erdem a bunofnet. Mert
nem vltu el ve o nepek: es o oroket
nem hatta meq. Mignem igazolat
meq fordoltasset utledde: es kik Don
vadnak, mond azok kik vadnak igaz
Giuuel. ki tammad ernickem gondoko
dok ellen: auag ki al en vetem ham
Hag minuelkedok ellen. Hanem mert
Ez Jeggillet engemet: kenessebbe lato.
Fotudolna pokolban en leltem. Ha mo
dandom Vala meq indolt en labam:

te ugalmassagod Gram segehuala enge
En serchmittet sokassaganerent en
Zuumben: te Ugaatalatid meq Ugal
taltat en lalkemet. Minem eggesolt
te uclod hamissagnat Zeti. Et Zetzet
muntat parant solatban. Meq fogiak
wala ugalnak lalket: es artatlan Cert
kashogatnauala. Es lon emmetem
Ugaladamba: es en istenem en reme
seghmet segedelmebe. Es meq agya
o netik o hamissagofat: es o gonossa
golban eluezi a dotat. eluezi o ket
Or my istenont. — David enekentek
Duzerte Psalmus Lxxxiii

Touctek Ugaagont Ornat: eneklonk
my vduossegont istenentek. Meq
foglalluk o orkaiat Vallatban: es
enekletben eneklonk o neti. Mert
isten nag or es nag kiral' mend iste
nek selet. Mert o kezeben vadnak sol
dnek mend vegi: es hegetnek maga
sagit o neti. Mert oue tenger es o
totto azt: es a zaraszt o kezey alko
ttak. Touctek madkozunk es essok
es sizonk isten elot ki tot muntet

In ad nepos ad povera ad istenem dicit
vive / et ad eu ipseque huiusmodi

Menden vrom a diavol qyt af profeta. hegi vy
dvojvym mongjanak ad istenek ad in jnt
tymat id voojavanaq qvav

merz o my vronk istenont. Es my q cled
lenek nepe. es q besonek iohi. Da ma en
Somat hallangatok ne akariatok meg ke
meitenetok tu juuetoket. Akent a hara
godatban beserttetnek napia Serent a bic
tlenben: hol beserttetnek engemet tu
atutok; meg bisonoitottak es meg lattak
en muuelledetimet. Reguen estondygen
seclmes voltram enemzetnek es menden
mendinga: got teuelgnek juupkkel. Es
ok nem esmeret meg en Otamat merz
estyttem en haragomban nem memet be
en nuigolmaba.

Midon a fogsagotan
Ornak hada rakatik Gala: es Ornak
Zekkeene meg hozatot Gala: David psa
2. 11. xi. es vi. capi ^{bam} ps. Lxxxv

Anekletet Ornak lov eneket: ene
kletet Ornak mend fold Enckle
tet Ornak es iol mongatok q neuenet:
hudeffetek naprok napra q vduossetet
vdirdessetek nemsetek kopt q diezosset
get: mend nepet kopt q judait. Merz
Inag vr es igen diezretes: seclmes men
den isteneknek felette. Merz pogano knak
menden istem ordogok: Or ke. tyty

memmetet. Gallat es Jesege Zemele c
lot: Zenteg co nagsag o Zentelctben
Hoziatot vnaf memmetek hazai
hoziatot vnaf Jesegeget co tistesseget
hoziatot vnaf Jesegeget o neuernek
Gegetek aldozatokat co be memmetek o
Gadoraba: es imaggatot vnaf o Zent
Gadoraban. Meg indoltassek o oryaa
dol mend fold: mongatot nemzetek ko
Zot mert or oryaglot. Es mert o meg
feddette foldnek vilagat ki meg nem mo
doltant: itel nevetek igassagan. Orol
lenek memmetek es vigaggon fold meg
indoltassek tenger o co tessege: orol
neg mezet co mendenek meket o ben
nek co vnaf. Tabat vigadnak erdnek
mend fai vnaf oryaglat: mert igt
itelm foldet. Iteli foldnek vilagat iga
ssagan: es nevetek o igassagan
Davidnak psmosa mtor meg adatot
neki a fold ps Lxxxvi

Ur oryaglat vigaggon fold: orolle
nek fok Jeseget. Koz es homal o
kornollo: igaglat co itelet o Zekmek
segedelme. Zug elene kel o elotto es

*David oryaglat vigaggon fold: orolle
nek fok Jeseget. Koz es homal o
kornollo: igaglat co itelet o Zekmek
segedelme. Zug elene kel o elotto es*

meq langafita q kornollo q ellensqyt
 fenletetq villamati foldo vanaq la
 tia es meq modd foldo. Hegh koltak
 mikent vius venaq orcaiatol: venaq
 orcaiatol mend foldo. Metimel hirc
 itek q igasolittat: es mend nepek la
 itak q digesseget. Alastassana q mend
 fit madnak palagnatolat: fit dige
 kednek q kepekben. Imagatol qtet
 mend q angali: hallotta es orolt syon
 Es vigattak iudanaq liam: te itele
 videt vram. Meert te vrag or felsgec
 mend foldnek felette: ijen sel magus
 tattal mend isteneknek felette. Lik
 Zeretitel vrat galolletek gonost qvds
 or q zentimel kelletek. Duno qvds
 bezekbol meq zabskita azokat. Jene
 seg tamadot igasolnak: es orom igas
 ziduelnek. Ordolletek igasoltak vram:
 es vallatol q zent etete emlebezetenek
 Es az beted en vigabat dauidnak psmosa

Quod dicitur in xxxvii
 vii enket: meert tot iudabat
 vduozetete maganak q igas
 iat: es q zent karat. Meq

ad christum et similia in vniuersis
 ad profeta / orava iuxta iudicium ad eu
 d' d' d' d'

iclentete Ez q vduosseget: Nemseteknek
 Semelben meg velen q igazolatlan
 Meg emlekedet q igazalma igazol: es q
 igaz igazol iszt hazanak: Lantak fold
 nek meny hatny: ma istenonket vduo
 sseget: Enckletet vrnak meny fold
 enckletet es igazgatok es enckletet
 Enckletet vrnak hegedoben: hegedo
 ben es enckletnek Zauauak Vert rom
 bitakal es Zaru tognbitanak Zauauak
 Enckletet or bitakal Semelben: meg
 meg istassek tenger: Ez tellessege iszt
 dobet vilaga es mendenek kit Zauo
 nak q benne: ffolok tapsolnak kizet
 kel: esq heget vrnak vrnak se
 melok: mert igt utelm foldet: Tich
 foldnek vilagat igazolatlan: es nepeket
 igazgatlan Zauuak ps^a Lxxxviii
 Ez orhoglot haragogganak nepeket:
 Ez als herubimen mo dolosset
 fold: Ez sronban nag es fellege:
 meny nepeket felette: Dallanak
 te nag rituednek mert felelmes es zet:
 es korakal tiztessege itelet Zeret:
 Ez albottal burodabnak: itelet es

Ad istenben vado bizodalomra igaz ad nepeket
 ad profen haq: bizanak or benne: mnd: istis
 mojosz avon: es samuel

iacobnak igazolattat te totted. Fel
 magasztasatok ~~es~~ mi istenonket;
 es imaggatok o labatok samolat met
 Gent. ~~Es~~ Moszes es naion o papi kopt:
 es Samuel azob kopt kil kialtak
 o neuet. Kialtak vala vrat es o
 meg halgatta vala azokat. Ezenek
 oslopabok bejel uala o hobiaok. Qui
 zil vala o tanosagit: es a paranoso
 latot mellet adot o nekit. Quam mi
 istenont te meg halgand vala. ~~Es~~ dat
 isten te kegel. ~~Es~~ edtal nekit. ~~Es~~ meg
 pfo delmekuen o mend lelem sebet.
 Fel magasztasatok vrat mi istenonket
 es imaggatok o gent neuet. met
 Gent ~~es~~ mi istenont. Vallatban valo
 psalmus: psalmus. LXXXIX

Anekletet istenek mend so. Sol
 gallatok ornak igazasaban. De
 meriectet o zemele eleide. Vigassagal
 Luggatok mert isten ve: o tot immet
 es nem mi nemagonkat. O nepe es
 o cledlenek iohi: de meriectet o kapu
 m vallattal o quadoriban dezerent val
 lattok o nebi. Injeriectet o neuet mert

ab vofia zala adyva es emvovmvi iuti
 ad vovmvi iuti

edes or: orokke o igalmassaga es nem
zetekbol nemzetekbe o igassaga David
nak psalmasa a sortarnak harmad reze

Igalmassagot es utelitet. Ps. C.
Lenekek teneked coram. Enekek es
ertekezem a fertegetlen orban mitoz ig
en hoziam. Parokuala en zuuennet
artatansagabin: en hazannak kosepe.
Nem verekuala en zennem eleibe
hamis vagot toruen toroket guloltem.
Nem igassagot emeletem gonoz. Zu: en
tollem. A hailo gonozditot nem emez
em. Ki ti ton o zicet ragalmasta az
vldostem: kenel zennet es elegedetlen
zuat ezekkel nem zenuala. En ze
mem foldnek huzme hog vllenet en
velem zennet orban iado es emeletem
zolgaluala. Nem latogit en hazam ko
zopot ki tezen keuelseget ki bezel ha
missagot nem birdollot en zennemnek
zenneteben. Detrinctoron meg olomuala
foldnek mend bunosit: hog eluegtenek
Ornak hazabol mend hamis muuelke
doket zennet imadsaga mitoz buzolatnet
es vrnak zennet eleibe ottotto o onzollattat.

A ferdemuzik ijjavonak oradabnak
nemis modon sol ysten igone zennet elmi
es minemiu zennet az huzme. meg

meandirib / v / ma / imad / v / m / j / p / v / j / o / m / o / v / u /
cl / u / c / i / d / m / o / l / i / m / e / s / a / d / y / f / t / e / n / e / l / e / m / p / o / u / i / e / r /
j / o / n / i

Uram halgasd. Tõ. C. i
Meg en imadsagomat: es en iugl
tesem iuson te hoziad. Ne fordebat te
orzadat el en tollem. Salamel napon
torcedlmeztetem hangad te fuledet en
hoziam. Salamel napon kuaaltandlak
tegedet: gorsan meg halgasd engemet.
Mert meg fogatkozak mikent fuzt en
napim: es en tetemim meg astak miha
teperto. Meg verettetem ment zana es
meg azos en zuuem: mert el felettem
meg emem en kenezemet. En ohaita
sonnak zavatal te tetemim ragadok
en husombod. Egenis lottem a hietle
ben bellicanussal: olla lottem mikent
bagol kalitabam. Digastam es lottem
mikent verab: egedol a heralaton Mend
estik zudabnastanak engemet en ellense
gim: es kik digernetvala engemet en
ellenem esteknek vala. Mert Hamvt mi
kent kenezet kemuala: es en kenezete
met szabmal elegitem Gala. Te melta
tlanbodatodnak hazagiatol orzaiatol
mert fel emeluen le tyttitel engemet
En napim lehaillottak mikent arnek.

...loniaba el zabadul / S. J. / i / j / o / v / k / i /
... / g / e / n / e / t / z / e / n / n / i / e / m / i / p / o / v / o / n / d / e / l / v / o / i / n / d / o / s /
... / z / o / n / i / a / l / m / i / t / r / e / m / p / l / o / n / i / a / // e / s / k / i / n / f / a / l / a / v / a / k /

es en meq astam mitent Sena Te ko
 Gram qd kke maras es te emlekeze
 ted nemsetekbol nemsetekbe Te felkel
 ned Gram urgalmasz nyomak mert q
 urgalmaszattanak ideie mert iot az idy
 Wert fellettek te zolgyaidnak q kovi
 es q soldenek urgalmasznan Es felik
 nemsetek te nehedet Gram es menden
 foldi kiralok te digyosegedet Wert meq
 alkatta Or syont es meq lattatik q
 digyosege Te kentette alafatosoknak
 mad sagokat es nem utalta q onzolla
 tokat szattassanak esek mas nem
 zetbe es a nep ki teremtetik digyeri vrat
 Wert te kentet q zent fellegebol
 menbol soldie te kentet Hog halla
 na behozottaknak ohaitasokat hog
 meq feutene oldokleteknek fiat Hog
 hirdessek szonban q neuet es q digy
 zetet Jeruzsalemben Meq fordeituan a
 nepeket cegembe es a kiralokat hog zol
 gallanak vonak sselele neki q iozaga
 nak utaban en napimnak keuesuol
 tat hirdessed meq emmekem Ne heuy
 meq engemet en napimnak kozepiben:

nemzetekbol es nemzetekbe te extendid
Kozdetten nam te fondalcad a foldet
es memet te kofaidnek muuelkedeti
Et eluesnek te fe meg maras; es med
meg auolnak mikent zuha es meg
valloztatod agokat mikent fedzetet es
meg valloztatnak; te fe vgan a fon vag
es te extendid meg nem fogatkozna
Te folgaidnak slyu laboznak; es q mag
zatok orp kfe birtatik Davidnak psma
Solmong en lelkem ornak; C n
Es meridenek mellet en bennem vad
nak q zene neucnek. Solmong en lel
kem ornak; es ne a fuziad el felcdned
mend q forbatlatit ki begelmez te
mend hamissagidnak; ki meg vgas
ta te mend betegesidit; ki meg za
badita orzedebnibol te eletedit; ki meg
koronag tegetet izgalmassagban es iz
galmassagban; ki be tolti iokom
te kiuanfogodat; meg vortatik miket
keselo te ifjusagot Deuen or izgalma
ssagot; es iteletet bozzusag tuzoknek;
Uleg ielentette q vrait moysesnek; usz
fiatnak q a karattit or izgalmasso

Salvator mundi ad vrasin / Est
in vrasin vrasin vrasin / Est

es uralmas: bekefeget es igen uralmas
Nem hazagotok orokte: es nem vldy
orokte. Nem tot mi bunok Zerent
minekonk: es mi hamissagok Zerent
nem meg forbatlot minekonk. Mert
memek foldtolualo magassaga Zerent:
erosseltete q uralmassagat otet felokon
Mene mezze napkelet napnyugatol.
ollan tauol totto mi hamissagimba
my tollonk. Mikent ata kegelmes fia
mat kegelmeget or otet felokent.
mert q meg esmerete mi tveleitetonket
Meg emleketert mert por sagont ember
mikent Zena q napi: mikent meszok
Quagi ig meg viragosnak. Mikor a zel
ket altal megen q benne es nem lezen:
es nem esmeri meg touabba q helet.
Vnakt ke: uralmassaga oroktol fog
uan es orokig ten: otet felokon. Es q
igazolatta stalnak fiaiban: azoknak
dik tartak q testamentomat. Es meg
emlekesnek q parancsolatirol: azoknak
teteleke. Or minden alkotta q zelit:
es o orzaga mendeneken oralkodik.
Sol mongatok vnakt mend q angaly:

hala ad / Nemo ad / profeta / munda / uenit /
alio / modo / danda / scilicet / uenit /
15 69

hatalmasok iofagok o igie touok o
bezedi Zauanak meg halgatására. Iol
mongatok ornak mend o iofagi: o Iol
gai kit tegit o akaratit. Iol mon
gatok ornak o mend muelkedeti o
Oralkodattanak: mend helén en lelke
iol mong ornak Psalmus C m

An leltem iol mong ornak: ornam
An ysterem fel magastattal hirtelen
Dallattal es ekességgel oltoztetel: olt
oztetel Villagal mibent ruhaual. Ki
teriestuen mermet mibent hort: ki be se
ded uizetkel o felit. Ki uered kodyt te fel
menetedbe: ki iazsi belefnek tollim. Ki te
zed te angalidat lelkeke: es te Iolgaidat
egy tuzse. Ki fondaltad a foldet o alhata
tussagan: nem haulatik le orokkel or
kke. Melseg mibent ruha o oltozeti: he
geten allapnak uizet. Te porcitafodrol
el futnak: te gorgesednek Bauatol fel
nek. Iffel mermet heget es le halngt
mezok: a helre kit fondaltal nekik. Na
tart uittel sim nem mermet altal: es
nem fordolnak meg be fedmek foldet.
Ki be ezeste forrasokat volgetbe: he

gek kőzet által memnek vizek. Inak me-
zoned mond vad; barnak vadzamarok
q formokban. Azoknak felette memni re-
poset lakoznak; szitok kőzetből agyag
szauokat. Meg otyzuen hegetet q felikből
te mentudnak gimolgyeből meg elegette
tik föld. Terembien zenat barnotnak:
es puet embernek solgalattokra. Hoq
ti hozi tenzet földből; q bor meg viga
talla embernek zuuet. Hoq meg vidame
ha orgaiat olaihan; es tenz embernek
zuuet meg tofelli. Meg elegettnek meg
nek fay; et libamushak idrosi kilet
plantalt ot vizeket fokkenek. Eradiusnak
haya q vizeket; majas heget zavusotnak
szitok bizodalm szitoknek. Apas a hodot
q ideiben; nap meg emette q a nyugtat
Xened qa settszeget es lot eri; q benne
altal memnek erdnek mond vad. Oroz
lanotnak kőlis ruhoguen haq zagaqga
nak; es keressenek et ket istentol q ma
gotnak. Fel kolt nap es egbe quleket
tenek; es q haulatokban egbe zozzette
nek. Ki megen ember q mruelkedtere
es q mruelkedtere estiglen. Mel fel

magastattak te miruel kedetid vram: men
dentinet bolzesegben totat: be tolt sold
te bizodalnaddat. Ez nag tenger es ze
les kezelt: ot zokasok kinek ningen
zamat. Kelteket aprok nagpattal: ot ha
iof altal memek. E farbant hit alkottal
otet meg ezalm: mendimmet te tolted
vamat hog ag azoknak ettet o idoben
Te azoknak adnad vednek te kezdet meg
mituid: mendimmet be tellesednek. Te
ke: te orzadot el fordeituad meg haborei
tattnak: eluczed o zelleket es meg fogat
kozna: es o porokba valtoztatnak. Egd
fi te zellekedet es meg teremtettnet: es
meg vireitod soldnak zemelet. Legen
vratat dijessege orokte: vragad or o mi
uelkedeben. Ki tolteti soldet es felteti
otet: fi vti ahegetet es fustolgnel. Eue
flek vragat en atemben: eneklek eny
tenemmet ningen vragot. Dugafagos
legen neki en enekend: de en duendek
viban. Meg fogatkozianak bunosok sol
drol es hamissal. Eg hog ne legenek:
en lalkem vol mong vratat Amer

Allcluia Psalmus. C m

Vallatok ornat es kaialchatok o neuet
 hüdessetek nemzetek kezet o nyuvel
 kedetec. Enckletet neki es enckletet neki
 hüdessetek o mend guduit. Dugetesetek
 o zent neueben: vigagon vraz keresetnek
 zuuof. Keresetek vraz es meq tokellese
 tek. keresetek o ocsaiat mendha km
 lebeszet meq o gudarol mettetet tot:
 o pdigiomarol es o zarianak uteletizol.
 Abrahamnak magzatta o zolgar: ia
 cobna k fia o vabaztotti. O v m yste
 nonk: mend foldon o iteleti. Meq emle
 kezet o rokke o testamentomazol. ygerirol
 hit paranczolt ezer nemzetekbe. Hit zez
 zet librahamnak es o esirrol isaknak.
 Es zezette iacobnak azt paranczolatol:
 es iselnek o rok testamentomol. Mond
 uan teneked adom canaomat foldet:
 tu o roktoznek kotelet. Mikor volnanak
 zuuid zannouan igen keuesen es o zolgar
 Es altal mentenok nemzetekbol nemze
 tekbe: es o zagalat egyb nepekhez. Nem
 haga emberet neki artam: es meq fedde
 o vatek kiralokat. Ne akariatok illetne
 tek en cisposimat: es en pphetariban

halu ad ppenis ad yofia / ad yofia
 kibe ad yofia / ad yofia

ne akariatok gonoskodnotok. Es hua eb
seget a földre: es kenevnek mendz erosse
ditu tore. Erzete ferfiat o elottok vngol:
el aroltatok Joseph. Alajak bekoldim
o labait: vad altal mene o leltet migne
iouo o igere. Vrnak bezed meq lam
gaseita otet: ezete kiral es meq oda o
tet: nevetnek fedelme es el ezete otet.
Erze otet o hazanak vriaia: es mend o
valalimnak fedelmie. Hog oktatna o
fedelmit mikent qnognagat: es o vent
bolzesegre tancitana. Es be mene isil
egyptomba: es Jacob solga volt tam
nak soldoben. Es meq so gaseita o nevet
hirtelen: es erosseite otet o mend ellen
segin. ffordaita o ziuogket hog gulo
nek o nevet: es abnalkodatot temmenek
o solgaiban. Erzete marfest o solgait:
aaroni fit valasztot otet. Ddette o ben
neb ielenseginek iegit: es o ydigiomact
kammak soldoben. Erzete setetsegket
es meq setetesite: es nem vrbala meq
o bezedit. ffordaita o vifeket verbe.
es meq gle o halolat. Itz ada o soldok
belafat: es kiraloknak hatbatoriba.

Mondot es iot ebleg es muslika: o me
den vegeibe. Vetur o essekert kquet: tu
zet egetok o soldokben. Es meq verte
o soldoket es fige faiolat: es meq torto
mend o vegemel faiolat. Mondotta
es iot saska es garua: kmet ningen
Zama. Es meq ot mend Venat o sol
dokon: es meq vito o soldoknek mend
qimolzet. Es meq vert mend elo le
telt o soldokben: o mend mynfaiok
nak eleit. Es ki hosta o ket ejustuel
es arammal: es nem vala o nemzetekben
beteg. Vignadot egyptom o eredetekben:
micit o felmek est o reaiok. Ki terie
tette a bodot o otalmotza: es a tuzet hog
Silagoseitana onekit evel. Kertenek es
iot fogol: es memm kenezel meq ele
geitette oket. Meq torto a kofardot es
foltanak vizek: es foltanak a zarragon
folok. Meri meq emlekhet o gent ige
ierol: kit vallot abrahanna o germe
kenek. Es ki hosta o nepet orommel:
es o valasztottit Vignagagal. Es atta
onekit nemzeteknek orzagit: es nepek
nek mynfait birtak. Hdq oriznok o

megyeket: eg q kőszollok meg nem maradot.
Es hilteneck q igeiebe es dicsertel q di-
gertel hamar meg fogat kostak el fe-
lertel q mivuel kedetit: es nem tartoltak
q tanalozat. Es keuantak keuanasagot
a kiettenben: es kesertel istent a viset-
lenben. Es ada nekik q kerteket: es
creste elegedtet q lel kelbe. Es meg ha-
ragottak moyses a satorokban: es aa-
ront vorna kzentet. Meg mittatek sold
es be nele datant: es be fedese abirornak
gialcszetet. Es geruedet tuq q smagoga
rokban: lang meg egette a bunosoket
Es al fottanak bodint ozebben: es ima-
ttanak faragnant. Es valtoztattak q
dicsosget kena cuq boziunak hason-
laltaba. Es felettel istent ki vduofei-
tette asokat: ki tot nagokat egyptom-
ban. Qudabat kamma k soldoben fe-
lclmeseket verez tengereben. Es mon-
dotta hog eluestene asokat: ha moy-
ses q valasztotta nem allotuolnia a
Zegesen q zemele elot. Hog el for-
dettana q haragiat elne vextene a
Sokat: es semmit tartak a keuanatos

foldet Nlem hittenek o igeienek es mor
gottanak o harsakokban nem hallo
ttak meg vnaa Zanat **Es** sel emelte
o kezet o reaiok: hog letzigstene asokat
a kietlenben **Hog**: es leuetne o maga
ttokat nemzetek **Es** zolt: es elhimitore
asokat orzagokban **Es** meg kezdetek
belfogort: es meg ottek a hallotta knak
aldozatit **Es** meg haragottak otet o
lelemesekben: es meg sokasolt o barmek
aromlat **Es** allot finces es meg ky
nozgette: es meg zont a razas **Es** a
leitatot onchi igazolatba: es nemzet
bol nemzetbe orszagten **Es** meg hara
gottak otet az ellermondot viziglen:
es meg bolgattatot moyses o cikel:
meat meg haragottak o lelket **Es**
meg valasztotta o aiaholban: nem
Es tetet el anemzeteket fiket mondot
or **Es** egybe elegettef a nemzetek ky
zot: es meg tartolnak o mruelltedete
ket es zolgaltak o furaquano knak: es
lot o neket gonoz bolat **Es** auanlo
ttak o fiokat es o sanokat ordogokneke
Es el ottottek az artatlan veit o fiok

nak es o lanoknak verit; kiket aianlottak
kanzamat faraguammak. Es meg fertes
tetel sold a verben es meg vndoklatta
ttatek o mruelkedettekben; es paranyal
kodanak o lelmesekben. Es meg harag
uel v. o hirtelenkedetuel o tiepere;
es meg vtala o oroket. Es ada azokat
nemzeteknek kezelve; es vialkottak
azokan kik guloletk azokat. Es toze
delmeztek azokat azoknak ellenfeji es
laztattak o kezei ala gaborita meg za
badeitotta azokat. Es te meg haraga
ttak o tet o tanalozokban; es meg alazta
ttak o hamissagokban. Es latta mitoz
torpedelmesteknek; es meg halla o ma
dszagokat. Es meg emlekezet o testame
tomarol; es meg banta o irgalmassa
ganak sokassaga zerent. Es atta azokat
irgalmassagokba; mond azoknak ze
mielet elot kik meg fogtatuala azokat
Gduozogh minket vram mi isticonek;
es egbe guh minket nemzetek kozzol
Doy gallonek te zent neuednek; es
dizekeggont te dizeketedben. Adot
vz iracelnek isticne oroktol foguan es

orokiglen es mond mond neplegen le-
gen. *Affleluia Ps. C. vi*
Tallatok ornat mert io: mert orok
Ite q irgalmassaga. Monjat kit
meg valtoztattak vidol: kiter meg val-
tot q ellenfegetnek kezekbol es dafa-
gokbol egbe giusztu azolat. Nap ke-
lettol es neppunatol: aquillontol es
tengertol. Teuolgetek akittlenben es
a vizetlenben: a varusnat a labo hol-
nek vtra nem lehet meg. *Es* zuen es
Zomiuhozuana q kellet d bennet meg
fogattot. *Es* iugltenek vrbos mfor
tdredlmagttenek: es q rchesssegetbol
meg mente azolat. *Es* ki vite azolat
az igad utbarhoq memmenek a lako-
dalmak Carosaba. Wallamat ve-
nat q irgalmassagi: es q qudui em-
berdenek fiamak. Mert meg elegente-
tte a heiu lehet: es az ehez lehet mig
elegentette 10 fhal. *Es* setetsegben es a
hatal aznetaban vlotet: meg kotoz-
tetet kuldosagban es vassal. Mert mig
vizhaltat istennek bezedit: es selseg-
nek tunalezat meg semmitettet.

Es alastatot q' yiuok mynkaban: es m'g
 betgoltet es nem volt ki segetene. Es
 iugltetet vohos mitor t'pedelmest'nekt
 es q' n'ualaiokkol m'g zabadeta azolat
 Es kiuitt' azolat a p'et'segbol es ha
 lalnak arnetabol: es q' k'p'eleket m'g t'p're
 Dallanak v'rnak q' ugalmassagi: es
 q' zudai emberetnek siamak. Met m'g
 t'p'to az' eoz' kapulat: es a uas z'auato
 kat meg z'egte. V'p'oty azolat q' hamissa
 goltol nak v'tabol: met q' hamissagok
 vat meg alastattat. Mond' etkei v'talt
 q' l'eltet: es t'p'elaitt'entek halalnak ka
 puig'it'an. Es iuglt'entek v'ohos mitor
 t'pedelmest'nekt: es q' n'ualaiokkol
 meg zabaditotta a... q'
 y'ot' es meg t'p'eg'otta azolat q' meg
 mentette azolat q' halalolt'at. Dallanak
 v'rnak q' ugalmassagi: es q' zudai embe
 retnek siamak. V'p'oy aldoziat d'ic'iet
 nek aldoziat: es k'ud'ep'et q' m'ruel
 fedetis orommel. It'ek z'abnak tengere
 h'io'kt'ul: teuen m'ruel'kedet'et s'ot v'izek'ol
 Et l'atnak v'rnak m'ruel'kedet'it es q' z'u
 dait mel'ekben. Mondotta es meg all'ot

Es j'ov'n's'ges hala ad'at m'j'uden m'j'omo
 v'ou's'et'ol valo meg' zabad'et'is'et'

a frgetegnek Zellete; es fel magasztatot
q haba. ffeel memmek memiefiglen es
leZalnak melsegefiglen; q leltet gono
Zokban rotgadnak. Meg habozottantak
es meg holtanak milent rezet; es q
meny bolgeseket miq maratattot. Es
iuoltottetnek orhoz milor torcedelmek
tetmenek; es q nehessgekbol ti hosta
azolat. Es allaptanta q frgetegket Zel
lobe; es veztegettenek q haba. Es vign
tanak mezt veztegettek; es ti hosta
azolat q akaratának pariza. Valli
nak vrnak q irgalmasfagi; es q cjudai
embereknél fiamak. Es fel magasztassak
qta nevet es hazaban; es vendeknek
Zek. Es dugnak otet. Zetes folbat
a ti senton; es vifeknek ti meztat zo
magatban. Simolinknek folde lot fosolat
ba; es q home lakolnak gonofagobtol.
Dette abietlent vizeknek tanaba; es a
vifekkulislo foldot vizeknek kimene
tibe. Es helhet es ehoz ket; es zerzettk
lakodalimat Garopat. Es vettenek Jan
tasolat es plantaltak Zoloket; es totyok
Zuletetnek gmmolezet. Es iol mondot

Azofnak es igen meg sokisoltanak: es
q barmok nem keuescedet meg. Es
meg keuescedtet es getzetet. Agonosok
nak tyredelmektol es szerelmektol. Ole
tet utalat q fedelmekre es truelgyue toltto
azokat: vtralkul es nem vtrian. Es
segillet segent naualaban: es vette sol
gait mikent ioholat. Laitak igazat
es vigadnak: es mond hamissak bere
ksti q zaiat. Ki hely es quizi ezeket:
es celi vanak uralmassagit. David ene

R en zuuem isten keze c. m.
en zuuem: eneklek es eneklem en
duzosegyomben. Fel fel en duzosegem
fel fel soltar es hegedo: fel felek vila
modat. Gallok teneked nepekben vram:
es eneklek teneked nemzeteiben. Mert
nag mermet felet te uralmassagit: es
kyadokiglen te igazsagod. Fel magasta
ssal mermetnek felette te duzoseged.
Hog meg zabadolassanak te szertid.
Kedugged te iogodat es meg halgas en
gemet: isten zolt q sentiben. Vigadok
es meg ostorn sicimat: es hailadolnak
volget meg merem. Enem galaad

halas ad isten David nagy igaz
delomert ad isten nagy akor ides

es enim manasses: es effraym en feion
nck fogadatta. **J**uda en bualom; moab
en zemenfagannck fuzola. **J**dumca
ban ki noitom en fatumat: magammak
idegenck lottel baratim. **A**ki vizen enge
met az czoffitet dazofa: ki vizen en
gemet ydumeaiglan. **A**tem de te e isten
ki eluistel min ket: es nem meg ki iste
my tehetseginkben. **A**g minck ont se
gedelmet tordelmbol: merit hoiu embe
zetnek vduossege. **I**stenben tejonk
iozagot: es q semmie valtoztatta min
ket tordelmezet. psalmus c viii.

Sten en digezetemet ne vezteglés:
merit bvnosnek es alnalkodandak meg
stattatoi q zara en zeam. **D**ezeltetck
en zeam alnalkod neluet es gulosegnck
bejeduel meg kornekezetek engemet:
es ki viuttak engemet ingen. **A**zert hog
engemet zezetnek zakulmasnak en
gemet: en ke imadkozomvala. **A**s vette
nek en ellenen gonozokat iokert: es gulo
seget en zezetnekert. **Z**ezezis q zeduo
bvnost: es ordog allon q iogia felol.
Uikoz uteltetik ki memien karhoztatot

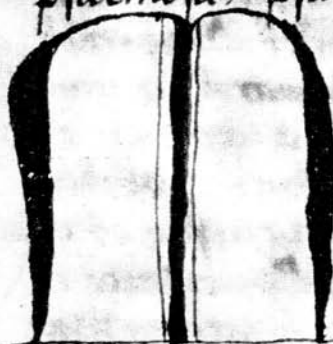
*Imadkozom ebbem ad profeta ad doctos elon ki emet
Sandna: si vicia mala co iego mag vadat
pagan ad doctos. vici viciada. vici vici vadat*

es q madfaga legen binnie legenet q
napi keueset: es q pussokseget vege
eg eb legenet q siab aruat: es q felese
je ozueq Leuelguen eluetteffenet q siab
es Erldollanak kiuetteffenet q latodul
mobbol Doege vsuraba q vagat: es el
zagadoxiak idgenet q munnant. **H**le le
gen q neti segedelm: es ne legen ki kym
zollon q aruam legenet q Sulotti ve
zedelmben: eg nemzetben el torlesset.
Emlekezette fordollon q attanak harm
saga vrnak zemle elot: es q armanak
bino el ne torlesset legenet mendenha
vr ellen es el vezien foldrol q emlekezetek:
azert hog nem emlekezet termi urgal
massagot **A**es **S**ozgot na alab Embert
es **S**uldot: es torledmbes zuuquet oldo
flem **A**es **S**ezetet atkot es iot neki: es
nem alant aldornast es eltauostatik q
tol **A**es **S**ozgot atkoba mikent ruhaba:
es **S**ament mikent viz q belqube: es mi
kent olap q tetembe legen neki mikent
aruba kiuel fedestetik: es mikent a
mazsag kiuel mondha meg zoreitatik
Aes q muvelkedetek kik zagalmaznak

engemet vrnal: es kik beselnek gono
 zokat en lalkem ellen. Es te vram tog
 irgalmassagot en uclom te neuuedert.
 mert edes te irgalmassagod. Zabach
 meg engemet mert naudlas es segen
 vagoft en: es en zuuem meg habozolta
 tot en bennem. Mikent arnet mikor
 el haiol eluefittem: es ki verettetem
 mikent saska. En terdim meg betcapl
 tet bontol: es en testem meg valtoztatot
 az olauet. Es en lottem bossusag qne
 kik: lattak engemet es rastak q feicket
 Segek engemet vram en ystenem: vduq
 zok engemet te irgalmassagod zerent
 Es meg tuggak mert te kedved es: es te
 vram lotted ast azed meg atkozna
 es te meg aldas kik tammadnak en
 ellenem alastassanak: te zolgad te: vi
 gattatik. Eltoztessenek zegenseggel kik
 zagalmadnak engemet: es be feddtesse
 nek alazatal mikent fetzer zurnaua
 Mallok vrnak igen en zammal: es sokak
 kozot digzrem otet. Ki uclen allot ze
 gemek iogia felol: hog vduqseitene en
 lalkemet vldozetol

az osztalnak osztanak az az zikelyes halalay
 igen jandulnak... papj. melo...
 ...

Edas noljad eri viga jat daudnak
psalmosa. psalmus. c. ix.

Onlot or en vrammak
vl en iogom felol Mi
glen: velem te ellense
gidet: te labaidnak sa
mola ala. Te tchetsged
nek vezeiet ki ezeti
Or syonbol: oralkodm

te ellensegidnek kozottok. Te veled kez
det te tchetsgednek napiaban: senteknek
fenessegetben: mehtol lucifernek elottu
Zultelet te gedet. Ezet or es q nem ban
na meg: te vag pat orokte melchisedech
nek sezeie zedent. Ez te iogod felol:
es meg tortu q haragunak napian ake
zalokat. Itel nemzetekben be tolt zomla
sokat egde zaya sokaknak seieket soldon
Az aradatok izet az utban: azerit fel
magasztatta seiet. psalmus. c. x.

Uallok teneked vram mend en duucmmel:
viga jatnak tanalezokban es guleteze
tebben. Nagok vnaik muuelkedeti: ki
keresztettek mend q akaratiban. Wallat
es nagsag q muuelkedete: es q igazolatta

A hupres barunaf meg vrese kovon
itt atak ad ydof bala ystunat all. l. m.

Herzi q bezedit iteletben: mert grote nem
 mozdoltatik meg. Drok emlekezeten le-
 zen igaz gonoz hallattol nem fel. Kes q
 Ziuo zemenkedm vrbam meg tokelletet
 q Ziuo nem mozdoltatik meg mignem
 meg vtalla q ellensagit. **E**l oztotta alta
 Zegeneinek q igazolatta marad grotebol
 o zolte: q Zaru fel magasztatik dijszeg-
 ben. Ziuos latta es haragosok. q fo-
 quival szorgat es meg rohad. Biuno
 solnek kiuansagok eluez. **A**lla ps cxii
Oermetek dijerietek vrat: dijer
 uietek vrnak neuet. **L**egen vrnak
 neue aldot: ma matolsoguan es orokiglen
 Nap belettol foguan nap nyugatiglan:
 dijeretes vrnak neue. **F**el magasztatot
 vi mend nemzetnek felette: es q dijsze-
 ge memeknek felette. **K**i mikent mi
 vront ilten ki lakozik magossagokban:
 es ne alazatosat minden es soldon
 fel tammastuan naualast soldbol: es
 fel emeluen zegeni qanebol. **H**og hel-
 hesse otet fucdelmekkel: es nepeinek
 fucdelmiuel. **K**i lakozatta meddo anar
 orommel fiarnak hazaban. **A**lla ps cxiii

Diderik of ... of ... of ...
 ... of ... of ...

ad p[ro]m[iss]io[n]e[m] m[er]ito / iacob[us] d[omi]n[us] p[ro]m[iss]io[n]e[m]
ad p[ro]m[iss]io[n]e[m] ad p[ro]p[ri]e[m] es h[ab]e[n]s ad i[st]u[m] d[omi]n[us]
h[ab]e[n]s u[er]o ad u[er]o uol[un]t[ate] m[er]ito d[omi]n[us]

Izinek kimenetiben egyptombol Jacobnak
nemzete barbarozoknak nepe k[is]szol:
Kot Judea q[ue] zentsege: es yzrael o hatal
ma. Tenger latta es el futot: Jordan
fordolt hatmege. Deget vigattanak ment
k[is]szol: es volget ment iohofnak bara
ny. Mi teneked tenger hog el futtal: es
te iordan m[er]e fordoltal hatmege. De
get oroltenek ment k[is]szol: es volget
ment iohofnak barany. V[er]nak or
szaiatol meq indolt föld: iacob ystene
nek orszaiatol. Ki fordentotta a zirtot
vizeknek tauaba: es aromlatot vizek
nek forrasaba. Nem nekonyk vram ne
nekonyk: de te neuednek ag a digoseget
Te irgalmassagodon es te igassagodon:
Hog ne mongak valaha nemzetek hol
vagon q[ue] ystenek. Mi ystenonyk te men
ben: mendeneket vallamelleket akart
tot. Nemzeteknek kepek aran es ezüst
emberi kezeknek mivulkedeti. Fajok
vagon es nem solnak: zentek vagon es
nem latnak. s[er]f[us]ok vagon es nem hal
nak: orrok vagon es nem eznek. Kezek
vagon es nem tapasztalnak: labok vagon

Ad[er] p[ro]dij[us] b[ar]b[ar]o[rum] b[e]dij[us] ad p[ro]m[iss]io[n]e[m]
we d[omi]n[us]

Keuanta enlekem aueitam te igasolati.
Dat: meng vidoben. Meg poreittottad a
keueleket: atkozottak. El elhaiolnak
te parangolantidol. Meg el en tolllem
bozofagot es vtalatofagot: mest fi
kerestem te tanosagidat. Es merit vlti
nek fedelmek es en ellenem behebnek
vald: te solgad te tanoluuala te igaso
landban. Mest te tanosagod en em
lehetem: es en tanalgim te igasola
tid. Deleth. Ragadot apagimento
hoz en lellem: cluz engemet te iged
seent. En vtaimat meg hirttem es
meg halgattal engemet: tanobenge
te igasolatidra. Te igasolatidnak
vakra oftas meg engemet: es tanolok
te gudaiddan. Almadosot en lellem
atumalkodattol: tofel meg engemet te
igedben. Namissagnak vtat tanostassad
el en tolllem: es te toruenedbol izgal
masib em. Iqasagnak vtat
valasztottam: te iteletivel nem felettem
el. Ragattam te tanosagidhoz vram:
ne akaris engemet meg alaznod

Te parandolati dnak vtat fittam: miter
 meq Zelefeitette en Ziuemet De es
Oruent ves auag az ps Cxx
 vram emmekem te igazolati dnak
 vtat: es fi kezefem qlet mendha Ag
 emmekem ercelmet es bouctem te toz
 uenidet: es qzsem ast mend en Ziuem
 mel. Rzig engemet te parandolati d
 nat ofueniden: mert hiet akurtam.
 Darcad en Ziuemet te tanosagidban:
 es ne fofuensegde. ffordohad et en Ze
 meymet: hog ne lassanak hiusagolat
 te vtatban. Ueuench meq engemet.
 Berzied te folgadnat te bezeddet: te
 felelmedden. El meqged en bozzusago
 mat mellet gariakban: mert te ue
 letid vigaflagofok. Dme kuantam te
 parandolandi: te igassagodban cle
 uench meq engemet. Vary. Es ioyiqn
 en ream te vgalmassagod vram: te
 vduofsegde to bezeddet. Jzent kes fele
 let igefnetem Zidalmagolnat. mert
 remenkettem te bezediden. Es ne ve
 del en Zambol igassagnat igei et va
 lannigden: mert te iteletidbe igen re.

menkettem. Es quidem te toruenedet men-
denha: qrokte es qroktel qrokte. Es iarta
Zeleffegden: mert te paranzolatidat fe
restem. Es bozellotkuala te paranzola-
tidrol kuraloknat Zemeleben: es nem alas
tatom vala. Es emlekstem uala te para-
zolatidban: melletet Zertem. Es fel-
meltem en besemet te paranzolati-
fiket Zertem: es tanolot te igahola

Meg emlekstem Zay. es aliag az.
te igedrol te Zolgadnat. Kib-
kem zemenyget aual. Kest enq
meg vigastaltat en alazatussago
mert te bozeded meg cleuengittet en
Kuculet hamissan myuelkednek va-
Galamglen: te toruenedtol fe nem
lottam el. Meg emlekstem te utle-
vram qroktol foguan: es meg v-
taltatom. Hozatkozat tartot en
bunsokert te toruenedet meg

te ne kete

Zol-
11
ce

En rejem vram; mondotam te torue
nedet oriznem. Onzollottam te orga
dat niend en zuuennel; ugalmasi
emmekem te besedet serent. Gondoltam
te vtaudat es fordeittam en labannat
te tanosagidba. Kes vagoft es nem ha
rozollottam; hog oriznem te paranzola
dat. Vvingsotnek koteli meq kyne
te engemet; es te toruenedet nem
tem el kessellxon fel kelet vala te
ed vallanom; te igazolatomnak ut
ten. Kes es vagoft en te mend fe
nel; es oriznem te paranzolatidat
ugalmassagoddal telles fold, te ign
olatidra tarich engemet. Veth ps Cxxii
vagoft tottel vram te solgad dal; te
serent. Dosagra es se gelime es
romarra tarich engemet; mert te
ingolatidnak hittem. Mi clot
atuan vet kesem; azert te besedi
vagoftban
meq
ja
uc

mikent ter q̄siuok; de en te toruenedben
emlekezetem; Jo emlechem mert alastal
engemet; hog tanolnam te igazolatidat
Job emlechem te zadnak toruene; aran
naknak es ḡustoknek ezemel; Jotho
Te kezeid tottek engemet vram; es ze
zettenek engemet ag emlechem ertelmet
hog tanolnam te paranzolatidat; kik
felnek tegedet latnak engemet es viga
dnak; mert te igedben igen zemente
tem; Meg esmerem vram mert igazsag
te itelet; es igazsagban alastal eng
met; Legen te igazmassagod hog vi
gastallon engemet; teg te bezeded ze
zent te zolgadnak; Jovienek emleke
te igazmassagid es elet; mert te torue
ned en emlekezetem; Alastassanak ke
uelék mert hamissan hamissagot to
tték en ellenem; en ke tanolok te pa
ranzolatidban; fordollanak en hog
iam tegedet solet; es kik esmeretek te
tanosagidat; Legen en siuuec ferte
setlen te igazolatidban; hog ne alasta
Meg fogatto Iffam; Caph ps cxxiii
Zot te vidusszegedben en lellem

es te igedben igen zemenkettem. Meg
fogastostak en zemenim te beszededben.
monduan miloz vigasztal meg engemet
Mert lottem milent tomlo hoharmat
han: te igazolatidat nem felettem el.
Han te solgadnak napi: miloz te engem
vldy sol felol uelitet. Mondottak erme
kem hamissal beszedet. A nem ment
a te toruened. Mend te paranzolatid igaz
sag: hamissal vldyitk engemet seges
engemet. Monnal meg emittetk en
gemet soldyn: en te nem hamissal meg
te paranzolatidat. Te igazmassagod
zerent eleuenek meg engemet: es quizem
te gadnak tanosagid Lamcch Grotke
Gram: te iged meg marad menben. Es
nem detek bol nem yetek be te igazsagod.
fondaltad soldet es meg marad. Te
kerzeseddel maradnak napok: mert
mendnek solgalnak tenesed. Hanc
hog te toruened en emleketem: ta
hat talantal el uestem volbra en ala
gatossagomban. Grotke nem feledem
el te igazolatidat: mert q bennet ele
uenettetel meg engemet. Tved vagok

en v' duosch engemet: mert te igazola
tidat ki keresztm' Martanak engemet
bünösök hog el vestenenek engemet:
te tarosagidat ezettem: Menden ve
gezetnek latam veget: Zeles igen te
parancsolatid: Men ps c xxiii
Mitessen zerettem te tyuenedet:
Mend este en emleketem: En
ellensegimen bolzeitettel engemet te
parancsolatiddal: mert grote vagon
lennekem Mend engemet tancitok
folet ezettem: mert te parancsolatidat
kerestem: Mend gonos vttol meg tilto
ttam en labaimat: hog oriznem te ige
idet Te iteletidol el nem harlottam:
mert te toruent vetel emmekem: Mert
edesbek en eivmmek te bezedid: megnek
felette en sammak Te parancsolatidtol
ezettem: mert guloltem mendhami
sagnak vttat: Num auag Nym Fouet
nek en labaimnak te iged: es vilag
en ofucimmet: Estokem es zerzettem
oriznem: te igazolatodnak iteletet:
Alastattam valamiglen: Vram elcue
nek meg engemet te iged zerent En

Sammaf akuzatit fellemetesse teged
Oram; es te uteletedre tanch engemet
En lalkem en bogimben mendha; es
te toruenedet el nom felettem Wette.
nek binosof tozt emmetem; es te pa
rangolatidtol el nom teuchettem.
Droflette kerestem te tanosagidat oro
fke; mert en juuemet grom. Hai
tolltam en juuemet te igasolatidnat
tetelure orofke meq forbatlatert Sa.

Damssagot du / meto ps Cxxv
lolttem; es te toruenedet zerette
En segedelmem es engem fogado vag
te; es te igedben igen demen kettem
Hauollatol el en tolltem gonoskodok;
es fouetem en istenimmet parano
latit. Weg engemet te bejeded zerent;
es elok es ne alag engemet en va
rodalmantol. Segch engemet es ud
uofolok; es em kettem te igasolatid
ban mendha. Utaltad mend te iga
ssagidtol el tanosolat; mert hatnis
gondolattol. Toruentyrofnel Gal
lottam soldnek mend binosif; azert
zerettem te tanosagidat. Gagdost mg

en te stemet te felelmel: mert te iteletid:
tol feltem: Aym Tottem iteletet es iga
zolatot: ne ag engemet: engemet pat
uazozolnak: ffozaggad te igedet ioban:
ne patuazozanad meq engemet keuelet
En semeim meq fogat fogat te vduo
ffegedben: te iga fagodnak bezedeben
Eg te fogadad te uralmassagod se
zent: es te uralatoda tanch meq en
gemet: Te fogad vagot en ag ettel
met emelem: hog thaggam te tanosa
gadat: Detebiet idie vram: elhante
titel te torueredet: Azeit Zeretem te
paranzolatidat arannak es thopa
sionnak felette: Azeit te mend pa
ranzolatida buldetemuala: mend
harm vtot guloltem: ffo pō Cxxvi

Ohudulatosok te tanosagid vram:
Azeit fouette en leltem: Te be
zedednek magazasatta meq vilagosait:
es ettelmet ad a modolnak: Meq m
ttam en samat es honontottam zel
letet: mert paranzolatidat keuanom
vala: Tekent engemet es uralmas
emelem: te vduo Zeretos Zerent:

En vepesinet. Wesessed te besedid herent:
hogne vialkogget en zaitam meng ha
missag. Meng meg engemet emberck
nek patuazotkol. hog oruim te para
zolatidat. Te orzadat vilago schad
meg te zolqadria: es tanch meg te iga
zolatidria. Wyetnek hi menctet hogtak
en semem: mert nem oruitek te tprue
nedet. Sade Igas vag vram: es iga te
iteleted. Paranzolat igazolat te
tanosagidat: es te igassagidat igen. Meg
betcheitet engemet te herched: mert
en ellensegim el feletet te igedit.
Tuyes te beseded igen: es te zolqad se
rette aze. Hozake vaket en es vialatq:
te igazolatidat nem felettem el. Te
igazolatod igazolat orokte: es te tpr
uened igassag. Tpradim es getrelm
leletnek engemet: te paranzolatid en
emlekeretem. Igassag te tanosagid
orokte: es etelinet ad es elet. Coph.
Fvoltottem magid en ps C xxvii
Lzuemmel halgas meg engemet:
te igazolatidat meg heresen vram.
Jvoltottem te hostad vduofeh enge:

es orizem te paratizolatidat. Eleue
kolam eztegebon es unglottem: merit te
igridon igen remenbiam. Eleue kolam
nek te hofial te ferreim uolomodat:
hog meq enuaitnem te hofidat. Meq
halgassad en bejedimet te ugalnassa
godferent vram: es te itelet ferent
cleuenob meq engemet. Meq vofelitt
ttet engemet vlligot hofidat: te
vruenodat te: vruelliget: vofel uag
te vram: es merit te vruel igassad
vofelidob enmerem te vruel vofel:
merit vofel fondalid azolat. Reb
Lassad en alagatuffagomat es merit
meq engemet: merit te vruenedet nem
felam el. Vofelid en vruenodat es va
badob meq engemet: te bejedidat ele
uenob meq engemet. Vauol binosofit
vduosseg: merit te igazolaidat nem ke
zestek. Vofelid vram te vgalmassagid:
te itelet ferent cleuenob meq engemet
Vofelid te vruenodat engemet: es te
zedelmeget engemet. te tanosagidtol
el nem hoflotim. Latet vruentvru
fct es meq beledim vasa: merit te be

bedidet nem quistek / lassad mert te
parangolatidat zerettem vram te u
yalmassagodban eleueneh meg enge
met / Te igidnek bedeti igassag: pro
kkel te igatolatodnak mend ite leti

Amedebnet . Syn. ps Cxxviii.
Vltimste engemet ingen: es te igt
idol sult en zovem. Proloke azeit
en te bezedden: mifent ki lelt job job
latot / Samssagot quibolam es vrb
kloottam: te toruenedet te zerettem
Hetsze mor: dottam napaban digzeretet
tenektod: te igatolatidnak ite leti folet
Bok bekeseq te toruenedet zeretq ketek:
es mig q riekik gonosbodlat / Varom
vala te vdrussagedet vram: es te pa
rangolatidat zerettem. Quiste en lel
kem te tanosagidat: es igen zerette a
sokat / Tartottam te parangolatidat es
te tanosagidat: mert mend en vram
te zemel elot / Chau Kyslehen en
onjollatom te zemel elote vram:
te bezedet zerent ag emetem certelmet
Bememmen en kersem te zemeledolei
be vram: te bezedet zerent mentz mig

Q babylonabel faggagnaf k Jabulad. yacv
cunndeznen halay adnak Jhami

fel, bekeseq iselen Adoknek enete ps CXXX

Uz spon faggagat imbor meg saba
Udit na: tottonk mikent Vigastal
tattak. Tabat betolt orommel mv sank
cb mv neliunt. Vigasaggal. Tabat
mondnak nemsetek kzzok. fel magasta
tta vz q mruelbedetet q velet. fel ma
gastatta vz mruelbedetet mruelkonk.
tottonk vigadok. sffordehad meg vram
mv faggagnaf: mikent arzadat esq sel
ben kiz betnek kymuezetben. Vigasag
ban aratnak. Memven memekuala
es sunak vala: creztuen q maguolat.

Vouen ke: ignek uala: vigasaggal hos
nan q kencieket. Adoknek enete CXXXVI

Hanem ha vz alkotanga a hazat.
Heciaba mruelbednek kiz alkotak
ast. Hanem ha vz oruzendi auarast:
heciaba vigan ki qazi ast. Hciu tunek
tek a vilag clot fel kelnetek: kelletek fel
mv vran vlenetek. ki gitek serelmek
kenczet. Mikor adand q zerczimek al
mat: ime vznak orgho fiafnak erde
mek hasnak gimolgok. Mikent ha
talmasnak keseben milak: vigan ki

Q vv Jsten mynden ordagofnak ma
vosofnak es hazafnak. epitovye
Halmasfojo

10^a A hofstoggnak ayanlasu co bodogsa
yat iya meq of profua

zadattaknak fiar. Bodog scrsiu ki betol
totto q feuanattit q belolok. nem alas
tatik mhfor bezel q ellenseguel a kapu
ban Gradofoknak encke Cxxxvii

Bodogok mend fik felk vrat. fik
biarnak q vtaubam. Te kesednek
mynkaut ki eyed. bodog vag es iol lehen
teneled. Te feleseged miktent a bouol.
kodo solo vizzo. Te hasadnak oldali
ban. Te fiard miktent olarsanak fia
taly. te astalodnak kornollo. Ime ig
aldatik meq az ember. ki feli vrat.
Meq algon tegetet ve sponbol. hog las
iolut kezusademben. te cletednek me
den napiban. Es lassad te fiadnak
fiat. be kesegit isren. Gradofoknak

Gakorta ki viuttak encke ps Cxxxv
engemet en ifiusagomtol foguan.
monga ma isel. Gakorta ki viutta
nak engemet en ifiusagomtol fogua.
es meri nem hatgattak emekem. En
batamom faragtak bingosok. meq
hosicittak q hamissagokent. Iqas
ve eluagdalla bingosoknek nato
kat. alastassanak es for dollanak

halatz ad Istennik of profua hogi
of ellensogtind meq dabadul

Reinholdes Istenik of profeta of
byntek bof Saran Jovis

Dat mege mend kuf quloliek spont lege-
nek mliert haiaatmak zenaia: ki in
elot ki utatnek meg azot: kibol nem
tolti be o fezet ki aratta: es o tebelet ki o
keueiet fel giuti: Es nem mondottak kuf
elol mulnakuala vrnak aldomasa tu
zaitatok: vol mondottok tunettek or
nak neuete. Gradofoknak encke ps

Delgegekhol karaltottam C xxxix
te Hosiad vram: Gram halgasomg
en zornat legenek te fuleid vartekok
en onollatorimnak zavahos: Da ha
missagolat tartanda? vram: vram ki
tusi: Merz te nalad begelmeget vagon:
es te toruencdert turtelk tegetet vram
kurt en lelhem o igereben: zementkedt
en lelhem vrbam: Vternenel qusetitol
foquam erkten: zementkeget isl vrbam
Merz vernal irgalmassag: es bo qna
la zabadfag: Es o meg zabadeta isle
o mend hammissagibol Gradofoknak
Uram nem magastatot orcke C xl
fel en zauem: Ves nem selesoltok el
en zemeim: Es nem iartam nagokban:
es sem gudalatosokban en zaitam

Dyedeidye isten dems of profeta or
mal mijszen istennek ingedemg / co
er magas migs erendje

penyiret ^{ist} myt d profia hoy ad en fegadafall
meg alsa es hoy romponys jerusalembe d ynalyasson
romaba hoy ad oday ad en maradizant rawassit

Hancem alaxatost ezsekuala: de fel magar
tattam en lekemet. Makent emtettet q
annan: vgan febatat en lekemben.
Kementeges isel veba: ma matolpogia
es ozoligen. Gradofoknak eneke ps c
A micheiel meg vram daudoxli
o mend q enjedelmessogorol.
Makent eskottem vznak: fegadast fo
gattam iakob istenenek. Ha be mennen
dek en hazannak haalalaba: ha fel
menenek en teatetennet agaba. Ha
adandok almat en semennet: es en
zemem heianak almetonsagot. Es nu
golmat en fultennet maghem lallok
helt vnak: haalalot iakob istenenek
Tine hallottuk azokat qataban: meg
leltuk qet siloonak meseriben. Be
megqat q haalalaba: madfokont a
helen hol allottak q labay. Kel fel via
te migolnaddan: te es te fantelotcennet
zekerrie. Te papid oltoficenek igaz
latdan: es te dntid viragganak.
Daudert te solgaderit: ne fordehad el
te xpodnak ozaiat. Ektot vr daudnak
igassagot es nem masla meg qtet: te

Int ad istemik nipe ad profra hory
mey bezijel igzimben lakodnanak

Hasadnak gimologbol vetek te Zekedre.
Ha quzendik te fuid en testamentomo
mat es en tanosagimat: csetet mellekic
tangitom asokat. Es q pot orfiglen ul
nek te Zekeden. Mert Valastotta Or front.
Valastotta lakodalma maganak. Es en
nugolnam orokkol orokke. It lakozom
mert Valastottam et. Q quzet meq
aldnam meq aldom: es q zegemik meq
elegitum kenereffel. Q papit olto te
tem iduossesuel: es q senti viradnak
virassagyal. Ut meq hozitum dauid
nak haruat: alkottam en xposomak
Jouctnetet. Q ellouegit olto te tem fe
alazattal: q zaita meq viragosik en san
teletem. Gradofoknak emeke ps xli

Ime mel io es mel virassagos: lakos
Im atasiaknak egte. Mikent a kenet
foben: ki lesal zakalba aaromak zakala
ba: ki lesal q ruhamaik peremebe.
mikent ezomnak harmatti ki lesal sy
omak hegere. Mert ot parangolt or
aldomast es eletet orfiglen Gradok
Ime ma iol mongatok. Cneke C xlm
Vornak: venak mend Solgau. Itik allo.

Int ad istemik nipe ad profra hory
hory horyen lakodnanak ad vnna

De profeta Iuz ad ephraim Johana kirk
ad temploma wygnat wala bogi
ad istus d'edeyck

tot ornat hazaban: my istenontk hasa
nat palotaban. Eriekben sel emelletek
tu seletetek serude: es iol monqator
vrat. Meg algon tegedet ve syonbol ki
totty memmet es foldet. alleluia ps Cxl

Digrietek vrat kirk allgot vrat
hazaban my vront istenontk palotai
ban. Digrietek vrat mezt io ve: enekle
tek o neuenek mezt edes. Mezt valasto
tta ve iacob maganak: uselt bizodal
mba maganak. Mezt en meq esmerem
hog nat ve: es my istenontk menden
istenek selet. Mendneket vala melle
ket akart tot ve: merimen es soldon es
tengerben es mend melsegetben. Ki hos
uan kodot soldnek vegerol: villama
tot es esset tot. Ki ki hos seletet o ken
gebol: ki meq verte egyptomnak clo
setet emberbol soquian mend barmigta
Ki ergetet soldo gidabat es merim ic
lensegetet te kzepebbe egyptom: pha
zahba es mend o solgaiba. Ki meq
vert sof nemseteket: es meq olt eroy
kiralokat. Scant amozetofonak

kiralat: es orgot basarnak kiralat
 es fanarnak meneg orgot / to gta q
 foldo let orqblede / orqblede / fulnek q
 nepenek / Dram te nuud orqble / Dram te
 emlebojcted nemsete kbol nemsete kbol /
Mert utli vz q nepet / es q volquban
 onfollat / Paganoknak fepek azan
 es sust / embet / besetnek / minuelkedeti /
Saiok vagon es nem Solnak / Zemet
 vagon es nem latnak / fulok vagon
 es nem halnak / es mert ming kel
 let q saiofban / qonloqek legenek q
 Gelek / fit alkottak / azobit / es ment
 fit biznak q beleick / Isibek nemse
 te vol mongatob vrnak / aazornak ne
 zete vol mongatob vrnak / Leuinek
 nemsete vol mongatob vrnak / fit se
 lutek vrnak vol mongatob vrnak / Aldot
 or sronbol / fit lakolik / izmben

Vallatob vrnak. Alla c xlv
 mert io / mert orotte q irgalma
 ssaqa / Vallatob / ysteneknek / ysteneck
 mert orotte q irgalmassaqa / Vallatob
 oraknak vrnak / mert orotte q ir
Mert tot nag / gudarnt q maga / mert
 Dyc / Jevet / es hala / adva / ipus / ad
 xv / ia / ad / or / hat / Jol / gais /

Ferendew mond of profeta of babilonyabelij
vabfayf filwul holoif of babilonyabelif

Ki totto memicket ercembē; m' qoz q ir
Ki fondalta vizeten foldet; m' qoz q ir
Nap fenlet narnak hatalmaban; m'
ozbke q ir; Ki tizen hodot es gullagolot
ernek hatalmaban; mert qoz q ir meg
verte egyptomat q elo letuel ofuo;
mert qoz; Ki kihosta q kzepebol yrlt;
Ezob kshben es felszes kaban; m' q
Ki meg ostotta a veres tengert oflatof;
ba; Ki kihosta yrlt q altalla; Es ki
zasta pharabot es mend q tchetseget
a veres tengereben; Ki altal vitte q ne
pet a ketteneu; Ki meg vert sof nem
feteget; Es meg olt ezob kiralokat;
Eont amozze; soknak kiralat; Es
oogot basarnak kiralat; Es kanagn
nak mend ofzagit; Es alta q foldo
ket ofklette; Wdnek q folgarnak
ofklette; Mert mi alafato ofagont
ban meg emle ketet mi rollont; Es
meg sabaditot mintet mi ellenfe
gont; Ki ad etket mend testnek;
Wallatof memick isticmek; Wallatof
vratnak vranak; mert ofokke q ir
galmassaga; Dauidnak pfa C xli

Revis af 1 ydokat hogg meg inkomlygent
myn salombe af templomba inkomlyk

107
Babillomak soloi selet ot vltomk
Bes sitomk: mltor meg emlekent
sponrol. Af fuzelke q kotepente sel gu
ggestettuk my orgonainkat. Merit
ot kerdestnet mynket fik sogsgaba
Oittenek mynket: azeneknet igelerol.
Es fik eluittenek mynket: dufereket
mongatof mynket. Sjornmak enek
bol. Makteppen enektuk mi mynket
eneket idegen soldon. Hael seledendlek
tegedet izlm. el seledetnet adassek en
idgom. Nagaggon en neluem en enem
haz. Hanem emlekentem meg te rollad
Hanem eleue vetendlek tegedet izlm:
en nagaggonmak kesdeteben. Meg em
leketet. Vram edommak siurok. te
zusalennet napiban. fik monnet
eldvitessek eldvitessek mend fondomen
tomnglan q berne. Babillomak la
nia nuualad bodog fi meg forbatla te
nked te forbatlatodit. fik forbatlottal
mynekent. Bodog fi meg fasta. es meg
ferti q aprodidat a ko zretgol. ps culm
Vallok tenked vram mend len gu
uennel: mert meg halgattad en
hala ado ymacjagde af allen/ostend
walo megz. Zabadwla/ewg

Et psalmus meus tanquam aqua herens ad istum
mynnenich yelen wagen en mynden gondola

imad sagommat mend igriet Angaloknak
Semeler elot eneket tethed: es imadfo-
som te sem templomodhoz es vallok te
neuednek. Te ugalmassagodol es te uga-
ssagodol mezt fel magastattad te mend
zent neuedet. Galamit napom kivaltan.
Dlak tegedlet halgasimaz engemet: en
lelkemben meg sokasitaz igazgot. Dalla-
nak teneked vram soldnek mend kurali:
mezt hallottak te kadnak mend igriet
te eneketnek vram vtaban: mezt mag-
vramat igazgot. Mezt sokasit es alafato
sokat lat: es magassat magzol mezt smez
Ha irandok tordalmek fogot meg etc.
uencitengemet: es en ellensegimmet
haragosa ki vortolad te fogdlet es idug-
zotter engemet te igazod. Te meg sokat
en erem vram te ugalmassagod qozk-
ke: es te kizodnek. Mineltekedet ne vral-
lad meg. Davidnak psalmosa. Exlum
Vram mag bizonyitotal engemet es
U meg esmeretel engem: te meg esmer-
ted en vlesemet es en fel feletemet. Mag
erttetted mend en gondolatimat tauol
en osuetimmet: es en kirtletemet meg etc.

ok / Jilipendek / es tykos dolgoz /
tudman madnak em nala

ted. Es mond en utamat meg lattad:
mert mines bejed en veluembet. Jme te
gram meg esmeretel megendebet. Utolp
kut es zepic ket: te zepicet engemet es
vitted en zeam te kofedat. Gudalatoz lot
te tudmanod en belollem meg crossolctet
es nem hatok q hodia. Houa meget te
zellestedtol: es houa fuffak te zezfadtol.
Ha fel menedek mente te ot vig: ha le
zallandok pokolba ielemuag. Ha veen
den en tollamat vilamodat: es lakand
tengezet vegiben. Es mert ada te keje
id vimek engemet: es tart engemet te idgod.
Es mondek infantal setetsegek meg
nomodnak engemet: es en vilagosola
tom en genekedetenben. Merz setetse
gek nem setetstentek meg te tolled: es en
vontent nap meg vilagosolantak mentet
q setete vigan es q vilaga. Mert te bir
tud en vimek: sojattal enged en aniam
nak melhebol. Szallot tenched mert
vedetesol fel magasztattal Gudalatosok
te minuelkedtetid: es en lcllem igen meg
esmeret. Nem zentetet el en zeam te tol
led kut tottol zenteben: es en iom fold.

nek allaihan. En to kelletlensegemet ka
 ttak te zemeid. es te konuedde irattat
 nak mendnek: napok alkottatnak es
 senki q bernek. En netem te igen tiz
 telendok te bazand esen: igen meg erg
 sseittet q fedelmseget. Meg samkalom
 asolat es fouemnek. felette meg sokisol
 tatnak: fel kytam es meglem: veled va
 gok. Ha meg glendes isen bunsoket.
 Gecknek sefian tauoziatok el en töl
 lem. Mert mondok gondolatokban
 meg veget. hussasban q barosolat.
 Valm de te gulolat tegeat vram. qu
 loltom e: es te ellensegiden meg lelete
 zemuala. To kelletes gulosegget gulol
 tom asolat: ellensegim totemek emek.
 Dehom meg engemet isen es tegeat
 en guemnek. Meg meg engemet. Es es
 uned meg en osuennet. Es lassad.
 ha vagen hamissagiat van en bernek.
 es va engemet as vrok vna psalmus
Meny meg engemet vram. C. lxx
 gonos embertol: Hamis sefintol
 meny engemet. Mert gondoltanak
 hamissagolat guokben: mend estig
 kenjervet danyd. ad doegs ellen. Enon
 nek es enib ellenig ellen. K. ad Sa
 na kyal induraban lako nate wala

111
Jezekiel vasa hadalig. Meg oleseittetek
q neluctet mitent teyot. uspißotnat
merget q aiolot alät. Digi engemet
vram büngsotzet kyselot. es hamis
repeßot meng meg engemet. sik gon
doltat meg subplantalm. en repeßmet
kouelet d reittetek emmetem tozt. Es
koteleket ki teueßettek tozben. as osue
mellot gonozkolatot vettek emmetem.
Mondotam vram en istenen vag te
halgass meg vram en onjollatorimat
Zamat. Vram vram en viduße gemmet
rozaga. arnelotul en sciemie hadnal
napiaban. Ne aggad vram en aieita
tomat büngsnek. gondoltamat en elle
nem. ne hag pty engemet ne talan
tal sol magyastassamat. G kerengetek
nek feie q aiakotnat mynkam. de se
di qket. Dulnat q reaiot. Senek leue
ted qket tuzbe q naualajotkan nem hve
delmes. Neluctet firsu nem butatik sol
den. hamis ferfiat gonozot soqlallat
veßedelme. Meg esmeritem mitent tot
vr naualajotnat ittelcet. es gosodel
met Jegerneknek. Oalo bizon igazak

Dauid mijner ad Jank weiffen volna / ravel
wala ad yffen favoraal / holot ad vegerly
effwel aldofat lefen wala / ofer mastan

Walpak tenofed: es lalofnak igafak te
femedel. Dauidnak psalmofa maskent
dauidnak ertelme mifor volna a bar
rangam. Psalmus C.

Qam uoltottem te hofiad halgaf
meq engemet vigekeziel en fofmhof
mifor uoltottek te hofiad kuldoffel
en inad fagom mifent gerietet te fe
meled elcibe en fofemmel fel cmeleti
efli aldofat. Des vram grizetet en zam
nak: es kofnol allaptatnak autuat
en aualimra. Ne hofiad en fufemet
qonoffagnak igriebe: bünof menekede
tenek meneketeie. Jamiffag mivuel
fedv embezettel es nem elegplok q va
lafottuual. Meq feg engemet igaf irgal
massagban: es meq parat en gemet
bünofnet fe olara nem kouereiti
meq en fetemet. Merit megef en inad fa
gom q kelletetekben: el heltettek koftele
fet firtok q bizas. Halgattak en
igemet merit hatalmattak mifent fold
vel kouere el tozletet folden. El gym
letet trend en tetemim. Pofkol melle
merit te hofiad vram vram en femem

Dauidnak anito ymadraga
mijner ad barlangha volna

kenjemeny's hoy ad en pedent sel ene
life ad aldofar helyent logjen

143

te beled remenbettem ne ved elen lalkemet
Gris ongemet atpitol ku allatit en
netem. es a harns myuelked; bnet go
nosbolatoltol / Esnet q halonaba bno
set: egedol vagon en mylon el maget
Davidnat ezetme mitor el fura get
bol es ionq abarlangba odolamba z
ze xxn q imadsaga orhos ps c li

An sommal kaaltottam vebos en
sommal onollottam vrat ki gte
en imadsagomat q herede elq: es en to
redabemet q elottz hiedtem. En zelle
tenmet en belolam meg fogat h; atban:
es te meg esmeted en qfuetimmet / Es
vdban tben veobuala: es retettef kene
let tort emelem. D; obuala ionfolq
es hatz huaha: es nbn vala bi meg esme
ne ongemet. El vepf futat en vhan:
es mny ki meg keesse en lalkemet.
Jugltottem tehosud man mondek te
vag en remensegem: en zagem elqnet
fplachen. Reget hiel en onollatomhof: t
met igen alastattam. Meney meg enq
vldzoltol: met meg batoroltal en rai
tam. H; od ki az qizetbol en lalkemet

kenjemeny's stennit hoy eny ad en
stent; g; en ad sand kyalyand meg
d; almad; a

Wemmet keningen vort ad profeta bog ad
Lauranngbol. 4. Jabad. 3. 4.

te nouednek vallattara engemet uornak
igazab enigmem meg forbadlad emmekem
Dauidnak psalmosa midon villosi vala
9. 1. 2. 3. fia absolon Ps. C. L. 4.

Ufulciduel Gedbe veged en onszollato
mat te igazsagodban meg halgas enge^t
te igazolatodban. Es ne men be utetbe
te Golgadda mert nem igazolatik te
Semled elot mend clo. Mert villosy
ellenseg en lelhemet alasta szellem en
cletemte. Halgat engemet setadom
kent vilagosa halottas meg igazolat
tot en bennemen szellem meg habozolt
en szuem. Megamokstem en regi na
pimot meg onkeltstem te mend mi
uelkeltadben. Es te kezidnek jertot
ben meg emleketem. Ki tezeztetem
te hozud en kezemet en lellem mikent
felo vizuelkud tunked. Gorfan halgas
meg engemet vram meg fogatkozot
en lellem. Ne fordeha el te orzadat
en szellem es egynt lezet a patalka zal
lokkal. Hallandoua teged emmekem
bolual te igazmassagodat mert te

beled zemenkettem / Meg ielenzed emcke
az utat. Eiben iariat / mert te goliad emcl
tem en kellemet / Meny meg engemet
en ellenjegemet / Vam te goliad futta
tanch engemet te abarad tornem / mert
en istenon vagy / Te is zelleked vizen
engemet az is / feldbe te neuedet vam
meg eluonertes engemet te igazagodban
Ki hized a tyredelnyel en kellemet / es
te igazmassagban eluested en ellen
jegemet / E eluested meno kib tyredel
nyel en kellemet / mert en te goliad
vagy / Dauidnak psalmsa mikor al
la goliad ellen / 1. K. xvij. ps. C. Liii
Istent en istenem / Ki tancin en
kezemet habozalash / es en vi
iarnat hadba / En igazmassagam es en
bizodalnam / en fogadom es en sabadito
En oltalmam es g bele zemenkettem /
Ki engem elod en nepermet en alam / Gra
m ember mert meg esmerettel g neki
auag emberet / fia mert aditad etet /
Ember hiusagyal egnezolt / gnapi d
mulnat mifert arnek / Vam hai
gad le te memledet es galle vised a
halas ad istenik ad profa boz en
te / ad en ellen / en / nagy / en / feddik
kel Jevette

hegetet es fustolgnck. Dillamatofat fen
hő letekel elhímted azokat: ezéd ki te
milaidat es meg haboreitod q het de ezéd
ki te letekel magassagból menes meg
engemet es habadeti meg engemet a sok
vizektol: es az idegen fiaknak keze ktol
kibnel Zaiok besellet húsagot: es q 10g
iol hamisagot 10gia. Isten vi ene
ket eneklet teneket: a tis huro poltar
ban eneklet teneket. It az vduos pget
bizalotnal: ki meg habadeti tta dnu
dot te Zolgnat: a gonck lode tta
menes meg engemet. Es menes meg en
gemet az idegen fiaknak keze ktol: kif
nek Zaiok besellet húsagot es q 10g
iol hamisagot 10gia. Kibnel fiam
mbent plantatnak fiakal: q ifusa
goltol foguan. A fiam egde Zerseltek:
Kornol etesplattet mont templomnak
hasonlatu. A pmasor tellosok dntuan
ebből abba: q vobok ellat húsagot
q vepesokan: q tchenek húsagot. Kóna
romlat q marriaiofban sem menet: es
mnes romlat q vepesokan. Bodognak
mondottak a nepet kibnel ezek vadnak.

Dicső dicső az istent az en igaz
massagab

hadog ney kinek vz q istene Davidnak
psalmosa. Mas kent dauid encke ps c lvi
Hel magasztaltak te kedet kirak en istene:
es vol mondok te neuednek qrokte
es qroktel qrokte. Mend napon vol mon
dok teneked es digezem te neuedet qrokte:
es qroktel qroktel. Hag vz es igen dige
zetes: es q nagsagának minyen vege.
Nemzetek es nemzet dicső te mindelle
detidet: es te hatalmadat hirdetik. Te
dilosseged zentssegedet nagsagot bejellet
es te tudaidat hirdetik. Es te felcsin
nek isagat mongak: es te nagsagodat
hirdetik. Te edesseged borsegenek emle
ketit hirdetik: es te igazolatodat viga
gak. Igazalmas vz es igazmas: ve
segedes es igen igazmas. Es vz men
denekben es q igazmasati q mond mi
uelkedetenek felette. Pallanak teneked
vz te mond miuelkedetid: es te zentid
vol manganak teneked. Te orzagodnak
dilosseget mongak: es te hatalmadat be
jellet. Hag meg ietenek emberek fi
ainak te hatalmadat: es te orzagod
nak nagsaga dilosseget. Te orzagod

mend vilagolnak oryaga: es te vrasagad
 mend nemzetekbol es nemzetekbe / Hym
 vi q mend igellan: es Jont q mend mi
 uel kediben / Alcg komuebit vi mendeme
 ket bit le omolnak: es sel igasait mend
 le esettet / Alendermeknek semek te beled
 zomenkednek vram: es te act azolnak
 et bit alkolmas vadben / Te meg mitod te
 kofet es be tolacs mend lelket aldoma
 ssal / Jgaz vi q mend utaban: es Jentis
 q mend minel kediben / Jgaz vi mend
 nekhoz qter kuraltolhoz: mendemelke
 qter kuraltolhoz igassagban / Qter felok
 nek akazitolat tzi: es q onzollatol
 meg halynan es vduzzeti azolat / Qazi
 ve mend qter Jereqter: es mend bit
 saket el vga / Jvnaq duzereket zolla en
 zam: es iol mongon mend test q Jentis
 neueneq qrotte es qrottel qrotte
 Agqerisnak: es Akaziasnak cneke. C. l. v
En lelkem dilexerit vram. Dixerem vram
 en eletemben: cneklek en istenom
 nek miglen lezet / Ne akazitolat zeme
 kednetek seiedelmeste emberetnek sjarba
 kibben magen vduosseg / ki megen q
 halu and istennek ad vrasva / J embere
 vashend walo yo volacry / es jvny ad ne
 rekis hogj ad emberevj evoben ne biffanak

Vellece es meq ferdol q foldete: a napon
 elueqnet mend q gondolati. Bodog ki
 nek iacob istene fogedeline q remenfege
 q vraba istenebe le vity memiet es foldet
 tengert: es mendeneket kiz q kenne vad
 nat. Ki quis igassagot qachte: tohen itele
 tet bezsuzagtuqnet. ad ettat chesolnet
 Vt meq pidi bekofottabat: vt mag vira
 goseit valoktat. Vt fel igazait le esette
 ket. Vt heret igada bat. Vt arid ioueuene
 ket. fogat aruat es qmeget: es elueqni bi
 nosqnet vtolat. Oradigan qachte spon
 te istene mend nemzetekal es nemzetekal

Digrietek vrat met. Alla c. In
 io ad enek: legen mi istenqnet
 vqassagos es elde dilezet. Vt uternek
 zatoria vqde giuti istent himbetit. Ki
 vqat teredelines zungueket: es meq
 kizazi q teredelmetet. Ki meq Jamlalla
 Lillago knak sokassagat: es mend aqolat
 neudken neudq. Nag mi vront es nag
 q tehetsege: es q boltesegenek minen
 Janna. Vt fogad equiguelit: de alaf
 binqsoket mend foldag. Erieketek vt
 nat vallatban: erieketek mi istenqnet

In ad nepes ad pofen hqj dyferise ad
 vr istent ad cu hualmar yo vobacess / es
 hqj halaf ad jnak cu nek / met / smos
 meq epiti iqomfalcoment

nek hegedoben. Ki be fedt mormet kádok-
kel: es a l'kot esset földnek. Ki teremt Je-
nat hegedoben: es fűvet emberzetnek. Gol-
gulatára: ki agya barmotnak q c'f'et:
es hollak p'f'etnek: q'tet dilez'etnek.
Nem lehen q' a'zaratta louatnak: czeist-
ban: es nem lehen q' io a'zaratta fűsial-
nak: so' h'iol'ban. De vagon v'znak io
a'zaratta q'tet fel'et: es a'zokban bil-
remen'ednek q' ugalmassagaba Alla
Jerusalem dilez'ed v'rat. C. L. vn
Syon dilez'ed te ist'ed'et. Meit meg
c'z'se'it'et te fűsial'nak: lakatit: es iol-
mondot te fűsial'nak te bermed: ki v'et
b'ol'jeget te h'atarid'ban: es b'uz'mak fű-
u'z'et'et el'ag'et'et te'ged'et. Ki fű' c'z'si
q' b'ol'jeget földnek: q' b'ezede g'orsan fűt:
Ki ad h'auat m'ntent g'orsan: kádok h'unt
m'ntent h'amat: ki c'z'si q' fűsial'omat
m'ntent falatolat: q' h'idegenek or'laia
el'at ki t'uzi: ki c'z'si q' i'z'et es meg of-
u'asta a'zofat: fű q' z'ellete es földnek
v'zet. Ki h'iden q' i'z'et v'col'nak: q'
u'galol'atit es q' it'elent is'el'nek. Nem
l'ot c' b'ep'pen m'end nem'zetnek: es q'

8

af profeta minden leuonunem all
torf jny af ysterny dyderessve

utletit nem uelentette meg a soknak c lvm.

Dilerietek vrat mernekhol dilerietek
gitet magasfagokba. Dilerietek gitet
mend a angah. Dilerietek gitet mend a
rofagi. Dilerietek gitet nappenes had.
dilerietek mend tillag es vilag. Diler
ietek gitet merneknek mecim es vifet.
mellék mernek felet vadnal. dilerietek
vrat. nalet. Alcat a mondta es lotte
nek; a parantolati es tozerttet. For
zette a vofat a gakte; es a gakte a
parantolati vrat es nem melék el.
Dilerietek vrat fark. a foldbol es
mend melleget. Tul kacs ho leg for
geteknek zellete; kik tozet a igiet.
Deget es mend halmot; a magas
fak es mend ledrofol. Vadak es men
den baemot; kegot es tollas rapesot.
Foldnek kuzali es mend nepnek fedel
mi; es foldnek mend biaz. Jfrak es
zusek venci ab ip. a dilerietek
vrat. nalet. mede fed magasfagot a
magasok neue. A vallati mernek
es foldnek felette; es fel magasfagot
a nepnek. Baruat. Dilerietek a mend

ad babiloniam aboli hanc ieremijam sicut dicitur
ad profeta hanc in capite dicitur ad istum

Sentinet: usel fiamak a hodia kazeleim
nepnet Alleluia C L X

Ou Sentinet egnasaban / Gzellan
ysrad abban hi tany qter: et spomak
lan vraggenat a kiralokban / Duer
ietek a neuet barban: tyrpanomban
es soltarban enekletet a neti / Merit
iol kelleter vnat a nepelen: es fel
magastanta az engedelmeseket v dug
nyon / Gzotnek sentek dugsegen:
Gzotnak a haitat ban / Istennet
a omg a teroan: es hat clo tacat
a kzebben / Gzadelm teni nemzetek
ben: poritatokat nepelben / Okialo
bat meg kotyon belokban: es a nemesse
ket hat veltokban / Hog tegnet a
bennet meg ut iteletet: dugseg mand
a Sentinet Alleluia C L X

Ou eriectet vat a sentiben: ducie
tek qter a vlaganar tobelletiben
Ducietek qter a idetsegen: ducie
tek qter a magaganar veltokban
Ducietek qter teombitanar / Gzotaban
duerietek qter soltarban es hegedyben

Dicere: ius ad istum nepet
ad profeta

Vert eg atā nem hazom atak eg fui
nem hazom fiaf eg sent lelet nem hazom
sent lelet. Es e hazomsagban semmi elg
auag vto semmi nagob auag fuisseb. De
mend e hazom semlelet egenbe ergete
es egenla eratek. Eg hog mendenkent
mient immar fellal mondatot as eggesseg
hazomsagban es a hazomsag eggesseg.
ben belatessef. Itt aert ig atak vauag
falm: ig aert a hazomsagot ezlen.
De kelleketes as erak vilagsege hog
vni vromnas. De gusnat xpusnat testel
leto huugn hogge. De gusnat xpusnat but
hog hignat es vallut. vnt vto vromk
nat. De gusnat xpusnat istemet fia isten
es ember. Istent atant allattabol vilag
nat elotta guletetes es ember anant
allattabol e vilagda guletet. Testelletes
isten es testelletes ember: ofos leletbol
es ember testbol allapot. Egenla atant
isteneg sebet: fuisseb atant emberseg
secent. Itt iolletet isten legen es ember.
De maga non ket xps de eg eg keged
nem istenseget a testbe valto vallual
de emberseget as istenseget vetelenel.

Tegedet ilten dilezank: tegedet ve
vraak vallont. Tegedet deak atit:
mend fold bozal. Neket mend angalok:
neka memek es mend hatalmak.
Nekul cherubin es Seraphim Janetten
Johattal uuoltmek monduan. Gent. Gent.
Gent or ilten sabaotq. Tellesek memek
es foldet te dilosegednek nagsaganal.
Tegedet apostoloknak dilezetes kuu. Te
gedet prophetaknak dilezetes Sami. Te
gedet dilemek martiroknak senes saagi.
Teged & vilagban fold zerent val zent
aria egnak. Ant meztelletten nagsagost.
Te tistelendq eg igus fiadat. Te vngus
jalando zent telledet. Te xpus dilosegnek
kirak. Te atanak vag oca fia. Te ember
meg *Sabatatodia nem vilad* suinek
meket fogadandual. Te halal ostene meg
qued mitat meg huuoknak memeknek
vazagat. Te vlg iltemek iogia felal atanak
dilosegeden. Irional hiteal meg iouen
duol. Tegedet adert kerent te Colquidid
segedet kilet te dragalams verredet val
tottal. Orak dilosegeden auandokent
munket te zentidat. *Odugched vram*

te nepedet: es meg aljad te orokodet,
Es biriad aSokat es fel magasztassad
aSokat mend orokiglen. Minden na
pon meg aldonk tejedet. Es dilezius
te neuedet orok. Es orokkel orokte,
Urgalmasig mynekynk vram: ugal
magis mynekynk. Legen vram te u
galmassagod my raittonk: mitepen
remenkettonk te beled. Te beled remen
kettonk vram ne alastassam orokte. Mit
A litem fel magasztata vram. Es on
A litem vradotj en vduassegemmet
ystoneben. A litem tekenete a selgato
lananak alasztassagat: merit mitesert
mend, nemsetek mononak engemet bo
doquat. A litem tot emmekem nudolat ti
hatalmas: es a neue sent. Es a ugal
massaga nemsetekbal nemsetekbe: qtt
felstnek. Tot hatalmat a kariaban: el
simtet keueletet a duugfnok elmeide.
Leuetet hatalmasolat selbal: es fel
magasztatat alasztosolat. Ehesket be
tigit iozagoktal: es kardagat ezert
herasagokta: sfogata yllt a germeket:
meg emleketet a ugalmassagazol.

8

Mifene beſellet mi atam knak abraham
nak es s magſatanak azakte. Inoſeg
legon atanak es fimum es ſont teletnek
Nikent vala beſedten es ma es mondſa
es azaktal azakte Benedictus

Nidot uſinek vza iſtene meit meg
Natta es tot Sabadolant s nepenek
Es ſel emele minnekent vduſſegnek
Garuat dauidnak s garmekenek. Mi
ſepen beſellet a ſent prophetaknak
Salot mat. ſik voltanak valag keſde
tetel ſoguan vduſſegat mi ellenſegint
keſzal es mandemetnek keſekhal ſik
gullaltnek minket. Hog teme iqabna
ſagot mi atam kul. es hog meg emlekes
nek s ſent teſtamentomazol. Es eſzal
ſik eſtat mi atam knak abrahamnak
adandouol qnan magat minnekent.
Hog ſelelnelkul ſolgallont qneki
mi ellenſegintnek keſekhal megſabadol
tatium. Keſteſeben es iqaſſaban s
elqta mi mond napimban. ſik te
germek huuattatol ſeſegesnek ppheta
ianak. meit elene kelz vznak orlaia
elqat meg keſeitened s vtait vduſſeg

fanosaganak adattara a napemek fu
naknek bolanattara. Ato istengnekdel
magassagban matto. Kibben meg
lakt mindet keluen magassagbol
Dilagosch asoknak kut vlnet setetek
ben es halálnak aznekaban. oris laba
mbnak vscleten bekeseget vtaban
Immar a kereszt vram. Nac dimittis
Le Solgnat: te iged szent bekeseget
Aert lantak en Jemerm te idio futo
det. Kiu alkottal mend nepeknek
orlas elot. Dilagosch. Pogunobnak
meg iskenete: Es dilagosch te nepek
nek isilnek. Dilagosch legon atinak
Dilagoschnak sent szent Conditor
Quindnak azot vilaga. Eustus abne
mendeknek Sabadeitoria Valgas meg
Egnozgatnek onzollattokat. Ato bannan
es vilagnak halál vesedelmeuel el ves
tet meg viganstad asendy vilagot vruoffa
got annan meltoznak. Es vilag veje
elkezeletuen Zaemagat mend va a
teremebal a sus ananak tustasagy labo
dalmabol. Ez czob hatulmanak mend
terdek le hatatnak memnek es foldi

de Serelmes alastodattal Gallak. Crap
gruuen a el mygtal god a homolat fact
uan fenluen a Ellagoknat senek a bison
vtabat tarta. Onzollont teged sent isten
iquenda vilag biruaia tuel meq mynket
es idqben a alnok ellenseg mlatal
Atanak funak sent leleket legem dilect
es tistesseg tchetssag es dilasseg mend qaq
kol qaqke amer. Sem redemptor genui
For nemzete ket Sabaditoia motassad
meq sunez suleset. Chudal bogek mend
es vilag ystemet allen suleter ullak. Quem
emberi magtol de istem abihlettal ystemet
igrie teste lan es melnet qmalla vuzago
dek. Sunez ionha meq neha kossalt
tytassagnak sapu meq mazaadnak. Iosa
qoknat sastoiak senek isten a templo
maban nariastodik. Zarmajuan a tere
mebol tytassagnak palotuiabos termeseti
nemzettel mont vig orias hog a vton fuston
ki iqua a otatol esmeq atahos fordola.
Zarmajos pollobialhos sel mene ystemet
setue. Atual egenla valuan testnet
a uenel qstogek lobagnal be meq era
sentuen mo testantnet betesegit Jmmaz

ferlik ate iaslod v vilagot ad as ey
lit sem eg ex megnon setteitset es so
neren hietel ferlik Dusesegat legen
attanak es onon Lippu ffianak vgnas
talando s leleket mond grottel grotte Am

Ap ketet sarkalattatol

es solonek mond segeigen eneklonk
xpūs seipdelmet hūs gulettnek. Es
vllagnak bodogā sorfeie solgalo testet von
q dā hōy testet testet meq sabadcutuan
el ne vstene hēket sezet. A memyer
malagt be megen a gulenek reitet be
libe a gūbrēk ionhā vrsely a tit kolat
hēket nem esmert vala. A tista melnek
hāsa hūtelen isten temploma lehen a
gūš non tuduan sezfiaf ipe miat foga
fiat. A gramēk gūls a fiat gūls hē q
bruel eleue meq mondot vala hē hēnt
Janos q amma meheber be rebešven
meq ezet vala. A zonan sezet hōue
de la iaslot nem vtafa keues tevel el
tetetet hē miat a gūš sem estēt. A
memyer karok grotnek es az angulok
istenek eneknek es a pastordnak
meq icemk a pastor hē mendemēk

et terentet. Dugseg legem selleges atunak
et igen nag dilectet & fianak. Zentis lelet
kel egembe ma es orokkol orokke amerz
cass mendenhato

Isten halgasd meg kongoroltesz mi
siralmas ondolantolat es nequon napi
Zentis bertakben. Ziuclnek Zentis esme
reie te tudod mi beteg egnket aggad
te hosiad fordoloknak bolanattnak ma
lastat. Ethon igen bunhattont es ge
reclmeket keresztant. De te ki mendomelket
esmeres bolas mmetont sendoknek.
Aggad hog kruel mi testnek toradon
mhat meg toragget es mi elment meg
wlanollon bunnet mend. Seplyat.
Bodog hort hazomsag es ytem egal
lat aggad hog mi bertaknek uan
doki hayrallanak tieidnek. Te neued
tistessegere mi lalkontnek vduessgere
es te Zentis eghasadbely huugnek qag
boletetec Amerz

Uralnak Gator ki memet a kereszt
nek tutk Zentis sege fenlit kruel a
tostnek teugie wden a keresztre akasztat
Kruel amak selete meg sebhgt a lanta.

nak kimen eluel hog minket bringet
tal meg mosna q belalla ki sola vis ver
zel qzda. Tabat be tellesedenek melle
ket hu gentis dauid enekle a sortaban
mondman a nendeteknek isten a fatol
ordaglot. Edecs a fa es fenes kiraly bar
sornal elsesitett melto qvkerel valad
tatot allen gentis tagoktat illetnie. Do
dog fa kinek karian luiggot q vilag
nak iutalma testnek merethe lon es
el uere pokolnak foslatit. Vduagleg
oh keret egyetlen eg remensege ge helm
nek idieben bqugh igassagot be gesseg
nek es bozaratot ag bndosselnek
felseges gent haromsag tege mend sel
letek dizenek kiket a ketesnek titia
mat vduagatua birz qzke amer q
neklonk xpüs

seidelmek aball barannak es a
seier stolakkal meg senesalnek valora
iara a varas tengeren altal mentenek
Utama. Kinek a keresztfa oltaran meg
sult gentsege testit q zsalg veruel
fostoluan elant istemnek. A husuet nap
ianak estin a meg pufteito angvialtol

meg otalmastatuan pharazonak kernen
segy hatalmabol meg menekeduenk
Immar mi husuetonk xps ki mondak
aldostatot baramak a teste aldostatot
tistafagnak pogalauaba. Oh bizon mel-
to Senty osta ki miat poklok meg tere-
tenek a fogasag beli nep meg Zabadol-
uan meg foedola eletnek ezemebe. Mikor
xps fel kele a koporsobol a gasz meg
foedola pokolbol meg szoretuan ketellet
a kegetlent es meg mituan paradizomot
keront mendermeknek terezmgis e hus-
uetnek arqmeben hog otalmastat te
nepedet mend hitelen halaltol. Dilg
seg necked vram ki felkelt halottaid
bol atauat es Senty leletkel mend arq-
kel qrotke Amen

duogleg tengernek Lillaga Istennel
Senty anyd es menderke Jus memnek
bodoq kapria. Scuen az vduogletet
gabrielnek Zaiabol fondal mynket be-
kesegben meg valtoztatuan eruanak
nedet. Ogad meg bnyosetnek koto
leket ag vilagot valoknak vizedel
mi gonoszsagmitat nek neknek mend

8

134
103 agolat / Mutassad te magadat anank
nak fogagya te mattad as onhollatolat
ti mi extank te had a kara lenny. Egge
tlen eg sus keges mendenek kagot
mintet bingnktol meg Sabadoltakat teg
kegesette ed tistakta. Ag tista cletet kezch
bator vint hog latuan mendenor. Jesust
egde orollonk. Legen dilesej ata istemek
dessej felseseg xpusnak tistessej Sent
leleket ti harom zemelben ed eg al.
latban Amer — S Oh felseseg ve
Ister segel mintet amen

Dicheseo ystemek maocsaoban: Ees sel-
demn bekeseo vo akizatot embereknep
Dycheremnk teoed: Albonk teoed Amadonk
teoed: Dycheseremnk teoed halath adrnep
neked: te naoy dycheseoedech wram ysten
Menyer byraly mynden thefeter. aivo
ysten wram epyellen zymk syw Nesus Cri-
stus wram ysten ystemek bazariya: aivanak
sya: ky wyladonak bynet el wzesed yzoalmazy
Nekemnk: ky wyladonak bynet el wzesed
segadrad my kenylegesemnk: aivanak
vogyara vly yzoalmazy nekemnk Nert

135
Tennen Magad Jent: tennen magad wz tenne
Magad felsegys Iesus xristus Jent lelekel
Ayd ystennet dyrgeseeben: ame
Ragevya: irat en lelkem: Ees ezwend
En lelkem en ydweesseges ystenniben
Merth er zolgalo leanyanak alazatossoot
Tekente: mert yme es bent ruocm mynden
Nemzetek bodoknak mondok: Merth neke
nagypokot tevt ky fatalmas: ees er Jent
Neme: Ees er yzoalmassaga nemzetere
nemsete: civtet felcwknek hatalmath
tevt er karvaban el pryztytoth er swek
nek elmevckbely kemelyefet le wetet
fatalmassokat zekekberel es fel magasztalth
alazatossokat: Ehezvoket meo tevtet yora
ookkal ees kazdagokath herben bochatoth
fogatta ysrael er overmeket emlebezmen
er yzoalmassagazol Nykenth Jolot Ny
Alyanoknak abzahannak ees er magzatra
nak Nynd ezvckke Amen

Rldos wz ysraelnek ystene: merth megh
latta ees er nepenek waltsoot tevt
Ees ydweesseonek zornath fel emelte er
overmekenek dauid hasaban Nykenth
Zolt ezekterel fogwan er Jent profetaya

not Jayok mya. Hdmesseget my ellenscov
nktent ees mynd plokna kessekbenl. **H**
gyvlestenek mynketh. Arzalmassagots teny
my atyankal ees meg emteposny em teene
nyezeml. Melvet teewenyel eskedet abra
amnak my atyanknap adnya nekemk. Koo
selemnekymel my ellenscovnknek kessekbel
Zabadohtak zolpalyonk neky zentscoben
ees y gassagban em elemtte mynden napynk
ban. Ees te oyeznek felsonek prosettaya
fyratal met vznak orthaya elemt meoy
em vrayt zezened. **H**dyressonek twodm
anyat adnod em nepenek em byneknek
Borghanyata. My ystenteknek yzalmassagos
bely mya kytben meg latoodot my
nket magosbel tamadman. **V**ylagoscytama
ajoknak kyt setedben ees halalanak arnek
ban yvlnek yozeytanont my labaykath
Bekesonek wata. **T**e deum laudamus
Isten teod dytzezemk wrat teod vallok
Ewent atyat teod mynden ferold ben
chewl. **T**he neked mynden anoralok te ne
ped menyek ees mynden hatalmak. **T**he
neked ehezembok ees serafok zwneken zomal
kayallnak Jent. Jent. Jent. **W**e yster

732
Iabohois Mennyeck ees fensldek telövesep
te felseghednek dychesegemel: Teoed aposto-
lornak dycheseges kara Teoed pöofetuknak
Dy chereces sama Teoed dy cher marthome-
knak fenesscoes seceohy: Teoed feldnek bere-
ksegeben zent eor haz mag Merketlen felse-
gebely atypat Berghelendem byzont ees eor
etken fjadat ees vigaatalo zent lelket Dy
Ceilus dy chesconek byzalya. The atypad
nak erzetek fya vago. The embert meo zaba
deytanod fjadman nem zernymlak zyz-
nek mehet The halalanak fvalaloyat meo
kezmen meo nyad The ystennek voovara
ymly atypanak dy chescochen zamalaltasjal
hyttittel yewende bydonak lenned Theoed
azet kezennik segetyed zolgyadat bykett
deapalatos vereddol meo valkottal Ezek
dy chescoeben zamalaltasjal te zentiddele
Dram ydwezeged te nevedet ees aloy te ere-
ksegednek. Es bytyad erket ees fel magal-
talgyad erket mynd erettyo Nynden napo
aldont teoed. Ees ezekke dy cherynk te nen-
edet ees ezekkepl ezekke Dram mettolyal
ol napon mynket byntel ezyzned yzoatma-
zy nekennik Dram yragamazy nekennik

Legven my zaytonk vram te yroalmassapod
mykent zemenkettemyk te Venet vram te Venet
zemenkettem mynd ezette ne Jeopenlyk

Vram ymmar el hochatod te zokoadut
te yghed Jecent bekeseoben. Merck en
semeym lattak te ydwezytudet kyk Jeczettel
Mynden nepeknek orchy a elmt Pogahoknap
ky velenten vylapoot ees dytsegoet te nep
Jnek yszaelnek. Amen Venetate omma

Vrnak mynden doloy aloyatok vrnak
Rdytsewetek ees mynd ezette yoen
fel maasztalyatok ewta vrnak aoyilly al
loyatok vrnak Memnyepek aloyatok vrnak
Mynden vyjek kyk mennek felette vannak
Aloyatok vrnak: vrnak mynden eey aloyatok
vrnak Vlap ees hod aloyatok vrnak mennye
knek hwoy aloyatok vrnak: Ejs ees garmath
aloyatok vrnak vrnak mynden lalky aloyatok
vrnak Trm; ees gemyse aloyatok vrnak gy
deg ees nyar aloyatok vrnak: hamatok ees
zrysmarajok aloyatok vrnak eoh ees hydeg
aloyatok vrnak Jochek ees garmak aloyatok
vrnak eyek ees napok aloyatok vrnak fene
sco ees setteseg aloyatok vrnak vylgamok
eek fellegok aloyatok vrnak feld aloya

vraz dychevye ees mynd ezecke yoen selm
 magastalya. Heryek ees dombok aloyatok
 vraz felden mynden terentent aloyatok
 vraz samfisek aloyatok vraz tchoher
 ees folvo vizek aloyatok vraz Cit halak
 ees vyzben mynden yndolok aloyatok vraz
 Mennyeq mynden madaray aloyatok vraz
 Mynden vadak ees barmok aloyatok vraz
 embeteknek svay aloyatok vraz. Israel aloya
 vraz dychevye ees yoen sel magastalya ewlet
 vraz papp aloyatok vraz vraz holday
 aloyatok vraz: yosaknak elmey ees kelky
 aloyatok vraz zentek ees zyrobely alazatos
 ok aloyatok vraz Ananya asarya Myssa
 el aloyatok vraz dychevete ees mynd eze
 kke yohen sel magastalyatok ewlet Aloyatok
 atvat ees svat Jent sekketel dychevye ees
 Mynd ezecke sel magastalynt ewlet
 Aldot vraz vraz mennyeq ezegegeben
 ees dychevete ees dychemseoes ees yoen sel
 magastatot mynd ezecke Aldyon ees meo
 ezyven mynket eze attya dme Cantien
 lonom nekel vraz meyt meo haraom
 ttal en zeam Neo forvoldt temeroed
 ees vygastattal enyem jme yohen

ydwezeytem byzwan tosek ees non felet met
 en eressegem ees en dythetem vz ees lent en
 dekem ~~dythetem~~ dyoasagoban meretek vz
 eket ydwezeytenek kinybol ~~es mipro...~~
 az napon valjatosk vznak ees gyntosk
 em nemet Tndassatok nepekben em lelem
 esyt emlekezyetek mert felsceges em nemet
 nehelyetek vznak mert nagyragosol terit
 gyrdessetek ast mynd jecdes feldeken Erwe
 nagy ees dythetv szonnak lakozasa mert
 te kenzvited nagy zent ysrael. Cantica
Ql mondottam en napomnak felem el
 meoyek popoknak kanyyara kerese
 en setendemnek maradekat mondek nem latom
 vz ystent elemknek feldeben Tomakba embert
 nem nesek sem nywoalomnak lakozat En nem
 zetem el veltet ees el fordolt vn zolam myket
 pastoroknak satory le mettetet mykent takasztol
 en eletem mykoron meo zentetnem le metent
 engem Reggeltem esyo el veges engem my
 kent fethenek sya boyan ywellek emlekesem
 mykent galamb. Mleso vekonyoltak en zeme
 ym maogassaoba netweh. Vram erent temnyk
 felety elletem myt monoyak amagy myth
 felet nekem got erit en temtem. Neq gon

Solom neked mynden estendymet en lalkemmet
keserensegeben Dram ha vgy elek ces vlyetene
kben en lalkemet vylete meo vohof engem is meo
elemenytos engem vime velkesoben en keserend
seges keserensegem. Te kedek ky mentetted
en lalkemet hogy el ne vesne hata meo h e
hagytottad mynden byneymet. Merz pokol
Nien ovonrk neked haka sem dyther teped
nem vaivyak te byzonsagodat kyk toban jalnak
Dram ydveseh engem ces ny dytheretevonet
enkelvrek eletemmetnek mynden narvban ve
nak hasabany Amen haimagyk cantita.

Arwendet en hymem vram zeb sel ma
goztet en hymem en ystenem El copolt
en javam en eleensogymze mezt meoh eme
nlt ydvessegydben Dlyndien Jent mykent
vz legyen merz coves es nyndien ter led
valman ces nyndien ezemso mykent my ystene
nyk Me sokasofatok voen naovon zotokath
zeohvek meit ysten trvdomanndknak ystene
ced em neky kesimmet gondolatok Ezermet
nek yvek meo goztet ces ezekke lennek bator
ssagban emedvstak Elek meo ellegottak ma
dokat kenyerettek hetgettak ces eheftek meoh
elegettenek. Vro nem medden sokakat Jm

One ces kyknek sok fray volnanak meg
kormbna halaloseyt ces elemencyt el v'et
pokletha ces esmeg fel hos vz Jegent tesen
kes kahdaghert alas ces fel magastal & be
zwen porbol nyamatyst ces gancylol Jegent
fel emelmen hogy vlyemen feredelmekkel
ces dyhesegnek Jekiet tartha Merth seldnek
sackarban wre ces kecek vylagot reyayok
vete & m Jentynek labokat tartha ces kece
tlenek setiben vestegolenek meeth ember nem
batorol em eressegeden Vznak ellensogty
felyk eritet ces en reyayok menyekben ha
ngosol Vz seldnek begyt vely ces thastasa
got em kyralyanak ad es fel magastala
Em cristusnak zarvat Amen Cantite
A Mekkelvont vznak merth dyhesegol
Absteltetet lowat reaya elemwem ten
gerben hagtot En eressegem ces en dyherate
Vz ces lerit en nekem ydhessegem & en yst
nem en atyamnak ystene ces fel magastala
eritet Vz nykent vymo ember em neme mynd
emth tehetem sarasonak kekereth ces serogeth
tengerben em em vyze be bnyvotta em beth
ces ala zallosanak fenekre nykent kem vram
te yegod meg naoyolt eremssiben vram te yegod

143

vertes ellenfeget ees te dytse goednek sofsaaba
le vetted ellenfeget met Berthand hedeabdat
ky emket de nyelta myket zalkat ees te mee
gabnek lelpeben vysek meg gymlekstentk ffoho
vyz meg allot emswmk vyzy meo gewttenk
tengernek kefep ben Mondot ellenfego ymsem
ees meo fogom emket nyereseket ofto be tebt
en lekem ky hmsom en temwmet en kofem
meo ewky emket ffwit te zeled ees tengerbe sw
zvotta el sylveurek mykent on sebes vysek ben
Wam ky fofvad hasonlo naoyfages hense
pben ydetes ees dycheretas ees thoda latofsa
kath temem ky tezevetted kofedat ees fced
be nyelta emket. De foz voltal yzoalmass
aoban nepeknek kyt meo valkottal Es el
vymd kymket te ezemsegedben te hant lakoda
lomaddan fcl yewttenek nepek ees meo ha
zaomtanak banatek foofattak yafeknak lak
ofyt Thar meo haborditak edom fcyedelmy
moabnak hatofyt resketek eezette meo astantak
kanaamnak mynden lakofy Ewtlek em raxek
felelm ees tettenet te carodnak naoyfaoaban
Croynek yndolhattanok mykent kend myo
nem el menyen es nep kyt valkottal be yw
fyed emket ees ymltetted emket te cekfcednek

heoyen te tako hetrednet yogen erseben kyt
mynkalottal vram te zent hetredben vram
kyt te keshen erensyretter. De erette orsaolot
ees meo toabba. Merth be went sarago em ze
kezemel ees lomagosymal tengebe ees meo
hosta vr em reayob tengeznok vryyt. Ysae
lnek fray teod saragyon yrtanak em kem
Jepyr altal Amen

Gram galkottam galkasodat ees feltem
vram te doood estendnek kem Jeyiben
yt meo elemengel. Etrednek kem Jeyiben
meo ydlened mykoron meo garagosok vega
lmassagol enlekesyel ylen fel zolteml vram
ees zent saragon fegereml vz sette mennye
fnek em dtheseghe ees ferled telyes em
dyrgeretemel. Em fene lofen mykent fene
sseg em keshen zarm. Oth zeytset el em
erenssege galal em orshyanak elemite meore
kyt eed emedemk em labanak cleynen alla
ees feldet meg mery. Nohe ees poanokat meo
feyte ees meo temretenek erozfnok te gayla
nak vylagotak domby em eretsegenek vara
sytol. Etredenseget latam zeredmeneknek soto
yt Maryam feldenk boym meo galozola
nak Mynem folyo vryseken garagon

Ital vran swaoy tenoeben folvo by sek
ben te meze... swaoy tenoeben te ne gese
wlesed by sek... te lowadria ees te nyco
gesed vdmessed... hren fel edrelyed te bye
der tezyedesepeck... isesek kypnek Joltat ff
ednek folvo bylyt... Jaka'sad by sek latta
nak teped ees hegyek... kottanak by seknek
thetoecepe el murt... em Janak adta ma
gassag kesert fel emelte... ees god em laka
setyebben attottanak te... ydnak fenessegebe
mennek te fenlen chwchadnak fenessegeben
Nyccytwen feldit meo nymodel... eeben
pgoanopat yettegeset by ecelte te nybednek
vdmessogere vdmessogere te crystoseddal kegette
muck hahabel seyet vettel em fenlen by mntad
nynd narkyo Meo attkostad em... apyt em
hadakosojnak seyet byk yennek mntat sozo
zel Engem el pnyteytanak em eeren...
Nykent as ce by zeyteebben Jogen he me
Utat tewttel tenoeben te lowaydnak soz
by seknek saraban hallam ees meo fabe
zola en hasam Jotol meo yetteneck en aya
kym: Menyen te eothadas en tetemeymbe
ees en alattam sephedyek gooy meo nywoodra
Nyomozosagnak nappan ees felmenyep

Maria

Mij meo erredost nepennigges Merta spofse
nem vbraosht eed nem lesen cymbed
Jynlekben: Olav sanak dooa hahnd ees me
Jenk nem hognak etke ten aboltke bazom le
vaganke ees vasolokkan nem lesen eltetew fr
w. En kedco vrbau vpgadok ees erwendep
en ystenemben iesusban: Uten vr en eresseoe
en vely en tabaymat nykent Jarmen
Es en magassyma orenfen el welen
gem dygeretgen eneplek Amer

Uten vr en eresseoe

en vely en tabaymat

nykent Jarmen

Es en magassyma

Jesus maria

²⁸⁰⁷
er seth wnt uet soltana ierenth
mynden eshendeben mynden egh
hazwntban harom Jelles solghal
thathasth tarthozwnt themw/
flozer az visitaco marienaf Anne
penet octawarianaf fozotthei ees
feydolen mondathyt aaz fonda
thozokert ees setseth wmet sey
edmeert hvt ees wylaghtol fy
multhanatices feyen mondathyt
hogh wecher nyet clothe egh ora
wal harmath fel az ozeghbyet ha
ranghal chendethenw ees az wth
an harmath fel mynd meny ha
rangh waghon azottal alkolomas
feyen harangozmy wgh hogh sem
lyhen hofpan sem lghen reuyden
mynt/ **D** az egh halothnaf

harangho Inanaſ ces az wthan auagh
megh az haranghozas alath as keth
kanthryxchol kethette ſet az hal
athak wecher neyera az az placheto
ces az keth kanthryx foralva az hala
thak wecher neyeth mynthegh ſeo
pneph napon/ces kedyghlen az mag
nyſtathra az anthifonath ſepe
delu azon kedyvel/ces az weghzeth
yn az plachetonak oth collecthath
mondathnak **P**resta qm̄s **L**udina
domie aurem tuam **O**ps ſempitene
deus cui nuq̄ ſine mia ſuplicatur
Concede q̄s op̄s propitiare **A**z pla
cto wthan kethethyſt el az halathak
naknak wyghlyava de nem mouda
thyſt az kemite exultem **H**anc michaſ
az dirigen kethethyſt el eth kedygh
len az keth kanthryx foralva mynth
az placetoth/ces kedyghlen az lechkeſt

149
A veles athaivat monghvat mynith
Euh fev Innepen a3 wltcholsoth keo
ro a3 fevedelm a3 on thartho3yt mond
any/es kenedy kthosia a3 anthy fonath
o tarttho3yt In thonal ny es keoyden
a3 responsyom litera me mynmenw
wersewel megh monqathyt myndh
a3 on kepen mynith a3 responsyom
ban megh kribat/es keoyden a3 law
des cloth walo uersitolo3q/Auduij
worem de clo a3 th es fevedelm a3 on
monghya/Es keoyden wyghvlya
ha pteposlb eth nem leend Tahatt
a3 fevedelm a3 on mat feel a3 oioekat
mondany/Elo Ab solue comie aias
famuloz tuoz sacerdoti et aias fauloz
fauilarum tuaru Inclina aurem tu
am my kepen a3 bicuyarban baghor
a3 keeth oio ual cyhetthem be a3 th cel
wer be iuen u3 h haranyho3nat

De xnerre / sokasserenthy as uetherne.
mondathye / holtha kelue as nagh vyv
math el weybesuen as ^{af} frak kapptho
lombat fevententh beememet / es otto
lyal as kapptholomho / sokasserenthy
walo solomath meyh mondwanas
athyak frak fevententh dysyphynath
wesnek / es therden alua oth psalm
oith monghyat **Verba mea** / domne
ne in furore / eloth **Dilexi** / **Eredidi** / be
profundis **Pr** / **nr** / **Aue** / **m** / **et** / **ne** / **no** / **s**
per / **Non** / **in** / **tres** / **A** / **porta** / **in** / **feri** / **dic**
ex / **audi** / **oim** / **meam** **Veni** / **us** / **que** / **su**
Inclina / **domine** / **my** / **nth** / **ly** / **ha** / **as** / **wech**
eruen / **eth** / **el** / **weybesuen** / **al** / **fevententh**
azon / **thartho** / **ye** / **as** / **athyak** / **frak** / **ath**
In / **then** / **horyb** / **my** / **ndey** / **te** / **fe** / **te** / **thos**
A / **thyak** / **syw** / **eyb** / **eyte** / **soltharth** / **oliva**
flor / **my** / **nden** / **soltharth** / **nat** / **toeyen**
ces / **as** / **ey** / **te** / **nem** / **fe** / **te** / **th** / **w** / **se** / **te** / **as** / **z** / **oth**

porozokai cybvechembe mynde nyk
oth sa3 pr no sterth olwasan/mierth
myndenyt an ywal tharthoyt/Es
megh atarban meniven/legb oth
an a3 naghobyt comendatoth cel
monkat agyt kerdolen a3 nagh
oyt haranghal harmath feel
haranghosnyes a3 el weghefuen
Requiem enekelthethyt kynek
myfere ten cyb konclusio alath
el keeth rolteta Presta q3 Tuctia
a3 massodyt conclusio ban mon
dath nat elct Dps sempitene cu
my propinare Deus qui caritat
Dps sepitene d q uoz/Epla nolo
Qua3 Si ambolem Tucto Sic car
es a3 myse aluan memy harangh
leend cybve temben harmath hat
anghosyanat iwetel mynth cyb
halothnat es a3 haranghosa

In modon leeyen hoyb A myssinck
 ke soethy koron ke soeset el es massodh
 collecthagh tharchon as wthan as
 wthan massod haran thodn kesdes
 et al Gradual koron es tharch
 on as offerthorvonnat beghe
 theyghlen as harmadyt kedolen
 kesdes et eleuato koron es
 tharchon as wtho aghnosnat
 beghesethesgh as myned ueghes
 nen as elaelet reren egh segh
 ennet amv preuendi adathye
 mynth egh seghennet athva
 fywnat **MASSOD**

A massodv k solghalyth
 athasnat kel leimv kagh
 assonnaph vud neyenet ochtha
 wava keseth Mynd also kerth akv
 kesethwl soyh walann lomal
 wolthanat wolna/ees Athyant

158
frayerth A tyt Jer Jethy nket
eredethyl foyh wa es wylanhtol
ky mwlthana k es es Jolyhalath
myndenten asson keppen lezen
myntth as also Jolyhalath chak
hoyh as keth also ozo walthod
thathyt k ynck helett y mee
keth ozo mondathyt Deus
reme larytur Deus indulgy
es es keth Jolyhalthathana k
myseeten as epystola es ewa
nyghelwim asok mondath
nat akyt akor Jothana k m
ondary my for walamylath
yafywnak halalanak es the
mcthshenck vdeyen mondnak **harmad**
D armad Jolyhalthath
as Jothoch lemy ky
asson ynnephenck okthra
wana kothoch ky Jolyhaltatyt

Hynd a so kerth akyt ~~Jersech wunt~~
be avanto that ~~may hokath~~ ~~er so~~
kerth akyt ^{Jersech wunt} ~~ma ad sagh~~ ~~wunt ban~~
kerth wunt Jersech wunt nek wala
my rowal wolthant wolna
Jersech wunt yma ad saghaban
Avanto that may hokath ~~er so~~
kerth kyt Jersech wunt yma ad sa
ghath weth wolna / mely Jolyh
althathas myndenken ~~sonkerp~~
en lezen mynth as kerth elso ker
Jolyh althathasban chat hogh
as halathok wether neyere chat
eyh ozo waghon chat ~~alon mo~~
noathyt as myseres **Inclia**
domne aurem tuam ut aias
fydeliwm de sudor **Gradual**
Requiem eternam **Tractus** de pro
fundis **Evangelium** **Sicut** mar
tha ad Jesum es hogh **Alaph**

155
v thw lomban a) dy sipluane
wethethyft

Althar vyghen oluaschathyft
Meyh oluasuan othwru
psalmo sth regin mon

dathyft a) wegheten esbersus
diryghet p̄z n̄r tue maria et ne
nos **P**arthe m̄ corie a) hazom
elso letteft mynd respon soru
my wel megh mondathnak

a) wthany p̄ smeyh el ueris mon
dathyft **A**udiu uocem meith
nem mondathyft **L**udes **I**smeyh
p̄z n̄r tue m̄ et ne nos
Non in tres **A** porta inferi
weie crador orom **Q**uicquid
sta q̄ sanctia propiciare

Qmas othwen psalmo st el
weyghewen a) w̄er delicta tue
p̄z **G**de **R**esponde m̄ **I**smeyh

Audiu p̄ n̄r et n̄nos q̄ mynth
felyrl megh waghon / orō deus
deme lazor / Deus molugeciar
propiciat̄

^{Ev̄an}
Gothren p̄ salmo sth el uegh
eguen / vers / A portan fer p̄
As megh hazom lect̄ch / Sp̄tus
meus a tenuabit̄ mynth fely
rl megh waghon / orō
Inclina dom̄e aurem tuam
ad preces n̄ras / Veghe waghon

Dys

Monda als edes Jis maria als 9 Tany
twanynak Jent Anselmus Doctornak
Anne kenth, es olyakath valla, en je
zetew swam Anselmus, hogy senki se
zafnekeyl megh nem telenty. De hogy
meveeth ditheweth testbe magvok en
Nien syzhatok. De maga als en edes
swamnak ew kennyat Mykepen kensa
tek. Mynd Jerewel megh ielentem Ta
hath Jent Anselmus Mynd Jerewel
keszde kerdesi, tlenyez kerde Monqvad
ad en nekem edes Jis maria mykepen
Als the edes swadnak ew Jent kennya
el keszdeteth, Maria monda Jent

Anselmusnak. Mikoron als edes fiam
A mathazazol fel kele em Tanovm
anywal. Tahat als stacionh Bela An
dors el Nene A papok fevedelmehes es
als en edes fiamoth iesusih em nekik
haznich pensen el Azola. anselmus e
des Ius maria Minemen penjek valanak
afok als edes Ius Maria felele. pogan
orjagbela vala. hogu kiken iosephet az
wltakwala Atvassvay negy eser esen
dennek elente. ees Nemsefegzerent
Jalotwala of sydokra kyk Isten meo
feseytek. ees of Andas Minth E penje
Lata oly igen fermen wala hogu ota

Erzististh el atola, De maga epws
gvakorta meo monta wala em neki
De maga tere demesegeth Maganak
Nem akara nem Anselmus edes Juf
Maria swadal valakce, ees als Tang
vivanvokkal als ideben Maria monda
Jent Anselmus Doctornak, nem De tuo
vad fogy mkoron em wathazalek
ees Tanovtami labat meo Mostan
ala, ees edesen em nekik pceditalkom
ala, ees als em Jent wezetn em nek
ik italba cittauala, ees Andas es meo
N pap fevedelmek ges Mentwala
Oliweti feoye alatswalo kerbe, ees
† es edes swam epus el Mentwala †

en Tanoiwani el almanak en ken 161
hagotafne fedze Mene temlek of kepe
mouda en sent attwat galgas megr
wram engemeth, merth keoves as te
zoalmad, ees tge Bew izgalmasagod
Jecenth Tekenth megr en ~~keoves~~
ees en enllensegemtwe Jabadovch megr
engemeth, Anselmws edes Juf maria
Nize mouda maria mouda sent anse
lmws Doctornak as en tanoiwawa
nak, narom okaerth aserth, elsen
okaert Merth togen gengen eltetemala
Nynth Jufnek en Jua, ees kecalnak
Nemsetge, Merth nemesfek inkab ees

nek sezelmeti fogu nem parabolok
Masod okacsi metti anne negessegh
foltawala megn as 9. Jenu testeth no
or w wezeve Nind wezel folu wala
Afedre De as sem igen choda met
as fogu en sten wala ellwseer mi
nd megn Tnda mene kenth kettve
wattani fogu emtan pegdessek oso
zotak katomlyak. ees meg sezevnd
ees vol tegeth fogu as we vol w
dova fogu meg akalyak. De nem
Tndova as galalnak nehesegeth.
Ga nem thak gath Mikor as ketel
mikor en torleatj secutia. ees meg

föythya De cristus megh esth mynd 163

Uwta mykpen isten De thak embes-
sege secenth feleth, namadhot abeen
ymada, Meeth ighyol twda fogi, as
sydok ew zayta semmit nem kenyer
wnek, as kepen ymada mynth oth
fen magyon yewa, Esmeg of kepen
ymada en jent atam na lenethseges
veddel of keynth en twlam, Meeth
en Testem ighen koot, De akaratom
keel fosya, De maga nem wgh mynth
on akatom, De mynth the aka en jent
Awiam, legen the akaratodn, De ym
Legotan anoyal yewi fosya batotoyia
Cwteeth

Alth Mondra Alfgatatos. legy vcam
Meth meo kel ymmat waltanod emb
eti nemzeteth. Annak wtanna iesus
fordwla esmeon tanymamhes lyte
Ewketth alwan kyknek fetete iesus
Mondwan Men wygyalfgatok egy
ozayon welem. Im el kedelgeth ky
Engemeth el atol. De ym alomba
Andas el yene. ees em wele sok seceg
af kerbe A hol iesus mala alth mon
da Andas. A secegeknek iesus ees ta
cab Mynd egy kepenk nagy egyket
Mfiktol meo nem esmerhetitek. De
en nektek yegyetth adok nagy kyhes

En bekellendem als A epus tachtatok
ewtten Mikozon Immaz stordas iesus
foß yatzwa, iesus eleÿbe mene monda
nekik kien keestgek, amassok felelenek
Nasazethbeli iesusth kyknek felele ie
sus, En wagyk, ees tegottan Mynth ast
Monda mynd gatta esnek, of megh le
wem esmeg monda, ha engem keestgek
hagyatok of Tanoÿtwanyekath el
Menni nooy als wesÿdn be telwesed
nek kien monda, merth Melvieketh
Adal en nekem sem eoyeth Nen wes
tek el ew kemsemlek, Tafat tatzwa
foßya stordas, ees wete bekellek

Alt monda Adweftegi Mester kinck
felele iesus, Bekeseigneke yegyemel
Arwad el Andas embernek swath
ees ottan as sydok meq fogak iesustr
Tahath peter ky weve tereyeth ees
sydo pap fevedelem solgavanak yob
fyleth el waga, kinck wala Maltus
Newe, Anselmws, edes syz maria, lem-
ny walamiy thoda oth, Maria monda
gent anselmws Doctoznak as en tanoy
twanyanak, as en edes lezetew swam
Iesus legottan gosya hywa as solga-
th ees meqh wigasta, ees peternek as
th monda, fordojad temrendeth hyw

elebe, walaki terwel keresi terwe M 167
ia wes el. A magy, Nem kezhetem
as en zenth atamath fogyi küldene
Nekem tyzen keth themen angval-
th, fogyi kök engem megh oltalmas
nanak. Tahat Nynd A tanovwa
nyok emtet Nynd el fogyak ces el
fwtanak. Anselmus edes Jusz maria
wele wafale akkoton, Maria monda:
Zereten tanovwanjom anselmus
Nem woltam, Anselmus edes Jusz ma-
ria myze. Maria monda meeth seth
th, wala ces Nem alkiv wala hogv
Alfonvallyatyn kyn stazna, Anseel

mws edes *ziz maria* *Tahat hol w*
alal. Maria monda zent anselm
snak. Stanos ewangelista nwoanak
wasaban. Anselmws edes ziz maria
Miskepen ees kyiml isentetett
Neoh neked, as edes ziz maria mo
nda. zeceten fram Anselmws nagy
szalmatos zoth as tanovtanvok
Nagy szewa sztanak hozijam
Leodonan aszth Mondak. zeceten
Azsonyonk ziz maria, as the ze
zetew szvad epus iesus, ees as
Mti edes Mesteremk Am fogwa
wagyon edes ziz maria. De van

Nem troyok nowa wivek emtett
Latok hogv megh ketesek De nem troyok
ha megh elek A magv e koravek Mvt.
Tettek neki Oh septemten Jiz maria
Oh edesseges Jiz maria kv nagh
kesseren seges hallas lewn az edes
Edes Jiz maria the nekend Anselmus
edes Jiz maria sziale akkoron Maria
monda jent Anselmus Doctornak hol
lehet tudomwala hogv Mind embee
Nemsetet ey kennwamal megh walto
leoven De magv en anay jiwemetv
symeonnak en sezetmes tewev ottan
Jiwemet altal solva Anselmus edes

¶ Jā matia, Mikepen wýtetek aš te
edes fřvad epūs iefus Maria monda
žem anfečmřsnak aš kezbevl nofeplat
welgřn wřwek aštal aš fřdo meřtezek
ces Reowřafolenak, ces papřřewedelen
meknek machozajara, aš templwm
Nellel annas fevedelemnek en fařaba,
ces eř annas keede ewtet tanofagazol,
ces Tamwtwam felewl, en ařt monda
Neki en nřřwan weřelletem nem tikon,
Nyt keedeř engemeth keezgřed ařokat
kyk řaklowak Nyt en řoltam, Tahat
egř ař řolpak keřřewel ařcheł thapa
řefuřm ařt monda, E kepen feřřee feřř

171
edelemnek kinck felele iesus, na gon
o sol felestem tegij indomant gono
dwl felelesem zel na kedeeqn' sol fel
e stem Mize werß engemeth. Tahat
afon solga Ennen Angebowl egij
fotot kü Zakafta ees ve ketße Zemet
Mikepen wemanak ees Mynd af üt
naltal karomlak ees pekdeseg werck
afte Mondwan prohetijal nekenk
küchoda af kü teged were. Tahat
Tanws af fevedelemnek esmereye, ees
af sydoktaal kü Mene ve foza Jent
petetth küt caputatto lean lata mo
nda. The af embernek tanytman

kesewalo magy, petee hatomfoe
E. kewessel magan meo tagadano
gy soha nem esmette as embert ces
Legottan tyk sola, petee meo emte
kezek asusnak besedeml, hovy ki
th Mondoth mala, petee myoh tyk
sol addigh hatomfoe tagad meo
Engemet ces ky Mene nagy kesewre
svea, Anselmw, sol malal edes his
Mara mykoton efek tetek mala
Mara monda sent anselmwnek
Legottan hovy as apastalok meo
Mondak ottan el swtyk Magdolo
mbeli matyamal as Templomhoj

Ees A Jengesth hogv hallam anna = 173
snak nasaba ve akazek Mennem De
Nem bochnatanak De kyn alwan vge
svrok wala Mondwan. Atay en Jeterem swa
Jesus Jememnek wilaga ky vigaftal
mogh engemeth meeth as en vigafta
oom. Nezze wogyon en telem. Oh ede
Jeges Jis maria. Melv nagv kesse
zevsgewt wallal. Nozza svonnak
en teany svivatok ces kesferewletek
Negn as edes Jis Marianak. en kes
zewsgewt epescone wallafan. ces
Magdalombeti maria ketengh wala
ve nehelen en kedegh halommala

A karomlasokath ees Kossmsagokat
kyket tyjnek mala as en edes Jezeten
svamon ees hogy peter garomsor
Troattamala megn el ky teme pater
Loka Mynketh hogy oth syronk ees
Magy Jomal asth monda en nekem:
Oh allzomom maria Melis Azen Jee
nyen werik as the edes svadam iesu
sthy hogy senki meq nem Monthatna
Oh Jethseges edes Jiz maria melis
Magy kessezeseges hallas as de
ben lew the neketh edes Jiz maria
Oh Aetwzaleimnak q. leam syeva
tok en walem egvetemben as en

edes swainnamnak iſusnak totus
nak aſ em ſenu golaran, ees ſent
pter legottan el ſirta, egö kem hegy
ſen el Revtelék ees addig ki nem
ſene myon Criftuſen meg halta
hogy ſel Tamada, ees meg ielenek
em neki, Anſelmus edes ſiz maria mon
gyad en nekem Ny ſenu aſ wtan, or
ticia monda ſent anſelmus Doctor
nak gollarla ywtan, aſ ſydok ki
ſofak emtetſ Annasnak gababol
kayphaſſoz, ees laram emtetſ ees
Diche arthavath ſydoſenak Nyala
wal meg ſeſtetwen, gayath ſaggatma

ees nagy svacasal, aſt Mondam va
en Jezetew ſyam ieſus, ky igen Jenve
Naſten lantalak, eoyeb yden mykoz
Lantolak ottan vidattam ees akaram
emett meg eletm. De ſydok nem boch
atanak hoſya De el taſigalanak.
Anſelmus, edes Jis maria malale
valamy Remenſeped goyv the ſvadn
el ſabadwlna. Maria monda Jent
Doctornak Tudom wala goyv aſ
en ſyan igen bewln goyv ga ter
wende viendik magath meg Ment
De mkoz emett aſ ue letbe wive
k, aſonkepen atwala aſ bivo

177
Elenw Alukepen Zelyd, ees at
tattan Britany en zavat megh.
Nem nytva wala, ees oly igen ke-
nyetwletes alwala as tyzo elenw
hooy afoytommala, hogv as sydok
kenyewtnek Ravta. Takat vni
keeth gamos fanok elem allanak
ast mondak en ellene asth gallok
Tewle hogv as Astennek gafat le
tezhetv, ees hatmadn nap alonh
Megh fel alkotharva, ees monda
Nlekv kavphas monovad nekennk
ha the waoj epus sydoknak keza-
lia Monda nekiv iesus hamondando

Nelesek nem hystek as en besede
meth na keedendlek wteketen nem
feleltek nekem, ees el nem bocharok
Engemeth De bison mondom nek
tek hoop Menyor jagoth wylman
Laiyatok ees embernek swat ilny is
ennek tobija felewe Tagat as swdok
papok fevedelme meo jagotta en
nen Rinhayat asen mondwan mit
tisenk temt tanowal yet hatyatok
es katomlasten myth gondoltok ho
jwa Tahat mynd as swdok Awelt
wen mondanak yedemey A halat
th Tahat syeonnak cu eke

Temre altal yazar en zimemett.
Anselmus edes sz maria, oston ho
wa vivek, Maria monda, zent
anselmusnak, Pilatusnak zekibe
vteknis. Anselmus edes sz maria,
watalae bizodulmad waturkisez
hogv meq zabadoytanak, Maria
Monda, zent anselmus Doctornak
toen bizomwala asokhos kiknek
Edezen predikallotwala ees kiknek
Em betegvth meq wigastottamala
hogv as sudoknak kezebel el zaba
doytanak, De thaz nikoz as senten
tiath Reya adak, Nynd esme Pyla

tuosanak elewte kesdenek ywel
teny fesevch megn fesevch ^{nego} fesevch
Aeth Isen swaya tette magat, ees
Catharnak adevat meo teltotta
Est galwan pylatos herde ewtet
Ner orzagayol: fiele neky a sen
swam yesus: Ah en orzagom ny
nehen es wylagon mech es wyla
gon wlna as en solocym meech
oltalmahuanak fogy nem ada
tuam sydoknak besyogben Mon
da neky pylatos. Thasnat kyra
wagy tse: fiele as en swam mo
ndnam. The monded mech en

187
kyrally wagyok: Ees Miert yet
tem el wylagza hogyr as ygassa
agrol Bysonsaagoth teoyek: Mon
da neky pylatos: Mychoda as yg
assaagh: ees keerdeft nem akara
neky meo yelenteny merth pyla
tos ottan el bochattya mala ewte
th ees embery nemset meo nem wa
ltatott wolna: Mykoron latta wol
na Judas hogyr as en syamath fa
lata ytelneycek meo haytta as
hazmyth penst as sydo feredelm
eknek ees monda wetkestem hogyr
as ygal weerth el ruzltam el
0

menwen magath sel akasta: Mon
da pylatos as sydoknak semmij gala
tra valo pyret nem lelek as emberbe:
Alyok sel reaskodanak mondwan: E
syttette as pepet mynd galyleatw
fogwa mynd iddygh: Dalwan pyla
tos hoggy galyleabol walo wolna
kylde ewtats erodesgh ky as ydeben
yerusalembe wala: Herodes mynt
lata naggy tremben ten zayta: E
kerde herodes ha as wolth as pyer
mek kyth atyam kerestet wolth: E
kyert sook pyermeketh nig ewlete
nek ees laasfaart sel tamastott a:

183
Ennek vtanna keete ewtet hogy wa
lany chodat tenne elemte: Als en
fiam tedegh semmyt neky nem zoo
la: Herodes te wewen as koronat en
nnen feyebel thewe als en fiamnak
feyeben: Ees ygere herodes hogy or
haagaban tefelteneye fa walany
chodaat tenne elemte: De als en fi
am semmyt neky nem felele: At
ees haragweek: herodes arghel pek
desee ewtets ees feyer tmhaban ew
ltestetwen ysmek pylatosnak ky
lde: pylatos monda als fydok
nak: Na akatyatok el borgatom

Es emberis Al sydok kayalknak wala
Mondwan ne est ganem karabast
Ees ywettik wala fesyich meg emta
Aonda nekik pylatos: My gonost tetis
Semmy galakra wale yoyet em benne
nem kelek: Aseeris meg ostozstatom
ees el borhatom: De annal ynkap ka
yalnak wala mondwan fesyich meg
fesyich meg emtich: Alson kesben pr
latosnak feleesege hofya kildet mon
dwan: Semmy dogod ne arghad as
embeges meris es eweel as ew lata
sanak nyatta sook kents wallek de
sooy pylatos elegens tenne as sy

185
dook kegyete lenssegend en elemtek
al ostophol ketestete es oly yoen ve
zettete ewitly fogy teteyetk fogmam ta
spayolan semmy epp ne vala en testete
Es al ostoop oly temcidet mala fogy
garom olmel be nem ete volna: ganem
al kefeete ketestetk ketshnek vala magy fu
lyak mala ceaya dnnak vtanna el mene
nek cgenalanak temyssel egy koronath
es al em fevelen weytk vala es korone
Vlem fa temyss mala ganem tengeey temy
sk mala ky sekkal fogy sk al say temyssnel
es magy saakkal weytk mala al em fevelen
fogy al nei aregayan es melyen alaa foly

10.
Amen
Kenedyda

W. J. P.
1. 100

Hayes

ye ju

